

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 64. IZREDNA SEJA

(14. maj 2014)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 64. izredna seja (14. maj 2014)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 64. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA Z ZVEZI S PREVISOKIMI KAZNIMI V KMETIJSTVU, EPA 1950-VI

2. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Ugotovitev prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Petru Vilfanu, EPA 1980-VI

Določitev kandidatke, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanka za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat, EPA 1986-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	7
2. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	7
Ugotovitev prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Petru Vilfanu, EPA 1980-VI	7
PETER VILFAN	7
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA Z ZVEZI S PREVISOKIMI KAZNIMI V KMETIJSTVU, EPA 1950-VI	8
ROBERT HROVAT	8
BRANKO FICKO	10
MAG. DEJAN ŽIDAN	11
JANEZ RIBIČ	13
MAG. JANA JENKO	13
IVA DIMIČ	14
ZVONKO LAH	15
BRANKO FICKO	16
ALJOŠA JERIČ	17
MIRKO BRULC	19
MAG. KATARINA HOČEVAR	19
MAG. DEJAN ŽIDAN	20
JOŽE TANKO	21
ALEKSANDRA OSTERMAN	23
RIHARD BRANISELJ	24
JOŽE TANKO	24
MAG. TANJA STRNIŠA	25
JOŽE TANKO	26
MAG. TANJA STRNIŠA	26
JOŽE TANKO	27
LJUDMILA NOVAK	27
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	28
JOŽEF JEROVŠEK	28
JOŽEF JEROVŠEK	29
SREČKO MEH	29
JOŽE TANKO	31
SREČKO MEH	31
MAG. DEJAN ŽIDAN	32
JOŽE TANKO	32
MAG. DEJAN ŽIDAN	32
JOŽE TANKO	33
MAG. DEJAN ŽIDAN	33
JOŽE TANKO	34
MAG. DEJAN ŽIDAN	34
JOŽE TANKO	34
MAG. DEJAN ŽIDAN	34
JOŽE TANKO	34
MAG. DEJAN ŽIDAN	35
JOŽE TANKO	35
MAG. DEJAN ŽIDAN	35
JOŽE TANKO	35
MAG. DEJAN ŽIDAN	35
LJUBO ŽNIDAR	36
JOŽE VELIKONJA	36

DR. LJUBICA JELUŠIČ	37
ZVONKO ČERNAČ	39
ZVONKO ČERNAČ	39
ZVONKO ČERNAČ	39
ZVONKO ČERNAČ	39
SAMO BEVK	39
ZVONKO ČERNAČ	40
ZVONKO ČERNAČ	40
ZVONKO ČERNAČ	40
ZVONKO ČERNAČ	40
ZVONKO ČERNAČ	40
MAG. MAJDA POTRATA	40
IVAN VOGRIN	41
IVAN VOGRIN	41
BRANKO FICKO	41
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	42
MAG. DEJAN ŽIDAN	43
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	43
MAG. DEJAN ŽIDAN	43
SAMO BEVK	43
JOŽEF HORVAT	44
MAG. DEJAN ŽIDAN	45
FRANC PUKŠIČ	45
MAG. DEJAN ŽIDAN	47
BRANKO SMODIŠ	47
MARIJAN POJBIČ	48
MARIJAN POJBIČ	49
MARIJAN POJBIČ	49
MARIJAN POJBIČ	49
MAG. DEJAN ŽIDAN	50
MARIJAN POJBIČ	50
MAG. DEJAN ŽIDAN	51
JOŽE TANKO	51
MAG. DEJAN ŽIDAN	51
MAG. DEJAN ŽIDAN	51
MAG. DEJAN ŽIDAN	51
FRANC PUKŠIČ	51
FRANC PUKŠIČ	52
JOŽE TANKO	52
MAG. DEJAN ŽIDAN	52
MAG. MAJDA POTRATA	53
DRAGAN BOSNIČ	54
IVA DIMIČ	54
FRANC JURŠA	54
TOMAŽ LISEC	55
MAG. DEJAN ŽIDAN	57
MAG. KATARINA HOČEVAR	58
ROBERT HROVAT	59
ZVONKO LAH	60
MAG. DEJAN ŽIDAN	60
JOŽE TANKO	63
BRANKO SMODIŠ	64
JOŽEF HORVAT	64
MAG. DEJAN ŽIDAN	64
JOŽE TANKO	65
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	66

Določitev kandidatke, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postane poslanka za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat, EPA 1986-VI.....	66

Državni zbor VI. mandat

64. izredna seja 14. maj 2014

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Polonca Komar..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 14. maja 2014 ob 12. uri.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 64. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Irena Tavčar, gospod Roberto Battelli, gospa Marija Plevčak, gospa Kristina Valenčič, dr. Ljubica Jelušič od 15.30 dalje, gospod Matevž Frangež od 15.30 dalje, gospod Rihard Braniselj od 15.30 dalje, gospod Jakob Presečnik, gospod Franc Bogovič, dr. Jožef Kunič, gospa Romana Tomc, gospa Eva Irgl in mag. Andrej Vizjak. Na sejo sem vabil predstavnike Vlade in vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 64. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 9. maja 2014, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda. Podpredsednica Državnega zbora Polonca Komar Državnemu zboru predlaga, da dnevni red 64. izredne seje razširimo z naslednjo točko, in sicer točko 2. Mandatno-volilne zadeve. Predlog ste prejeli 13. 5. 2014.

Želi mogoče predlagatelj dodatno predstaviti ta predlog? (Ne želi.) Želi mogoče predstavnik Vlade besedo v zvezi s to razširitvijo? (Ne želi.) Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo o predlogu širitve.

Prehajamo na odločanje. Prosim vas, da pred odločanjem preverite delovanje glasovalnih naprav. Lahko odločimo o predlogu za širitev?

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo izglasovano širitev obravnaval kot 2. točko dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje o dnevnem redu v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem in v skladu s sprejeto dopolnitvijo. Torej, glasujemo o dnevnem redu v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti 1.

(Za je glasovalo 64.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je dnevni red 64. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Pod točko a prehajamo na obravnavo **Ugotovitve prenehanja mandata poslancu Državnega zbora Petru Vilfanu.** V skladu z drugim odstavkom 202. člena Poslovnika Državnega zbora vas obveščam, da me je poslanec Peter Vilfan 12. maja 2014 pisno obvestil, da odstopa s funkcije poslanca. Besedo lahko dobi v tem trenutku tudi poslanec Peter Vilfan za obrazložitev odstopa.

Izvolite.

PETER VILFAN (PS NP): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi ter vsi ostali prisotni!

Mislim, da je prav, da povem nekaj besed o tem sobotnem dogodku, čeprav verjamem, da ste vsi bolj ali manj seznanjeni z njim. Že nekaj minut po tem nesrečnem dogodku sem vedel, kaj mi je storiti in kaj bom storil, to pa je, da bom že naslednje jutro oziroma dopoldne odstopil, in tudi sem odstopil, kot poslanec Državnega zbora. To sem naredil zaradi sebe, to sem naredil zaradi ljudi, ki me poznajo in ki so to zagotovo od mene tudi pričakovali. To sem naredil zato, ker sem vedno v življenju prevzemal odgovornost in tudi posledice, ki jih taka odgovornost nosi, in ne nazadnje tudi zato, da se bom tudi v prihodnje lahko pogledal v ogledalo. Rad bi pa danes dal eno sporočilo, sporočilo vsem tistim, ki mislijo, pa naj gre za

športnike ali bivše športnike ali pa samo ljudi, ki se dobro počutijo ali pa menijo, da so v dobri psihofizični kondiciji, in zaradi tega mislijo, da lahko, preden sedejo za volan, popijejo tudi kakšno pivo ali dva, mogoče celo tri. Moje sporočilo je seveda, da temu ni tako in da tega ne smejo. Jaz zagotovo tega ne bom več naredil. Še enkrat naj povem, da globoko obžalujem to dejanje in se še enkrat tudi opravičujem gospodu, ki je bil v tem nesrečnem dogodku udeležen.

Na koncu se vam zahvaljujem za sodelovanje. Mislim, da smo korektno sodelovali, to je moje mnenje, in to velja za vse, tako za te na sredini kot tiste na levi in tiste na desni. Hvala lepa.

/ aplavz/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Petru Vilfanu se zahvaljujem za obrazložitev.

Gospod Vilfan, mogoče samo trenutek. Želim vam tudi sam izreči zahvalo za vaše sodelovanje v Državnem zboru. Seveda vam želim uspešno delo tudi v prihodnje na dolžnostih, ki jih boste opravljali. Hvala.

Ugotavljam, da Petru Vilfanu v skladu s šesto alinejo prvega odstavka in drugim odstavkom 9. člena Zakona o poslancih ter tretjim odstavkom 202. člena Poslovnika Državnega zbora preneha mandat poslanca s 14. majem 2014. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da zboru sporoči, kateri kandidat oziroma kandidatka bo v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v državni zbor postal poslanec oziroma postala poslanka za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija Državnega zbora pripravila poročilo in predlagala potrditev mandata ter o svoji ugotovitvi poročala zboru. Državni zbor se na podlagi 200., 201. in 112. člena Poslovnika Državnega zbora seznani še z naslednjim sklepom: Ugotovi se, da je poslancu Petru Vilfanu, ki mu s 14. 5. 2014 preneha mandat poslanca, prenehala tudi funkcija podpredsednika Komisije za poslovniki.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI S PREVISOKIMI KAZNIMI V KMETIJSTVU.

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagateljev gospodu Robertu Hrovatu.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Predlagatelji seje menimo, da vlada Alenke Bratušek deluje proti podežlju in proti slovenskemu kmetu. Kazni v kmetijstvu so enake ali višje kot za najhujše davčne prekrške. Očitno ministrstvo vidi na področju kmetijstva samo nek vir za obdavčitev in za polnjenje proračuna, medtem ko se bore malo naredi na področju izboljšanja kmetijske rabe, izboljšanja kmetijske strukture, izboljšanja kmetij, uvedbe modernih tehnologij in tako dalje. S takšnimi posegi v kmetijstvo, kot se jih poslužujeta ministrstvo in minister Židan, dela kmetijstvo neperspektivno ter poskuša z omejevalnimi ukrepi in z enormnimi kaznimi onesposobiti ali pa celo odstraniti vse tiste, ki bi morda še imeli željo, da bi na tistem področju kmetovali. V tem mandatu se ukvarjamo predvsem z neracionalnim predpisovanjem glob za kmeta, na čigar plečih se poskuša reševati tudi gospodarsko krizo v Sloveniji. Predlaganih je bilo namreč več zakonov, v katerih so predpisane globe enormno visoke in niso primerljive s težo prekrška. Skoraj vsa zakonodaja, ki je bila v tem mandatu spremenjena na področju kmetijstva, prinaša bistveno, bistveno povečanje kazni. V vseh primerih je značilno to, da predvideva enormne kazni za tiste, ki storijo manjše prekrške.

V kazenskih določbah Zakona o gozdovih je zapisano, da se z globo od 2 tisoč 500 do 50 tisoč evrov kaznuje pravna oseba, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost ali espe, če ima na prevoznem sredstvu naložene ali prevaža gozdne lesne sortimente brez prevoznice ali če podatki na prevoznici niso popolni. Ta kazen predstavlja ogromen znesek glede na vrednost naloženega ali prevoženega blaga. Globa je lahko torej nekaj desetkrat višja od vrednosti prevoza, lahko celo tudi stokrat višja, in globa je neodvisna od tega, ali ta oseba slučajno pri sebi nima prevoznice in ji je bila sicer izdana, to se pravi, da jo je pozabil ali pa da te prevoznice sploh ni dvignil. Z globo od 300 do 2 tisoč evrov se za enak prekršek kaznuje tudi posameznika. Predlagatelji seje smo sicer mnenja, da je prav, da se zagotavlja sledljivost lesa, vendar pa smo že vseskozi opozarjali, da je takšen način reševanja sledljivosti neživiljenjski, predvsem pa so nesmiselne kazni, ki nikakor nimajo vzgojnega učinka. Kazni, ki jih je določil mag. Židan, so previsoke, neracionalne in niso sorazmerne prekršku ter škodi, ki lahko nastane. Denarne kazni so določene nesorazmerno z evropsko uredbo, ki pravi, da se morajo kazni določati sorazmerno z okoljsko škodo, v zakonih pa teh kriterijev enostavno ni. Ker ni kriterijev, se bo lahko za nekoga, ki nima prevoznice, odmerila enaka kazen kot za posek na črno. Enako obravnavanje lastnikov gozdov kot tistih, ki les kradejo ali z njim trgujejo, je po našem mnenju nedopustno.

Evropska uredba, ki je bila z omenjeno novelo vnesena v slovenski pravni red, se osredotoča na gospodarske subjekte, ministrstvo pa je z zakonom obremenilo predvsem male kmete. Poleg administrativnega bremena so naložili na pleča kmetov še enormne finančne sankcije. Podobno se je zgodilo pri Zakonu o vinu, kjer so predlagatelji novele zakona poenostavili postopek kaznovanja ter zvišali kazni za prekrške, in sicer za večje prekrške za trikrat, za manjše pa za 50 %. Zakon o vinu določa kazni od 2 tisoč 800 do 28 tisoč evrov za proizvajalca vina, če uporabi geografsko označbo, tradicionalni izraz ali dodatni tradicionalni izraz, če ne označi posode ali najavi vinarskemu inšpektorju posesti mošta. Za male proizvajalce so kazni od 650 do 6 tisoč 500 evrov, kar pomeni, da je to približno toliko litrov vina, kot je visoka kazen. Predlagatelji seje smo prepričani, da je zelo malo malih proizvajalcev vina, ki pridelajo 6 tisoč 500 litrov vina na leto, kar pomeni, da je kazen višja od letnega pridelka in sploh ni sorazmerna prekršku ter škodi, ki lahko nastane. Sicer razumemo in podpiramo osnovni namen zakona, zaščito potrošnika pred zavajanjem o poreklu in kakovosti vina ter zaščito proizvajalca grozdja in vina pred nelojalno konkurenco, vendar menimo, da je minister Židan tudi tokrat šel predaleč s kaznimi.

Podobno se bo očitno zgodilo tudi pri noveli Zakona o ohranjanju narave, ki jo že imamo v parlamentarni proceduri. Za lažji prekršek velja vožnja oziroma če pravna oseba vozi, ustavi ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju in vozilo ne stoji ali ni parkirano v 5-metrskem pasu izven vozišča ali če uporablja vozilo na motorni pogon, ki ni vpisano v evidenco in ni označeno. Globa za to je od 5 tisoč do 10 tisoč evrov, pri čemer za espeje ta globa velja od tisoč do 5 tisoč evrov. Iz vsega povedanega sledi, da so kazni za prekrške v kmetijstvu v očitnem nesorazmerju s kaznimi za prekrške na drugih področjih. Za posebno hude davčne prekrške se v primeru, če je znesek premalo plačanega davka višji od 5 tisoč evrov, z globo v višini 20 % od premalo plačanega davka, vendar ne manj kot tisoč 200 evrov in ne več kot 50 tisoč evrov, kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost. Z globo v višini 30 % od premalo plačanega davka, vendar ne manj kot tisoč 500 evrov in ne več kot 150 tisoč evrov, se kaznuje za prekršek pravna oseba. Za hujše kršitve se banke lahko kaznuje z globo od 80 tisoč do 370 tisoč evrov, medtem ko se kršitve člana uprave oziroma nadzornega sveta banke lahko kaznuje z globo le 2 tisoč 500 do 15 tisoč evrov. Za najhujše kršitve se lahko zavarovalnice kaznuje z globo od 25 tisoč do 125 tisoč evrov, medtem ko se kršitve člana uprave oziroma nadzornega sveta zavarovalnice kaznuje z globo le od 400 do 4 tisoč 100 evrov.

Tako se lahko kmeta, ki prepelje 5 kubikov lesa brez prevoznice ali so podatki na prevoznici nepopolni, kaznuje z izredno visoko globo, medtem ko se davčnega utajevalca, ki utaji davkov za, na primer, 3 milijone evrov, lahko kaznuje z globo največ 50 tisoč evrov. Da članov uprav in nadzornih svetov bank, ki jih za prekrške lahko doleti maksimalna kazen 15 tisoč evrov, niti ne omenjamo. V Slovenski demokratični stranki smo pri vseh omenjenih zakonih izredno visokim kaznim odločno nasprotovali in predlagali sorazmerne kazni. Na žalost smo bili vedno s strani koalicije preglašovani in zato te enormne kazni veljajo še danes, in glede na včerajšnje odzive ministra bodo veljale še naprej. Končuje se mandat te vlade, s tem tudi mandat ministra Židana, ki je po naši oceni vodil politiko proti podeželju in ne za podeželje, kot bi pričakovali. Veliko je bilo govorenja, veliko je bilo obljub, a razen drastičnih kazni se ni za izboljšavo in razvoj kmetijstva naredilo praktično nič. Premalo je, da ste v koalicijsko pogodbo zapisali, da bo strateški cilj vaše kmetijske politike povečanje proizvodnje kakovostne, varne in cenovno konkurenčne hrane. Treba je preiti od besed k dejanjem.

Sprejeli ste načrt oziroma resolucijo Zagotovimo.si hrano za jutri. Gre za zelo privlačen in populističen naslov, ki zavaja javnost z navideznimi prizadevanji ministrstva oziroma Vlade. Če bi res želeli doseči cilj dvig stopnje samooskrbe z določenimi ključnimi kmetijskimi pridelki, bi se to moralo še kako odraziti v pripravi proračuna za področje kmetijstva. To pa pomeni preusmeritev proračunskih sredstev v panoge, ki so ključne. Odstotek doma pridelane osnovne hrane v Sloveniji dosega v povprečju 30 do 65 % potreb. Izjeme so le goveje meso, mleko, perutnina in deloma tudi jabolka. Rešitev nastale situacije je moč iskati v posrednem stimuliranju dviga produkcije hrane, preko ukrepov programa razvoja podeželja, vezavi planiranja proizvodnje za znanega kupca in seveda obdavčitvi neobdelanih kmetijskih zemljišč. V praksi to predstavlja potrebo po povečavi površin za poljščine na račun površin, namenjenih za živinorejo. Le-to se mora seliti na območja, ki niso primerna za poljedelstvo.

Današnja seja je priložnost, da se izpostavi področje, kjer še vedno ni premikov oziroma kjer je treba vložiti še kar nekaj napora, če ne želimo le črk na papirju. To je povezovanje ukrepov programa razvoja podeželja z doseganjem ciljev dviga samooskrbe. V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da bi morali biti v ukrepih razvoja podeželja, kjer je sicer široka platforma aktivnosti, zasledovan cilj, da to podeželje plasira viške hrane, pridelane na tem podeželju, v verigo samooskrbe, torej povezovanje, večletne pogodbe, prevzem rizikov v celotni verigi, kar bo omogočilo kmetom planiranje proizvodnje. Prav na tem področju je največji manko in le ureditev tega pričakujemo v

prihodnje. Sistem program razvoja podeželja namenja Sloveniji kar eno milijardo in 100 milijonov evrov sredstev za naslednjih 7 let, in pridelovalci hrane upravičeno pričakujejo, da bo velik del te milijarde namenjen povečanju prehranske samooskrbe. Država bi morala narediti precej več, kot le dvigniti kazni, za izboljšanje položaja v kmetijstvu. V Slovenski demokratični stranki pogrešamo ustrezne ukrepe kmetijske politike. Govorim o viziji razvoja, o ustreznih zakonodaji in o poenostavitvi predpisov. Vsega tega ni, zato se ekonomsko-socialni položaj kmeta iz leta v leto slabša.

Spoštovani, večkrat sem že to povedal za to govornico, pa bom ponovil tudi zdaj. Zaustaviti je treba grozeče praznjenje podeželja. Ampak to bo naloga naslednjega ministra za kmetijstvo in okolje, kajti dohodek slovenskih kmetov še nadalje pada in slabša se njihov socialni položaj. Zagotovo na to vpliva splošna gospodarska kriza, ki se odraža v padcu cen kmetijskih pridelkov. Kmetijstvo je manj donosna gospodarska dejavnost, zato so javne podpore nujne. Pa tudi slabša konkurenčnost slovenskega kmetijstva, ki je posledica neugodne starostne, izobrazbene strukture in razdrobljene posestne strukture. Če dodamo še neustrezna razmerja v repro verigi in premalo javne zavesti o potrebnosti slovenskega kmeta in doma predelane hrane, je seveda vse jasno. Zato, spoštovani minister, spoštovana koalicija, si priznajmo, da ste z ogromnimi kaznimi na področju kmetijstva naredili kmeta še manj konkurenčnega, in to seveda ni prav. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Predlog priporočila je 13. 5. 2014 obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel delov predloga priporočila, je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Branku Ficku.

BRANKO FICKO (PS PS): Lep pozdrav vsem skupaj!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje je Predlog priporočila v zvezi s previsokimi kaznimi v kmetijstvu obravnaval na 40. nujni seji 13. 5. 2014. Odbor se je seznanil s pisnim mnenjem Zakonodajno-pravne službe in mnenjem Vlade. V razpravi je predstavnica Zakonodajno-pravne službe poudarila, da služba ocenjuje, da je priporočilo sicer primerna oblika, vendar ugotavlja, da so nekatere točke nejasne ali pa presegajo načelo delitve oblasti oziroma so sporne glede skladnosti s pravnim sistemom. V nadaljevanju je povzela bistvene pripombe, in sicer pri prvi točki omenja visoke kazni v kmetijstvu, pri čemer so iz gradiva za priporočilo razvidni le trije primeri glob za prekrške iz treh zakonov, kar po mnenju Zakonodajno-pravne

službe ne zadošča za oceno, da so visoke kazni splošen problem na celotnem področju kmetijstva. Pri drugi točki je nejasna glede vzroka za zatrjevano nesorazmernost kazni v kmetijstvu s težo prekrškov. Pri tretji točki vsebuje nedoločen ukrep, ker ni jasno, s katerim področjem naj se primerjajo kazenske določbe v kmetijstvu. Pri četrti točki je sporna z vidika načela delitve oblasti. Take usmeritve so tudi s pravnosistemskega vidika nedodelane in ni mogoče predvideti, kako bi učinkovale v postopkih predpisovanja sankcij za kršitve predpisov.

Pri peti točki lahko zaradi svoje kategoričnosti po mnenju Zakonodajno-pravne službe pomeni poseg zakonodajne veje oblasti v izvršilno, kar je v nasprotju z načelom delitve oblasti. V razpravi je večji del opozicijskih poslancev namenil širšo pozornost nezadovoljivemu stanju v kmetijstvu in odgovornosti Vlade oziroma ministra za kmetijstvo in okolje za takšno stanje. V zvezi s predlogom priporočil pa so opozorili, da so obstoječe višine kazni, določene predvsem v Zakonu o gozdovih in Zakonu o vinu, previsoke, nesmiselne, neracionalne in niso sorazmerne prekršku ter škodi, ki lahko nastane, zato tudi ne morejo imeti vzgojnega učinka. Tako jih je mogoče razumeti kot vir za obdavčitev in polnjenje proračuna ter so uperjene proti kmetom in slovenskemu podeželju. Predvidene kazni v kmetijski zakonodaji gredo do nerazumnih višin, še posebej, če jih primerjamo s kaznimi za posebno hude davčne prekrške, prekrške na področju bančništva in zavarovalništva.

Glede na to bi po mnenju predlagateljev morala Vlada čim prej pripraviti analizo, s katero bi se ugotovilo, na katerih področjih so kazni previsoke, na katerih so prenizke in bi jih bilo celo treba zvišati, in na katerih področjih so primerne. Člani odbora iz vrst koalicijskih poslanskih skupin pa so menili, da je predlog priporočil slabo pripravljen, nekatera celo pomenijo poseg zakonodajne veje oblasti v izvršilno, zato predloga ni mogoče sprejeti. Poleg tega gre za tematiko, ki v tem trenutku ni tako kritična, morebitno sprejetje priporočil pa v ničemer ne bi pripomoglo k izboljšanju stanja v kmetijstvu. Po opravljeni razpravi je odbor glasoval o vseh delih predloga priporočila skupaj in jih ni sprejel. Ker deli Predloga priporočila v zvezi s previsokimi kaznimi v kmetijstvu na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti, je obravnava predloga priporočila na matičnem delovnem telesu končana. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za predstavitev poročila.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo Vladi, in sicer mag. Dejanu Židanu, ministru za kmetijstvo in okolje.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, ostali prisotni!

Današnji dan bo verjetno dober, ker se bomo pogovarjali o kmetijstvu, proizvodnji hrani in gozdarstvu. O tem se v Sloveniji premalo pogovarjamo, premalo se zavedamo, kaj je to prehranska varnost. Dovolite pa, da začnem na neobičajen način. Danes se pogovarjamo o kaznih v kmetijstvu, čeprav ste videli, da v gradivu predlagatelja niso omenjeni zakoni, ki so najpomembnejši za kmetijstvo. Namreč, kmetijstvo ureja Zakon o kmetijstvu. Kolikor je meni znano, je bila v tem državnem zboru sprememba sprejeta soglasno. Vsaj v spominu imam 72 prisotnih, 72 jih je bilo za. To je temeljni zakon. Pomemben zakon je Zakon o živinoreji, ki ga sicer nismo imeli časa spremeniti, čeprav ga je treba sčistiti, ker je prezahteven in se težko izvaja. Zelo veliko je govora o Zakonu o gozdovih. Dovolite kratko informacijo, spoštovani poslanke in poslanci. Nekateri se spominjate, nekateri od vas, ki ste danes tukaj, ste sedeli 20. 11. 2007 ob 16.23 v tej dvorani in ste glasovali za tedanji zakon vlade SDS, vašega ministra in tudi vašega generalnega direktorja direktorata za gozdarstvo. Tudi Socialni demokrati smo takrat tisti zakon podprli, ni bilo nobene razprave o kazni, zato ste verjetno pozabili, kaj ste takrat sprejeli.

Takrat ste sprejeli višje kazni v Zakonu o gozdovih od teh, o katerih se sedaj pogovarjate. Bistveno ste spremenili kazensko politiko. Vam povem samo dva, tri ali štiri primere. 78. člen, ki je do leta 2007 določal minimalne kazni za fizične osebe, torej za kmete skoraj brez kazni – v tem členu ste napisali kazni, ki so višje kot kazni, ki jih danes omenjate. Postavili ste kazen za posameznika od 800 evrov naprej. Danes se pogovarjamo o kaznih za kmeta od 300 evrov naprej, ob tem, da velja polovička. Določili ste kazni za odgovorne osebe od tisoč do 2 tisoč 500 evrov, in določili ste kazni za pravne osebe od 2 tisoč do 50 tisoč evrov. Tako visoke kazni ste določili za več področij, paša v gozdu, tam, kjer se ne sme izvajati, prevoz okrasnih dreves brez plombe, vendar takrat pač ni bilo razprave, saj je verjetno bila utemeljitev takšna, da zakoni morajo biti takšni, da so sorazmerni, da so odvrčalni in da so učinkoviti. In značilnost opozicije na levi strani je, da ko so argumenti dobri, se ne gre politike, to, kar vi danes tukaj počnete.

Kar se pa tiče Zakona o vinu, dovolite, da vam samo malo obudim spomin. Ministrstvo so v začetku prejšnjega leta obiskale tri asociacije, asociacija družinskih kmetij in vinogradnikov; to so ljudje, ki živijo od vinogradništva in vinarstva, srednje velikih kleti in velikih kleti. Prosili so nekatere stvari zato, da bodo lažje živeli in da bo manj konkuriranja sive ekonomije. Ministrstvo jim je šlo na roko. Kakor je ta skupina, v katero smo potem dali tudi pristojne inšpektorje, tudi naše uradnike, ki

poznajo to področje, predlagala, v takšni obliki smo zakon tudi poslali v Državni zbor, kjer ste kazni, ki so bile sem poslane, znižali, vendar to so bile kazni sektorja, ki je sam predlagal. Res pa je, in je včerajšnja razprava to pokazala, da dejansko tu notri, ko smo se pogovarjali, niso bili prisotni hobi vinogradniki. Bili so prisotni ljudje, ki živijo od vinogradništva in vinarstva, in moram vam povedati, prejšnji teden je bilo srečanje slovenske obrti. Od politike na desni strani sta bili prisotni dve stranki, Nova Slovenija in Slovenska ljudska stranka, od politike na tej strani Socialni demokrati, drugih se ne spominim, in eden od uspehov, ki so jih obrtniki napovedali – ne vem, če je bila Pozitivna Slovenija ... Tudi Pozitivna Slovenija je bila, se opravičujem, tako da napako popravljam. Torej eden od uspehov, ki so jih obrtniki napovedali, ste rekli, da vsaj na tem področju uvajate red, da tisti, ki živimo od področja, smo tudi bolj zaščiteni. In to vi danes tukaj napadate.

Verjamem, da si bomo danes vzeli vsi silno dosti časa, da se pogovarjamo. Moram še na neko napačno trditev odgovoriti. Res je, v zadnjih 10 letih, ko smo v Evropski uniji, sta se vrednost in količina kmetijske proizvodnje zmanjšali. Res je tudi, da smo bili v neverjetni nevarnosti, ko smo stopili v Evropsko unijo, to pa zato, ker smo bili izoliran trg, meje so bile skorajda zaprte, zato se naše kmetijstvo in tudi industrija nista mogla prilagoditi, vendar je relativno dobra politika zadnjih 10 let kljub vsemu omogočila, da je večji del kmetij preživel, nekatere ste postale zelo prodorne, vmes pa se je zgodilo nekaj, kar, spoštovani poslanci in poslanke, ki ste predlagali današnjo sejo, ne boste želeli slišati, ampak vam moram povedati. Realna rast, fizična, vrednostna in v faktorskem dohodku – preko tega se meri uspešnost kmetijske proizvodnje –, je bila prisotna leta 2011. Leta 2010 se je po dolгих letih padec stabiliziral, leta 2011 je kmetijstvo začelo rasti po kazalcih, ki jih spremljamo.

Na žalost ni bilo tako leta 2012, vendar to ni bila kriva vaša vlada, ampak težke razmere, in kot kaže, se ponovno pobiramo letošnjega leta. Če pogledate statistične podatke za januar in za februar letošnjega leta, pa tudi nekatere podatke za december in november prejšnjega leta, kaj opazite? Opazite, da imamo rast v vrednosti prodanega kmetijskega produkta od 11 do 13 % mesečno v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Med drugim je to tudi posledica tega, da smo izredno hitro pričeli izplačevati plačila, ki jih kmetje morajo dobiti. Če ste bili mogoče pozorni, v februarju tega leta smo izplačali skoraj vsa neposredna plačila za leto 2013. Boste rekli, da to ni nič, ampak če pogledate, prvič, pravni okvir, da je čas, da se to naredi do konca 6. meseca, in če pogledate praksi držav, ki govorijo, da so v boljši kondiciji, kot je Slovenija, boste ugotovili, kako velik uspeh je to bil. Sedaj pa, spoštovane gospe in spoštovani gospodje, dovolite še nekaj primerjav. Generalno največje področje, ki ga

pokriva kateri od naših inšpektoratov, in je vezano na kmetijstvo, je Inšpektorat za kmetijstvo in okolje. Ta inšpektorat je leta 2012 izrekel sankcije v evrih za milijon 490 tisoč, leta 2013 za milijon 157 tisoč in leta 2014 za 251 tisoč.

Bolj za šalo kot pa za neko resno analizo, ker vemo, da inšpektorati delujejo samostojno, ministrstva se sedaj ne vpletajo v njihovo delo, pa smo kljub vsemu naredili primerjavo, koliko izrečenih kazni je bilo pod desno vlado, ki jo je vodil SDS, in pod sedanjo vlado. To pa zato, ker sta obe vladi trajali 13 mesecev, prejšnja še 9 dni, sedanja, smo upoštevali, 18 dni. In kaj smo opazili? Da kadar so na oblasti leve vlade, so kmetje kaznovani manj. Za 17 % manj glob je bilo izrečenih. Še enkrat poudarjam, to lahko vzamete tudi kot šalo, saj v bistvu to kaže statistika – ministrstva se ne vpletajo, vendar statistika to kaže. Naslednje področje, ki kmetijstvo obremeni, so korekcije ali vračila po letih, kar se tiče izvajanja neposrednih plačil in programa razvoja podeželja. Moram reči, da tudi tukaj opažamo napredek. Opažamo, da se v bistvu – in tukaj mislim, da moram pohvaliti naše kmetice in kmete in tudi njihove svetovalce, to je kmetijsko svetovalno službo – plačila, ki jih preko tega morajo kmetije vračati, iz leta v leto manjšajo. Če so bila še leta 2008 2 milijona 300, leta 2009 3 milijone 700, leta 2010 2 milijona 900, leta 2011 2 milijona 900, leta 2012 milijon in lansko leto milijon in pol. Torej, tudi ta obremenitev, kar pa je posledica tega, da se bolje vodijo postopki, da tudi svetovalci verjetno svoje delo dobro opravijo, ta obremenitev kmetijstva se zmanjšuje. Lahko bi vam tudi povedal obremenitev, ki je povezana s tem, kar dela slovenska policija, vendar vam tega ne bom, ker so zneski tako majhni, da enostavno mislim, da to ni potrebno.

Bi vam pa rad, spoštovane gospe, spoštovani gospodje, še nekaj povedal; verjetno mi dovolite. S področja, ki je pod Ministrstvom za kmetijstvo in okolje, je izjemno pomemben segment varovanje potrošnikov. Mi smo dolžni, mi smo tisto ministrstvo, ki varuje potrošnike, da je hrana, ki jo zaužijejo, varna, da jim ne škoduje. Mogoče en opis, koliko glob je tukaj. Leta 2012 je bilo izrečenih glob za 388 tisoč evrov, leta 2013 za 547 tisoč evrov in v letošnjem letu do sedaj 144 tisoč evrov. Na tem segmentu, če pogledamo realno, pa so globe pod sedanjo vlado nekoliko narasle. Če so bile pod prejšnjo vlado izrečene globe za pol milijona, so sedaj skoraj 600 tisoč evrov. Zakaj? Zato, ker se inšpekcijski pregled na varnost hrane ne dela samo sistematično po letnih planih, ampak se je šlo na akcijske plane. Vidite pogosto naše pristojne inšpektorje, kako delajo v soboto, v nedeljo, med prazniki, in preganjajo tisto, kar je treba preganjati. Preganjajo nelojalno konkurenco, ki najbolj škoduje kmetijam, in v končni fazi ščitijo nas, ki smo potrošniki.

Spoštovana direktorica, če pogledate to sliko. Poglejte to sliko. Ta slika je sicer letošnja, ampak lansko leto se je dogodilo – kaj? Ugotovili smo, mi smo dejansko ugotovili lansko leto, da ljudje, ki se prikazujejo v Sloveniji kot slovenski proizvajalci, gredo v Italijo, kupijo, ali so jagode, višnje, karkoli, po nizki ceni in jih potem v Sloveniji prodajajo po bistveno višji ceni. In ugotovili smo, da tudi, ko jih nadziramo, imamo težave pri spremljanju podatkov – to smo uredili s spremembo zakona, ki ste jo vsi letos potrdili – , in da so kazni smešne. Kazen v lanskem letu je lahko bila samo 40 evrov. Pa si rečete: saj ni to velika napaka. Je pa to grozna napaka zato, ker zaradi te napake slovenski kupci na nekaterih tržnicah ne verjamejo več slovenskemu kmetu in le-ta bistveno težje prodaja. Res so se na tem področju kazni zvišale za trikrat; mislim, da namesto 40 evrov tisti, ki dela takšne lumparije, plača sedaj 100 evrov. / oglašanje iz dvorane/ Ja, 100 evrov je polovička. To je bil dogovor v parlamentu. Mene osebno ne bi motilo, če bi bilo treba plačati tudi več.

Veliko smo se pogovarjali o vinu, spoštovani gospe in gospodje. Povedal sem vam že, kako je zakon nastajal. Tudi sami se zavedate, da ste znotraj parlamentarne procedure kazni še prepolovili. Saj ste tudi zato tukaj, da zakone, ki prihajajo, kritično pogledate, se posvetujete, tudi politične ocene sprejmete. Vendar pa moram povedati številke, da bomo vsi razumeli, o čem se pogovarjamo. V času prejšnje vlade je bilo na področju kršitev v vinarstvu izrečenih glob v neverjetni številki: 21 tisoč evrov. Pa veste, kako velik je sektor. V času te vlade – ta zakon že nekaj časa velja – je številka postala še bolj pomembna, ima vrednost 12 tisoč evrov. In danes govoriti, da z 12 tisoč evri nekdo uničuje sektor, pridevnika ne bom uporabil, ampak verjetno domet take trditve vidite, spoštovane in spoštovani, tudi sami. Dovolite, da za konec še nekaj povem. Tekom današnje razprave in tudi po današnji razpravi bomo imeli še sejo, na kateri se bomo pogovarjali o neposrednih plačilih. In bomo ugotavljali – kaj? Ugotavljali bomo, da v bistvu vsi želimo, da je proizvodnja hrane v Sloveniji večja, da vsi želimo, da kmetje bolje živijo. In ugotovili bomo tudi, da smo na zadnjih evropskih pogajanjih, ki so se delno vodila pod Pahorjevo vlado, delno pod Janševo, nato pa pod vlado Alenke Bratušek, dosegli zelo veliko. Zelo veliko pa smo dosegli tudi zato, ker kmetijstva nismo izrabljali za borbo vsakega proti vsakemu, ampak ker smo znali dejansko ugotoviti, kaj so naši skupni interesi. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi ministru za uvodno predstavitev mnenja Vlade.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani minister s sodelavci, spoštovani poslanke in poslanci!

Mnenje Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke je sledeče. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo že nekajkrat opozorili na to, kako sta tako letošnje kot prihodnje leto prelomni za slovensko kmetijstvo, kar pa za kmete ne pomeni nujno dobro, ravno nasprotno. Z začetkom letošnjega leta je tako prišlo do uveljavitve obveznega knjigovodstva za kmetije, katerih skupni dohodek članov kmečkega gospodinjstva iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v prehodnem letu presega 7 tisoč 500 evrov. Prav tako se je z začetkom letošnjega leta izteklo prehodno obdobje, v katerem se je kmetom v davčno osnovo iz naslova opravljanja osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti vštelo 50 % subvencij. Od zdaj naprej se bo namreč v davčno osnovo vštela stoo odstotna višina subvencij, kar bo po nekaterih ocenah za slovenske kmete predstavljalo približno 10 milijonov dodatnega davčnega bremena. Vprašanje katastrskega dohodka za naslednjih nekaj let je sicer na nek način rešeno, saj imamo v proceduri novelo zakona, ki ohranja način določanja višine katastrskega dohodka, kot je bil uveljavljen lansko leto. Ta torej za naslednja leta ostane na višini iz leta 2013.

Poleg navedenega pa obstaja še kup nedorečenosti glede izvajanja neposrednih plačil v obdobju 2015–2020, o čemer bomo govorili na seji pristojnega odbora po koncu današnje razprave, ter nam neznana usoda programa razvoja podeželja za že trajajočo finančno perspektivo, ukinitve mlečnih kvot v letu 2015 in drugo. To je le del problemov, ki zaposlujejo slovenske kmete. Nedvomno med probleme, o katerih velja spregovoriti, sodijo tudi visoke globe za prekrške, ki zadevajo področje kmetijstva in jih predpisuje naša zakonodaja. Zato podpiramo današnjo razpravo o tej problematiki, a se bojimo, da kakšnih konkretnih sprememb s tem ne bomo dosegli, saj se morajo višine glob spreminjati znotraj posameznih zakonov. Na nerazumno višino glob tako za kmete kot obrtnike, ki za nekatere prekrške dosegajo tudi 50 tisoč evrov, smo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke opozarjali že lani ob sprejemanju novele Zakona o gozdovih, ki je uveljavljala zloglasne prevoznice. Če se spomnimo, so bile prvotno predlagane kazni v tem zakonu še približno trikrat višje, kot so na koncu obveljale. A ne glede na to so tudi trenutno veljavne globe iz tega zakona po našem mnenju nesorazmerne s težo prekrška, vprašanje pa je tudi, ali so v skladu z evropsko uredbo o zagotavljanju sledljivosti lesa, zaradi katere se je zakon spreminjal.

Kot ugotavljajo predlagatelji današnje seje, so podobno nesorazmerne kazni določene tudi v Zakonu o vinu, kjer so se globe za nekatere prekrške zvišale tudi do dvakrat, in v

predlagani noveli Zakona o ohranjanju narave, ki je že v zakonodajnem postopku. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se s temi navedbami strinjamo, saj so predpisane globe predvsem za pravne osebe zelo visoke in po našem mnenju presegajo namen odvrčanja od prekrškov. Bojimo se, da takšne kazni posameznika bolj odvrčajo od opravljanja kmetijske dejavnosti kakor pa, da bi jih to odvrčalo od nezakonitih ravnanj. To žal ne velja samo za področje kmetijstva, pač pa to velja tudi za opravljanje ostalih dejavnosti. Na nesorazmerne kazni so nas konec koncev prejšnji teden opozarjali tudi obrtniki. Globe za tiste, ki legalno opravljajo neko dejavnost, so namreč neprimerno višje od glob za šušmarje, ki delajo na črno, obrtnikom jemljejo delo in predstavljajo nelojalno konkurenco. Zato so se nekateri tudi prisiljeni posluževati nezakonitih metod, od neizdajanja računov do nezaračunavanja dela opravljenih storitev, če želijo obdržati delo oziroma ostati konkurenčni. Torej, imamo na eni strani težnje za povečanje glob za fizične osebe, ki se poslužujejo dela na črno, po drugi strani pa težnjo po znižanju nesorazmerno visokih kazni za pravne osebe in samostojne podjetnike ter nosilce kmetijske dejavnosti. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da je današnja razprava o višinah kazni v kmetijstvu dobrodošla, in upamo, da bo prinesla kakšno novo idejo o tem, kako na najbolj pravičen način urediti področje glob v kmetijstvu. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Jana Jenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala lepa za besedo. Vsem skupaj prav lep pozdrav!

Predlagatelj današnje izredne seje na temo previsokih kazni v kmetijstvu tudi tokrat ni razočaral vseh tistih, ki smo se spraševali, kaj vse lahko še postane vzrok za sklic izredne seje Državnega zbora. Bo to ponovna interpelacija ministra Viranta ali mogoče prva za ministra Židana, se bo iskalo krivca za zelo hladno majsko vreme ali morebiti saboterja avtomobilskih akumulatorjev, ali kaj tretjega, kot na primer kvazi previsoke kazni v kmetijstvu? Predlagatelj se je odločil začeti volilno kampanjo na način, ki se mu ne da očitati, da je nezakonit, kljub temu, da datum predčasnih volitev še ni dokončno znan in potrjen. Tako lahko predlagatelju samo čestitamo za hitro reakcijo in sklicevanje izrednih sej s populističnimi vsebinami, ki med volilno bazo vzbujajo simpatije in pozitivne reakcije v smislu naraščajoče podpore v javnomnenjskih raziskavah. Takšnih sej s populistično vsebino lahko do volitev verjetno pričakujemo še kar nekaj. Zakaj v Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je današnja tema izredne seje

Državnega zbora populistična? Za to se moram vrniti za nekaj več kot leto dni nazaj, ko je bila na oblasti še vlada Janeza Janše in je pripravljala predlog spremembe Zakona o gozdovih. Če bi bil sprejet točno tak zakon, kot ga je takrat pripravila omenjena vlada, bi se slovenske lastnike gozdov letno obremenilo z 2 milijonoma evrov, kot bi znašali stroški izdaje odločb in prevoznice.

Ob tem ni nezanemarljiv podatek, da je bilo v času prejšnje vlade, torej ministromanju gospoda Bogoviča, na osnovi določb Zakona o gozdovih pobranih približno enkrat več kazni kot v času ministromanja gospoda Židana. Tudi samo zavajanje in izkrivljanje podatkov v zahtevi za sklic izredne seje je prav zanimivo. Predlagatelj izredne seje je namreč v gradivu zapisal, da se lahko kmeta, ki pelje 5 kubičnih metrov lesa brez prevoznice oziroma z nepopolno prevoznico, kaznuje z globo do 50 tisoč evrov. Tisti, ki se je vsaj malo potrudil prebrati veljavni zakon, kaj hitro ugotovi, da gre s takšno trditvijo za zlonamerno zavajanje, saj lahko v skladu z veljavnim zakonom lastnik gozda za lastno potrebo prevaža do 8 kubičnih metrov lesa brez prevoznice. Ministru se očitajo tudi visoke kazni, predpisane v Zakonu o vinu. Ob tem je predlagatelj gladko in verjetno namenoma spregledal dejstvo, da sta bila ta predlog zakona in višina kazni pripravljena na osnovi zahtev vinarjev, ki jim je nelojalna konkurenca ne samo odžirala dohodek, temveč tudi rušila ugled celotnemu slovenskemu vinarstvu s prodajo vina slabše kakovosti. Tudi glede novele Zakona o ohranjanju narave, ki je še v parlamentarnem postopku, se v Poslanski skupini DeSUS ne moremo strinjati, da so kazni previsoke.

V naši poslanski skupini si namreč že nekaj časa prizadevamo za preprečitev škodljivih posledic vožnje z vozili na motorni ali lastni pogon v naravnem okolju in predvsem na neutrjenih površinah, saj menimo, da takšna neodgovorna vožnja škoduje naravi, predvsem pa je nevarna tako za ljudi kot tudi za živali. Po naši oceni je veljavna globa za takšno vožnjo smešno nizka, saj znaša le nekaj manj kot 42 evrov oziroma le 21 evrov, polovično, če se plača v 8 dneh po izdaji plačilnega naloga. Ob tem bi rada opozorila tudi na mnenje Zakonodajno-pravne službe, da je predlagatelj pri pripravi predloga priporočil prezrl ustavno načelo delitve oblasti. Predlog namreč v nekaterih delih posega v okvire načela delitve oblasti in predvideva rešitve, ki niso skladne s pravnim sistemom, in predstavlja nedopusten poseg zakonodajne veje oblasti v izvršilno. V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je pravi pokazatelj, da gre pri zahtevi za današnjo izredno sejo za zgodnjo volilno kampanjo, tudi dejstvo, da predlagatelj izpostavlja tri zakone, ki ne predstavljajo samo biti pravne podlage za zagotavljanje pravnih okvirjev slovenskega kmetijstva, pa s tem ne želimo omalovaževati

pomembnosti gozdarstva ali vinarstva za slovensko kmetijstvo.

Želimo zgolj opozoriti, da bi bilo po naši oceni bolj smiselno izpostaviti kakšno drugo problematiko, ki močno izstopa v slovenskem kmetijstvu, na primer zlorabe razpisov, kakršen je bil nekaj let nazaj, ko se je za prilagoditev na podnebne spremembe kar 99 % sredstev porabilo za nakup novega traktorja, kar po naši oceni ni neka huda prilagoditev podnebnim spremembam, temveč bi pričakovali, na primer, nakup mrež za zaščito proti toči ali namakalne sisteme. Naj se na koncu dotaknem še afere, ki je izbruhnila lani poleti, ko so slovenski novinarji razkrili, da mnogi branjevcu zelenjavo in sadje kupujejo na italijanskih tržnicah, nato pa jih v Sloveniji prodajajo kot domače. Takrat je opozicija zahtevala višje kazni za kršitelje, torej višje kazni za tiste, ki predstavljajo manjši delež volivcev stranke predlagateljev današnje izredne seje, in nižje kazni za njihove volivce – tako ne gre.

V Poslanski skupini DeSUS se torej ne strinjamo z zahtevami in predlogi priporočil v zvezi s previsokimi kaznimi v kmetijstvu in menimo, da kršitelji pač morajo plačati za storjeni prekršek. Če je kazen prenizka, potem ne doseže nobenega učinka, seveda pa mora kljub temu biti sorazmerna in v skladu z ekonomskim stanjem kršitelja, kar pa inšpektorji pri izrekanju višjih glob od najnižjih predpisanih tudi upoštevajo. Je pa tako v življenju, da se z višino kazni ukvarja tisti, ki krši zakon, ostali, ki delujemo pošteno, s tem nimamo težav. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, minister z ekipo, kolegice in kolegi!

Krščanski demokrati vidimo, da se žal potrjuje naše predvidevanje, ki ga ponavljamo že dobro leto dni. Očitno je pošten slovenski kmet ponovno, kot je bil dolgih 60 let, državni sovražnik številka 1. Trenutna vlada dosledno uveljavlja predpise, ki kažejo nezaupanje do slovenskega podeželja in nalagajo pretežno breme slovenskemu kmetijstvu. Razmere za kmetovanje in kmetovalce niso ravno ugodne. Nasprotno, kmetijstvo v Sloveniji je zapostavljeno, kmečko delo pa premalo cenjeno in tudi slabo plačano. Krščanski demokrati se zavzemamo za nizke davke in vitko javno upravo. Država bi morala z lastnim transparentnim poslovanjem ter jasnimi zakoni sama dajati zgled državljanom in jih s tem spodbujati k spoštovanju zakonov. Menimo, da je sedanja vlada v odstopu ubrala napačno pot z zviševanjem glob in kazni. Dvomimo, da zelo visoke kazni in globe delujejo odvratno. Nasprotno, po naših izkušnjah iz obiskov s terena samo povečujejo apatijo in agonijo slovenskih kmetov. Državljanke in državljani nam sporočajo, da trenutna slovenska vlada

samo viša kazni in davke, ni pa pomoči, olajšav in spodbud.

Star slovenski pregovor pravi, da kdor da, hitro da, dvakrat da. Vlada v odhajanju pa v kmetijstvu dela ravno nasprotno. Nekateri kmetje še niso prejeli odškodnin za sušo, glede žleda pa slika s terena kaže, da je stanje še veliko hujše, kot je ugotovilo ministrstvo, in da so potrebne dodatne spodbude. V Novi Sloveniji smo bili ostro proti uvedbi prevoznega dokumenta, tako imenovanih prevoznice, ki naj bi morale spremljati prevoz gozdnih lesnih sortimentov. Po našem mnenju to pomeni novo nepotrebno obremenitev lastnikov gozdov. Predvsem kmetje bi s to ureditvijo bili podvrženi dodatnim birokratskim postopkom, ki bi jim še otežili normalno delo. Računamo na to, da bo naslednja ekipa na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje dokončno ukinita prevoznice, ki jim v Novi Sloveniji že vseskozi nasprotujemo. Ob vsem tem pa kmetom grozi še višji katastrski dohodek. Še dobro, da je vsaj Ustavno sodišče Republike Slovenije ubranilo kmete pred najhujšo katastrofo, ki bi jo prinesel načrtovani davek na nepremičnine. Zaključimo lahko, da se sedanja vlada nikakor ne zaveda pomena kmetijstva, predvsem pa visoke stopnje samooskrbe ter visokih standardov varne hrane za državo. Ob nadaljevanju takšnih trendov bodo kmetije v še večji meri ostajale prazne, saj mladi nimajo prav nobene motivacije za njihov prevzem in nadaljnji razvoj ter življenje na kmetiji. Kmetje in njihovi predniki so si svoje imetje prigarali, država pa je dolžna takšne ljudi podpreti, spoštovati in razbremeniti, ne pa da v praksi dela ravno obratno.

Zaradi tega bomo poslanci Nove Slovenije predloge podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, gostje, kolegice in kolegi!

Slovenska demokratska stranka je predlagala današnjo sejo zaradi tega, ker nam je mar za kmetijstvo in za podeželje. Glede na poročilo o stanju kmetijstva v preteklih letih smo lahko zaskrbljeni, čeprav smo poslušali ministra, ki trdi nekoliko drugače. Slovenija ima med državami evropske skupnosti najmanj kmetijskih površin za pridelavo hrane na prebivalca. Od tega sta dobri dve tretjini na območju z omejenimi dejavniki kmetovanja, kjer pridelava ne more biti konkurenčna kmetijam v državah z mnogo boljšimi pogoji kmetovanja. Zaskrbljujoča je tudi samooskrba, saj ne dosega niti polovice potrebne hrane. Na področju prireje mleka in govejega mesa pa kmetje več kot polovico krme uvozijo. Povprečna kmetija, ki obdeluje slabih 6,5 hektarja kmetijskih površin, ne omogoča preživetja na kmetiji, zato se tudi mladi ne

odločajo za prevzem kmetij. Raje odidejo v podjetje ali celo v tujino, da si zagotovijo preživetje. Povprečna starost nosilca kmetije je v Sloveniji preko 60 let. Manjše kmetije se morajo tako odločiti, ali povečati dodano vrednost z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetiji ali opustiti kmetovanje in oddati zemljo v najem večjim kmetom. Ti večji kmetje pa ponavadi s svojimi velikimi stroji ne morejo obdelati vse zemlje na velikih strminah ali preozkih parcelah, ki so ponavadi tudi težko dostopne.

Taka kmetijska zemljišča so tako prepuščena zaraščanju, kar je tudi velik problem naše kmetijske politike, ki ga pa nihče noče videti. Prav ostareli nosilci manjših kmetij težko sledijo nenehnim spremembam predpisov in novim zahtevam, ki jih narekuje tudi evropska skupnost, država pa se je namesto, da bi z vso svojo stroko pomagala tem kmetom, očitno odločila z visokimi globami še pospešiti propad manjših, predpisov neukih kmetij, ki kmetujejo na tradicionalen in trajnosten način. Prav v zadnjem obdobju je ta vlada nenormalno povečala globe na področju gozdarstva, kjer se sicer slabo gospodari z gozdom v privatni lastnini, in na področju vinogradništva, predvsem malim vinogradnikom, kjer sledi samo interesom večjih pridelovalcev. Ker ima Državni zbor poleg zakonodajne tudi nadzorno funkcijo na posameznih področjih, smo se v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke odločili opozoriti na nesorazmernost glob težjih prekrškov v kmetijstvu in predlagati tudi določena priporočila.

V Sloveniji smo sicer prenormirani na vseh področjih, v vseh zakonih, ne samo kmetijskih, pa so predpisane globe ne dovolj premišljene in ne temeljijo na strokovnih analizah o tem, kakšne posledice bodo tako visoke kazni povzročile v praksi. Gre pa tudi za vprašanje o tem, kaj je namen kaznovalne politike. Tukaj smo poslušali ministra, ki je govoril tudi o statistiki, ki gre predvsem o kazni na področju vinogradništva. Zakon o kmetijstvu, ki smo ga tudi v naši poslanski skupini podprli, pa tudi ni tako nedolžen. Vsaj v primerjavi z določenimi kaznimi, ki so veljale od 28. 7. 2012, so za razliko od 29. 4. 2014 mnogo višje. Predvsem pa gre tudi tukaj za posameznika, saj, recimo, 177. člen pravi, da se z globo od 200 do 600 evrov za prekršek kaznuje posameznik, to je od veljavnosti na dan 24. 5., za enak prekršek pa je od 29. 4. letošnjega leta globa od 600 do tisoč 800 evrov, to se pravi trikrat višja, s tem da je v 178.a členu tega zakona tudi priporočilo, bom citiral: "Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom." Se pravi, da zakon priporoča inšpektorjem, da lahko tudi za prvi primer kršitve odmerijo višjo kazen, kot pa je najnižja, določena s tem zakonom. Torej ne velja to, da tudi v osnovnem zakonu kazni niso povečane.

Potem navajamo tudi Zakon o gozdovih, kjer ne bom omenjal sedaj prevoznice,

nesmiselnosti teh prevoznic, ki so zamrznjene za eno leto, ampak v tem letu bodo veljale. Imamo tudi nesorazmerne globe, recimo, za prekršek, kjer posameznik presega desetletni možni posek – nek neuk posameznik lahko hitro naredi ta prekršek –, ki se kaznuje od 800 do 2 tisoč evrov. Ali je to sorazmeren prekršek? Ali, recimo, prekršek, če pase v gozdu, kadar to ni dovoljeno z gozdnogojitvenim načrtom, kadar ni – je tudi kazen od 400 do 800 evrov. Imamo primere, ko divjad iz državnih lovišč popase kmetom še kmetijske površine, ne samo gozdove, in se je nenormalno razmnožilo, zato, da tovariši hodijo na trofeje, pa ne vem, kako ločimo to, ali popase živina ali popase divjad. Tukaj v parlamentu so govorili tudi župani, da se celo kakšen jelen pomeša med krave in gre v štal. In mi kaznujemo s takimi globami, kjer mislim, da je nesmiselno. Potem Zakon o vinu – minister je tukaj priznal, da je sprememba zakonodaje na tem področju z namenom, da se zajezi siva ekonomija, čeprav bi rad slišal obrazložitev, kaj je pri malih vinogradnikih siva ekonomija, ko plačujejo vse dajatve državi že preko davka, katastrskega dohodka in preko trošarin, če imajo vinograd tako velik, da morajo prijaviti pridelek. Veliko je pa tistih, ki imajo manjše, to se pravi hobi vinogradnikov, kot je rekel minister.

Namreč, povprečna velikost vinograda v Sloveniji je nekaj preko 20 arov. To se pravi, da je velika, velika večina lastnikov vinogradov hobi vinogradnikov, ki pa pridelajo več, kot porabijo sami, in s tem zadnjim zakonom se jim onemogoča prodajo vina, razen stekleničenega vina, za kar pa je treba imeti določeno tehnologijo, primerne prostore, da se vino primerno pripravi za stekleničenje in tudi stekleniči. Seveda to za manjšega vinogradnika ne pride v poštev. Imamo letošnji primer, ko je določen pridelovalec cvička dobil vrhunsko oceno na ocenjevanju, pridelal tisoč litrov cvička, ki ga zase porabi mogoče 200, 300 litrov, in vprašanje je, kaj bo z ostalim. Pravi, da ga bo komu podaril ali pa zlił stran, prodati ga pač ne more. Ko je minister kazal sliko branjevk, ki so kupovale zelenjavo na veletržnici in potem prodajale pod drugim imenom, bi lahko sam prinesel sliko, kako je videti gorica, kjer stojijo betonski stebri na posekanem vinogradu in na koncu na vrhu vinograda zidanica, in kako bo izgledalo čez nekaj let, ko bodo iz teh korenin pognale trte, ki jih ne bo nihče šprical in se bo zaredil ameriški škrdžatek ter prenesel zlato trsno rumenico tudi v vinograde večjih pridelovalcev.

Kdo bo potem odgovoren za posledice tega, ki se bodo pokazale? Seveda, ta vlada je z veseljem prisluhnila velikim pridelovalcem, ki od tega živijo, saj je tudi pridelava hrane v kmetijstvu, kot pravi minister, večja, je pa tudi zaraščanje kmetijskih zemljišč večje, in število kmetij se zmanjšuje. Od kod potem – ali se povečuje uvoz krme, da je pridelane hrane pri nas več? Namesto da bi Vlada pomagala manjšim kmetom pri tem, kako obdelati čim več

kmetijske zemlje, pridelati čim bolj zdravo hrano, se je odločila z visokimi kaznimi ustrašiti te kmetije, sploh tiste starejše, ki niso tako dovzetne za razne spremembe tako na področju predpisov kot tudi tehnologije. S temi ukrepi bo Vlada pripomogla, da bo še več zemlje zaraščene in da bodo ljudje boljše kmetijsko zemljo odstopili večjim kmetom, zemlja, ki je na območjih s težkimi pogoji obdelave, pa se bo zarasla, in nikomur mar, važno, da bomo imeli hrane dovolj. Če je pa hrana zdrava, pa si, gospod minister, kupite na tržnici solato, in to brez analize. Najcenejša analiza je ta, da jo ponudite konju, in če je ne bo poskusil, verjemite, da je slabo užitna, pa čeprav je šla skozi vse laboratorije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Minister bo dobil besedo takoj, ko bomo prešli na splošno razpravo poslank in poslancev. Nadaljujemo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Gospod Branko Ficko bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

BRANKO FICKO (PS PS): Še enkrat dober dan!

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije smo razočarani nad dejstvom, da se institut izredne seje zlorablja z namenom pridobivanja političnih točk. Dvig glob z zakoni s področja kmetijstva, govorim seveda o gozdovih in o vinu, je bil namreč nujen ukrep, s katerim se koalicija bori proti sivi ekonomiji. Predpisane globe za številne prekrške so bile namreč prenizke, da bi kršitelje odvrčale od prekrškov. To je še posebej pomembno ob nezadostnem nadzoru, ki ga imamo na večini področij. V Pozitivni Sloveniji smo že v dosedanjih razpravah ob obravnavi Zakona o gozdovih ter Zakona o vinu zagovarjali stališče, da mora biti višina glob takšna, da ima ustrezen destimulativni učinek, ki bo prispeval k uresničevanju glavnih ciljev zakonov, če se seveda spomnimo, da se v Republiki Sloveniji vsako leto nezakonito poseka milijon kubičnih metrov lesa, da je zaslužek pri teh poslih seveda lahko lahek in mamljiv, da tudi ob sedanjí višini glob pri marsikomu odtehta tveganje. Če globe ponovno znižamo, bo nezakonita sečnja še toliko privlačnejša. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da škoda pri nezakoniti sečnji ni le manj davčnih prilivov, ampak se zaradi nestrokovnih posekov dela tudi dolgoročna škoda gozdom. Nikomur, ki zakon spoštuje, pa se globe seveda ni treba bati, ne glede na predpisano višino. Edina skupina, ki bi z znižanjem glob pridobila, je skupina tistih, ki želijo z nezakonito sečnjo v slovenskih gozdovih na hitro in mimo države zaslužiti. Podobna zgodba je tudi na področju prometa z vinom. Takšen zaslužek je lahko navadna kraja, ki gre na škodo nas vseh, tudi velike večine poštenih kmetov in lastnikov gozdov.

V Pozitivni Sloveniji seveda ščitenju kršilcev zakonov ne bomo prikimali in ga podpirali, zato smo nasprotovali predlaganim priporočilom. Menimo, da je minilo premalo

časa, da bi lahko temeljito ocenili učinke zadnjih sprememb v zakonu. Ponovno naj poudarim mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki ugotavlja, da so točke priporočil nejasne oziroma presegajo načelo delitve oblasti in so sporne glede skladnosti s pravnim sistemom. Priporočilo torej v ničemer ne bi pripomoglo k izboljšanju stanja v kmetijstvu. To pa seveda ne pomeni, da smo v Pozitivni Sloveniji zadovoljni z rezultati v kmetijstvu in izvajanjem kmetijske politike vse od leta 2007 naprej, kar je povezano z razdelitvijo EU denarja, ampak to je seveda že druga tema. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Aljoša Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

ALJOŠA JERIČ (PS NP): Hvala lepa za besedo. Spoštovane in spoštovani!

Poslanci SDS so zahtevali sklic današnje izredne seje Državnega zbora, na kateri bomo obravnavali problematiko domnevno previsokih kazni v kmetijstvu. Prepričani so namreč, da je v zadnjem letu dni spremenjena zakonodaja prinesla enormne kazni za tiste, ki storijo manjše prekrške. Gre za kazenske določbe treh zakonov, se pravi Zakona o gozdovih, Zakona o vinu in še nesprejetih sprememb Zakona o ohranjanju narave. V SDS ocenjujejo, da so kazni za prekrške v kmetijstvu v očitnem nesorazmerju s kaznimi za prekrške na drugih področjih. Eden od sklepov, ki so jih predlagali v potrditev Državnemu zboru, priporoča Vladi, ki sicer od četrta opravlja le še tekoče posle, naj takoj pristopi k znižanju kazni v kmetijstvu. Vlada naj bi pri tem izdelala strokovne podlage za predpisovanje kazni s področja kmetijstva in okolja, pred tem naj bi izdelala še analizo. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev ugotavljamo in opozarjamo, da gre za še eno od številnih izrednih sej, ki jih je zahtevala SDS, ki je v tem trenutku več kot očitno namenjena izključno volilni kampanji, pri čemer lahko SDS očitamo to, da je izbrala neposrečeno problematiko, ki se jo težko povezuje z volitvami v Evropski parlament. Pri tem pa je za nameček še popolnoma neizvirna, saj v razlogih za sklic današnje izredne seje navaja v bistvu reciklirane očitke, ki jih je SDS izrekla že v fazi obravnave vladnih novel zakonov o gozdovih in o vinu, katerima so dodali ravnokar vloženo novelo Zakona o ohranjanju narave, ki je nista obravnavala ne matično delovno telo ne Državni zbor in ki sploh ne sodi v sklop zakonov oziroma aktov s področja kmetijstva.

Zakon o ohranjanju narave torej sploh še ni bil obravnavan oziroma še ni sprejet in je zaradi tega irelevanten za razpravo. Poleg tega tudi vsebinsko ne sodi v razpravo o previsokih kaznih v kmetijstvu, saj je to zakon, ki sodi v področje okolja. Je pa res, da sodi v pristojnost ministra Židana, kar pa ne more biti edini razlog

za vključitev v zahtevo za izredno sejo. Takšnega političnega analfabetizma pa si največja opozicijska stranka, ki je vodila že dve vladi, po našem prepričanju ne bi smela privoščiti. Torej, gre tudi za obrtniško podpovprečen in slab izdelek iz politične delavnice SDS. Na slednje nas ne nazadnje opozarja mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki opozarja, da predlagatelji seje oziroma SDS z obravnavo tako raznolikih tem presegajo okvir same zahteve, da mešajo različne cilje, ki jim sprejeti oziroma predlagani zakoni sledijo, poleg tega pa so predlagana priporočila v neskladju z načelom delitve oblasti. Državni zbor ne more ugotoviti, da so sankcije v kmetijstvu nesorazmerne s težo prekrška le na podlagi nekaj posameznih primerov. Za takšno ugotovitev bi bilo treba sistematično pregledati vse predpise s področja kmetijstva. Čeprav Državni zbor v skladu s svojim poslovníkom lahko v obliki priporočila predlaga ukrepe za delo državnih organov, organizacij in posameznikov, ki opravljajo javne službe ali izvršujejo javna pooblastila, pa gre v primerih konkretnih priporočil za nedopustno vmešavanje zakonodajne veje oblasti v delo izvršne.

Na podlagi navedenih razlogov smo v Poslanski skupini nepovezanih poslancev vse predloge priporočil zavrnili že na seji matičnega delovnega telesa včeraj. Pomenljivo je tudi to, da za predloge priporočil SDS ni glasovala nobena od preostalih poslanskih skupin, tudi opozicijskih, kar pomeni, da je zahteva za izredno sejo SDS povsem neprimerna in da predstavlja zgolj tratenje časa Državnega zbora. Če se pa vrnemo na obrazložitev same zahteve za izredno sejo, pa v Poslanski skupini nepovezanih poslancev opozarjamo, da bi se SDS kot stranka, ki je nekoč vlado vodila, morala zavedati, da se predpisi, s katerimi se v Sloveniji določajo prekrški, lahko uporabljajo le v skladu z Zakonom o prekrških, določbe prvega dela zakona, in sicer materialnopravne določbe, pa veljajo za vse prekrške, ki jih v Sloveniji določajo zakoni, uredbe Vlade Republike Slovenije in odloki samoupravnih lokalnih skupnosti. Glede na navedeno je treba pri določanju višine glob na vseh področjih in ne le na področju kmetijstva upoštevati 17. člen zakona, ki določa pravila, ki jih morajo pristojni organi upoštevati pri predpisovanju glob za posamične prekrške v ustreznih pravnih aktih. Splošni okvir višine glob na področju kmetijstva je torej opredeljen v 17. členu Zakona o prekrških. Pri pripravi posamezne specialne zakonodaje se globe določajo glede na težo samega prekrška in posledično povzročene škode. Sankcioniranje kršiteljev je treba umestiti v širši družbeni kontekst in oceniti tudi pomen preventivnega vpliva, ki je dvojen, in sicer specialen v kontekstu do konkretnega kršitelja in generalen v smislu preprečevanja in zatiranja protipravnih ravnanj bodočih potencialnih kršiteljev.

Pri pripravi zakonodajnih predlogov so tako vsakokratno izdelane analize in presoje učinkov kazenskih določb. Pri tem se sledi cilju, da so globe učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Pravni okvir za predpisovanje glob je torej dovolj natančno določen že v Zakonu o prekrških, zato priprava strokovnih smernic za predpisovanje glob na področju kmetijstva in okolja ni potrebna. Da ne omenjamo, da Vlada ne more, tako kot predlaga SDS, takoj pristopiti k znižanju glob na področju kmetijstva, saj globe predpisuje oziroma določa zakonodajalec, torej mi, Državni zbor. SDS bi se torej morala zavedati, da lahko, če je nezadovoljna z višino glob, slednje spremembe predlaga zgolj s spremembami zakonodaje, kar pa ne nazadnje lahko stori tudi sama. Čudi me, zakaj tega še ni storila, mogoče pa bo to še en izgovor za še eno sejo, ki bo sledila. Poleg tega bi radi SDS opozorili, kaj je sploh namen opredelitve prekrškov in določitve glob v kmetijstvu, gozdarstvu in na področju varstva narave. To je v prvi vrsti varovanje potrošnika, varstvo pridelovalcev pred nelojalno konkurenco, zaščita poslovnih subjektov, ki poslujejo pošteno, in varstvo gozdov in narave na splošno. Zato bi se morala SDS po našem prepričanju nad svojimi predlogi resno zamisliti.

Če se, na primer, dotaknemo Zakona o vinu oziroma v tem zakonu določenih glob za prekrške. Zakon prinaša krepitev obeh osnovnih načel zakona, to sta zaščita potrošnika in zaščita pridelovalca grozdja oziroma vina. Tako se s povečanim nadzorom ščiti potrošnika pred zavajanjem o poreklu in kakovosti vina, pridelovalce grozdja in vina pa pred nelojalno konkurenco. Zakon tudi omejuje točenje neustekleničenega vina v gostinskih obratih, s čimer se še dodatno zagotavlja obe osnovni načeli zakona. Zato takratna razprava sploh ni tekla v smeri previsokih glob. Zaradi tega so bile predlagane spremembe pripravljene in dogovorjene z Vinsko družbo Slovenije, Združenjem družinskih vinogradnikov – vinarjev Slovenije in Zvezo društev vinogradnikov in vinarjev Slovenije. Tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora v svojem mnenju višine glob sploh ni problematizirala. Kar se tiče Zakona o gozdovih, pa velja opomniti, da sta zakonodajalec in predlagatelj zakona sprejetje zakona utemeljevala z izvajanjem uredbe EU, katere osnovni namen je preprečevanje nezakonite sečnje in z njo povezane trgovine.

O akutnosti problematike pričajo podatki. V Sloveniji se po uradnih ocenah vsako leto nezakonito poseka okoli milijon kubičnih metrov lesa, ki se potem vozi pretežno v tujino, kjer se potem proda po dampinških cenah. Zaradi tega je bilo mnenje predlagatelja, da je treba uveljaviti strožjo politiko kaznovanja, ki bo delovala predvsem odvračilno. Državni zbor je tako podprl dvig glob za kršitelje. Višine, ki so določene v noveli zakona, naj bi imele ustrezno destimulativni učinek, ki bo prispeval k uresničevanju glavnih ciljev zakona. Opozoriti pa

velja tudi, da primerjava predloga kazni, ki so bile predlagane v mandatu prejšnje Janševe vlade, z zakonom, ki je bil sprejet v mandatu sedanje vlade, nikakor ne izkazuje očitanih trendov kaznovanja lastnika gozda. Srž odvračalnih učinkov kazni je usmerjen v pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb, z razponom višine kazni za posamezne prekrške pa v kvalificirane prekrške in ponavljanje kršitev. Kar pa zares želi SDS s to zahtevo za izredno sejo, je v javnosti ustvariti vtis, da ta vlada ne stori dovolj za razvoj podeželja in kmetijstva, da neutemeljeno in nesorazmerno penalizira slovenskega kmeta in administrativno zapleta opravljanje kmetijske dejavnosti.

To početje SDS je svojevrsten paradoks, ki se izkazuje skozi dejstva in je v popolni kontradikciji z argumentacijo SDS in strank desne politične provenience. Dosedanja dejstva namreč izkazujejo, da so za sedanji položaj kmetijstva najbolj zaslužne levosredinske vlade z Janezom Drnovškom, Borutom Pahorjem in Alenko Bratušek. Obe Janševi vladi dobesečno capljata daleč za omenjenimi. To dokazuje tudi bilanca te vlade. Vlada Alenke Bratušek se je pod ministrom mag. Dejanom Židanom v 13 mesecih svojega delovanja za razliko od prejšnje 11-mesečne Janševe vlade osredotočila predvsem na preprečevanje nelojalne konkurence, sive ekonomije in dela na črno ter zagotavljanje stabilnosti slovenskemu kmetijstvu in proizvodnji hrane. Sprejela pa je naslednje pomembne akte in ukrepe s področja kmetijstva. Tako je sprejela Zakon o kmetijstvu, zaključila je pogajanja o reformi skupne kmetijske politike, neposrednih plačil in Programa razvoja podeželja 2014–2020, učinkovito je izvajala ukrepe skupne kmetijske politike, izvedla je predplačila neposrednih plačil in izplačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetovanje, za kmetijska gospodarstva, prizadeta v lanskoli suši.

Učinkovito se je ministrstvo odzvalo na naravno katastrofo, ki jo je povzročil žled, in med ukrepi in zakoni bom naštel naslednje. Sprejela je interventni zakon, to je Zakon o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014, oblikovala je podukrepe Programa razvoja podeželja 2014–2020, kjer se preprečuje in odpravlja škodo v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč. Sprejela je spremembe Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč, sprejela je spremembe Zakona o gozdovih, izvajala sanacijo gozdov, poškodovanih v februarjem žledolomu, in ravno tako sprejela ukrepe za preprečitev dodatnih škod v gozdovih zaradi podlubnikov ter pripravila predlog zakona o upravljanju gozdov v lasti Republike Slovenije. Med drugimi sprejetimi zakoni naj naštejemo še Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vinu, Resolucijo o zaščiti kranske čebele ter nazadnje Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica. Naj na koncu zaključim s prepričanjem, da našeti ukrepi vlade Alenke Bratušek še zdaleč ne bodo njeni zadnji. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Mirko Brulc bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MIRKO BRULC (PS SD): Lep pozdrav vsem prisotnim!

Pred nami je ponovno dolgo popoldne na izredni seji Državnega zbora, seveda ponovno na zahtevo Poslanske skupine SDS in prvopodpisanega gospoda Jožeta Tanka. Kakšno je zanimanje Poslanske skupine SDS, kaže 5 od 26 poslancev SDS prisotnih tu v dvorani, in še kolega Tanko ne bo imel možnosti postopkovnih nagajanj, kajti kompletna ekipa ministrstva za kmetijstvo je tu prisotna, za kar vam čestitam. V Poslanski skupini Socialnih demokratov nas veseli, da je prišlo do sklica te seje, vendar pa so naši razlogi za to veselje drugačni kot pri predlagateljih. Predlagatelji so zahtevali sklic te izredne seje in pred njo Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje iz želje po brezplačni reklami v obliki neposrednega prenosa na TV3, se pravi programu nacionalne televizije. Volilna kampanja se je začela, uradna sicer še ne, vendar pa smo ji že priča. Tako se bom obnašal tudi jaz. Nas pa veseli, da se končno lahko pogovarjamo o kaznih in tudi namenu kazni. Zakaj kaznujemo? Zakaj je sploh potrebno kaznovanje? Verjetno ne zato, ker ne bi bilo prekrškov in ljudje ne bi grešili.

Poznamo pregovor, da mora biti kazen tudi vzgojna. In vzgojna je tista kazen, ki te nekaj nauči. Če ne drugače, tudi na način, da te udari po žepu. In če te je strah udarca po žepu, boš dobro premislil, ali boš prekršek naredil ali ne. Naloga kazni je tudi, da preprečuje zlorabo in izigravanje zakonodaje, okoriščenje na račun drugih, krajo in še kaj. Sicer pa ne poznam primera, da bi kdo koga silil, da dobesedno krade hlodovino v gozdu, prodaja vino sumljive kakovosti, neznanega izvora, španske češnje pod naslovom, da so briške, da ne naštevam naprej. Koga ščitimo, ko take ljudi kaznujemo? Ščitimo domačega kmeta, majhnega in velikega. Lansko leto, ko se je razkrilo, da se na tržnicah prodaja uvožena hrana iz veletržnic v Italiji, in so bile kazni takrat 120 evrov oziroma polovička je 60 evrov, tako imenovana polovička, pa smo se vsi strinjali, da je kazen absolutno prenizka ter da morajo biti grešniki tako kaznovani, da se to ne bo ponavljalo.

Danes v predstavitvi SDS omenjajo kazni iz zakonov, ki so bili sprejeti še pod ministrom Jarcem, poskušajo jih pa naložiti na pleča ministru Židanu. In naslov današnje argumentacije za sklic te današnje seje je skrajno slab, za lase privlečen, in tudi predlagateljem zmanjkuje argumentov in imajo težave z zagovarjanjem nujnosti sklica te seje. To se je sedaj v teh dveh urah že videlo. SDS očita ministru visoke kazni, predpisane v novi Zakona o gozdovih. Ker pa je spomin očitno kratek, naj opozorim, da so bile tako visoke kazni, morda še višje, sprejete že v novi

Zakona o gozdovih, ki ga je sprejel Državni zbor novembra 2007. Premislimo, kdo je takrat vodil vlado in kdo je bil takrat v opoziciji. V poslanski skupini menimo, da očitane kazni niso nesorazmerne s težo prekrška, predvsem ker moramo vedeti, da je splošni okvir višine glob v kmetijstvu opredeljen v 17. členu Zakona o prekrških, ki določa pravila za določanje glob. Tudi če bi minister za kmetijstvo želel imeti nižje globe za prekrške, jih ima določene v tem zakonu. Zaključil bom s tem, da še enkrat trdim, da mora biti kazen vzgojna. Do kazni pa lahko pride le, če je storjen prekršek.

Torej je ključno vprašanje te seje, ali so kazni previsoke ali pa ljudje delajo preveč prekrškov, da jih visoke kazni tako motijo in prizadenejo. Statistični podatki kažejo, da je že grožnja z visokimi kaznimi prispevala k zmanjševanju prekrškov, in relativno malo izrečenih kazni to tudi dokazuje. Je pa res, ponavljam, ta seja je EPP za SDS, ki pričakuje dobre volilne rezultate na račun obljub, kot so: znižali bomo davke, znižali bomo kazni, ne bomo uvedli davka na nepremičnine in še kaj. Socialni demokrati smo ponosni na uspeh ministra Židana z ekipo, ki je tukaj prisotna. Že v tem enoletnem mandatu se kažejo pozitivni trendi pri urejanju mnogih zahtevnih nalog ministrstva. Prepričan sem, da bo še čas, da se ekipa z ministrom Židanom ponovno dokaže, da je visoko strokovna in uspešna v korist kmetijstva v Sloveniji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Katarina Hočevar bo predstavila stališče Poslanske skupine Državljske liste.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Lep pozdrav ministru s svojo ekipo in vsem prisotnim tudi v imenu Državljske liste!

Današnja tema, danes govorimo o previsokih kaznih v kmetijstvu, čeprav se predlagatelji v tej temi oziroma v besedilu ne dotikajo krovnega zakona, ki na tem področju velja, to je Zakon o kmetijstvu. Uvodoma pa je seveda treba poudariti oziroma pojasniti, da tako kot morajo biti v Republiki Sloveniji vsi zakoni skladni z ustavo, morajo biti vsi predpisi, s katerimi se v Sloveniji določajo prekrški, usklajeni z Zakonom o prekrških. Vse višine glob, ne samo na področju kmetijstva, morajo biti upoštevane znotraj maksimalne in minimalne višine, določene v 17. členu Zakona o prekrških. In pri pripravi zakonodajnih predlogov se vsakokratno izdelajo analize in presoje učinkov kazenskih določb. Pri tem se seveda vedno sledi cilju, da so globe učinkovite, sorazmerne in odvrčilne. Zato lahko ugotovimo, da je pravni okvir za predpisovanje glob dovolj natančno določen v Zakonu o prekrških in zato priprava kakršnihkoli strokovnih smernic za predpisovanje glob na področju kmetijstva in okolja ni potrebna, kar so v gradivu predlagali predlagatelji s svojimi sklepi, ki pa včeraj niso

dobili zadostne podpore na matičnem delovnem telesu.

Predlagatelji se, ko izpuščajo veliko število zakonov na tem področju, omejujejo na Zakon o vinu, Zakon o gozdovih in Zakon o ohranjanju narave in ga na nek način primerjajo z Zakonom o davčnem postopku. Pri tem je treba poudariti, da je novela Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave sicer vložena v parlamentarni postopek, ampak še ne velja, in zakonodajni postopek imamo ravno zato, da poslanci besedilo spremenimo, dopolnimo oziroma če menimo, da je neustrezno, celo umaknemo. Tako je moja prva ugotovitev, da predlagatelji problematizirajo nekaj, kar sploh še ne velja. In to me nekako spominja na tisto idejo ministra Viranta, ko je na glas razmišljal oziroma podal pobudo o združevanju občin in je dobil interpelacijo. Minister Židan pa pač dobi izredno sejo, če nekaj zapiše na papir. Nekaj podobnega je z Zakonom o gozdovih. Dejstvo je, da prevoznice niso ukrep, zaradi katerega bi z velikim navdušenjem ploskali aktualnemu ministru. Je pa tudi res, da je bil predlog napisan in zgodilo se je že celo koalicijsko usklajevanje v prejšnji vladi, pod prejšnjo vlado.

Evropa pač zahteva sledljivost lesa, in tudi v tem primeru se je še enkrat pokazalo, da prevečkrat preveč pridno, bom rekla kar preveč hlapčevsko, povzemamo pravila Evropske unije, jih po slovensko še dodatno zakompliciramo do neprepoznavnosti, pa naj bo minister gospod Bogovič ali gospod Židan. Vendar dejstvo je, da prevoznice v tem trenutku ne veljajo, so zamrznjene, določbe, ki jih določajo, se ne uporabljajo, in zato jih v praksi ni možno niti izvajati niti uveljavljati, glob oziroma kazni s tega področja. Torej ostane edini zakon, po katerem se sploh lahko globe uporabljajo, in je naveden v gradivu predlagateljev, Zakon o vinu, ki smo ga sprejeli konec lanskega leta in velja oziroma se uporablja od sredine januarja letošnjega leta. Vsekakor so 4 meseci prekratko obdobje, v katerem bi ocenili oziroma evalvirali morebitne učinke previsokih glob. Dejstvo je, da smo poslanci ta zakon sprejemali na prošnjo, praktično na zaprosilo vinogradniških združenj, vinarjev in društev s tega področja. Pred poslance je prišel predlog novele tega zakona, ki je predvidel v svojem prvotnem besedilu kar trikrat višje globe. Lahko bi rekla, da smo dosegli politični ali pa strankarski kompromis, in končno sprejeto besedilo je bilo takšno, da smo višino glob korigirali oziroma popravili, zvišali za 1,5-krat.

Namen opredelitve prekrškov in določitve glob v kmetijstvu, gozdarstvu in na področju varstva narave v prvi vrsti ni to, kar nekateri tako radi ponavljajo, da bi uničili slovensko kmetijstvo, pač pa je v prvi vrsti varovanje potrošnika, varstvo pridelovalcev pred nelojalno konkurenco, zaščita poslovnih subjektov, ki poslujejo pošteno, varstvo gozdov in varstvo narave na splošno. In temu cilju je

treba slediti. Če potegnemo pod črto, se argumenti za sklic izredne seje hitro razblinijo kot milni mehurčki že ob površinskem, površnem pregledu tega področja. Sploh pa smo v času, ko bomo svoje zaupanje ponovno iskali pri volivcih. In želela bi si, da tudi na področju kmetijstva v tem obdobju razpravljamo o pomembnejših temah, vezanih na razvoj kmetijstva. Ker vem, da so kmetovalci, pridelovalci hrane poštene in delavni ljudje in globam kot taki ne bodo izpostavljeni, si tema o višini glob v kmetijstvu ne zasluži izredne seje Državnega zbora. Tisto, kar je ključno in vredno naše pozornosti v tem trenutku, je uvedba reforme neposrednih plačil, program razvoja podeželja za novo finančno perspektivo. S temi temami bomo pomagali slovenskemu kmetijstvu, ne pa s političnim zamegljevanjem z globami. Glede glob in kazni bi bilo bolj smotno kaj reči v povezavi z divjo privatizacijo in odobravanjem nezavarovanih bančnih kreditov, kjer se je dogajalo bistveno več nepravilnosti kot pa na slovenskih kmetijah.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Preden dam besedo mag. Dejanu Židanu, želite postopkovno? Prosim? / oglašanje iz dvorane/ Ja, hvala.

Besedo dajem mag. Dejanu Židanu.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik.

Dovolite, da popravim nekaj izrečenih napak. Sedanja vlada ni uvedla kazni, kar se tiče paš v gozdu. To je bilo uvedeno leta 2007. Veste, katera vlada, kateri minister je bil takrat. Takrat ste uvedli, da če se pase v gozdu, mora kmet plačati od 400 do 800 evrov kazni. Pred letom 2007 je to bilo 125 evrov. Takrat ste uvedli tudi kazni na nekaterih drugih področjih, ampak o tem se bomo še pogovarjali naprej. Mimogrede, za gospoda Laha ali za gospoda Roberta Hrovata, nekdo je to povedal – na konju se hrane preizkušati ne sme. To je prepovedan poizkus v skladu s slovensko in evropsko zakonodajo, in prosim lepo, tega res ne počnite. In naslednja stvar, kar se tiče KD. Niso vsi obdavčeni. Dejansko niso vsi obdavčeni in dejansko nekateri vinogradniki nelojalno konkurirajo, če prodajo neobdavčeno vino tistim, ki prodajajo in od tega živijo. Če pogledamo primer, kaj se obdavči, kje je katastrski dohodek. Meja je približno 0,6 hektarja vinograda. In če pogledamo Dolenjsko, spoštovane in spoštovani, je v bistvu 6 tisoč 600 vinogradnikov neobdavčenih, 420 pa obdavčenih. Pravilno je, da proizvajajo vino, pravilno je, da imajo to za hobi, vendar ni pravilno, da ti, ki so neobdavčeni, konkurirajo tistim, ki od tega živijo. Pa še nekaj, da ne bo mogoče tudi vnaprej, da se Slovenija zarašča. Podatki tega ne kažejo.

Preberem vam podatek iz konca leta 2012 in potem iz konca leta 2013. Leta 2012 smo imeli kmetijskih površin skupaj 554 tisoč 420 hektarjev, leta 2013 na koncu leta 455 tisoč 534, torej tisoč hektarjev več. Želel bi si, da bi bilo še več, vendar v vsakem primeru ni zaraščanja. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za besedo je prosil gospod Jože Tanko kot predlagatelj.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mislim, da je tema, o kateri govorimo ta trenutek, to pa so penalizacije na področju kmetijstva in okolja – lahko tudi dopolnimo z okoljem –, pomembna tema. Sicer bi bil odziv vseh tistih, ki ste na nek način poskušali diskreditirati to področje, drugačen. Očitati, da Slovenska demokratska stranka izrablja čas, v katerem smo, za neke predvolilne bitke, je pravzaprav, milo rečeno, popolno sprenevedanje. Kar zadeva področno zakonodajo, če spomnim samo na zadnja dva projekta te vlade, gre za Zakon o vinu in Zakon o gozdovih, smo pri teh dveh zakonih prav na področju, o katerem govorimo, aktivno nasprotovali rešitvam, ki so, in seveda posledično tudi ukrepom, ki temu sledijo. Ne nazadnje sem na prejšnji seji vprašal tudi ministra za kmetijstvo z ustnim poslanskim vprašanjem o podobnem področju, pa ni bilo ustreznega odgovora in tudi v koaliciji ni bilo ustrezne podpore za to, da bi opravili razpravo v Državnem zboru o odgovoru ministra. Torej, ne očitati nečesa poslancem Slovenske demokratske stranke, če smo že v vseh teh svojih dosedanjih naporih aktivno izkazovali nasprotovanje rešitvam, ki se predlagajo. To smo predlagali. Mislim, da bi bila lahko vaša ugotovitev, tako imenovanih koalicijskih poslancev in vršilca dolžnosti, ministra, bolj korektna.

Drugo vprašanje se nanaša bolj na procesni del, kaj smejo poslanci. Veste, to, da se izgovarjate, da naj mi ne bi nečesa smeli predlagati Vladi ali pa zahtevati od Vlade, je, milo rečeno, skregano z vso zdravorazumsko logiko, ne glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe. Državni zbor ni samo zato, da obravnava predloge, ki jih predlaga vlada, in samo v limitih, v katerih dopusti razpravo vlada. Če lahko govorimo o Zakonu o gozdovih, če lahko govorimo o Zakonu o kmetijstvu, o Zakonu o vinu, o prekrških in ne vem še čem, lahko tudi govorimo o politikah na tem področju. To je pravzaprav primarna naloga Državnega zbora, da govori tudi o usmeritvah in dogajanjih na posameznih področjih. In karkoli predlagamo mi iz te svoje pristojnosti Vladi kot izvršni veji oblasti, ni nič v neskladju z nobenim pravnim aktom v tej državi. Ločenost oblasti zagotovo je, zato ker mora vlada določene stvari predlagati. Za to ima tudi personal, da to pripravi, in zadeva

se procesira na način, kot se procesira. Mi smo tisti, ki te zadeve na tak ali drugačen način obravnavamo.

Kar zadeva to, da se zdaj govori, recimo, o nekaterih rešitvah, ki so pred nami – recimo, govorite o prevoznici. To je dokument, katerega teža je v poslovanju kogarkoli bistveno prevrednotena. S tem dokumentom ne boste preprečili nobene prodaje gozdnih lesnih sortimentov nikamor, ne v Avstrijo, ne v Italijo, ne k sosedu na žago, ne v drugo pokrajino znotraj Republike Slovenije, nikamor, nikamor. To je tisto, o čemer skušate govoriti. Je pa dejstvo, da je, recimo, v Zakonu o pravilih cestnega prometa, če boste pogledali njegov 16. člen, opredeljeno, kaj mora tisti, ki je udeleženec v cestnem prometu, imeti, in kakšne so sankcije za te stvari. In ta člen se nanaša na kontrolo voznikov, vozil, opreme, naprav in tovara. Se pravi, da govorimo o vozniskem dovoljenju, govorimo o prometnem dovoljenju, govorimo o tovarnem listu v nadaljevanju in tako naprej. In kazni, recimo, za osebo, ki ravna v nasprotju s temi dokumenti, ki jih mora imeti, to se pravi, da jih nima pri sebi, znaša 40 evrov. Ne boste verjeli, 40 evrov. Če nima tovarnega lista, je 40 evrov. Če noče pokazati dokumenta, je kazni 160 evrov.

Vi pa ste za prevoznico, ki se nanaša na gozdne lesne sortimente, predpisali kazni od – koliko? 5 tisoč evrov do 50 tisoč evrov. 50 tisoč evrov je skrajna. Zdaj mi pa naj nekdo z ministrstva razloži, kako je možno, da nekdo, ki prevažna na avtocesti neke snovi, nek tovor, plača, če enega izmed teh dokumentov nima ali, ne vem, ne izpolnjuje vseh teh pogojev, recimo celo prometnega dovoljenja nima, da ima kazni, recimo, 40 evrov. Za prevoznico je pa tisočkrat višja kazni. V primeru, ko nekdo prevažna, recimo, nevarne snovi, so kazni bistveno, bistveno nižje, pa ne izpolnjuje, recimo, določil zakona. Nekaj sto evrov je kazni. Vam jih preberem, imam vse tu zbrane. Nekaj sto evrov. Zdaj pa sprašujem, kako nevaren tovor pa so gozdni lesni sortimenti, kako nevaren tovor za zdravje ljudi, za nesreče na cestah in tako naprej. Je to hujše kot strupi, kot, recimo, naftni derivati in podobno, da si zaslužijo tako neugoden tretma? Pa gre pri tistih tovorih ravno tako lahko za črno borzo, za prekupčevanje in tako naprej. In še mnogo več takih primerov lahko ugotovimo v tem delu.

Tudi, recimo, Zakon o vinu – so rešitve, ki zadevajo, recimo, male vinogradnike, to je norost. Mi imamo vrsto malih vinogradnikov, ki pridelajo do tisoč litrov vina na leto, do tisoč litrov vina na leto. To ni komercialna količina, tega ne moreš prodati nikamor. Ni nobene gostilne, ki bi to kupila, po domače povedano. Tisti, ki iz takih območij prihajajo, to vedo. Ni prodajljiva količina to. In kazni za nekoga, ki ne bo prijavil 300 litrov mošta ali pa 500 litrov mošta ter ima status in sodi v kategorijo malega vinogradnika, je do 6 tisoč 500 evrov. Tisoč litrov vina je pa tisoč evrov vredno. Tukaj je cena,

recimo, na rinfuzo vina na terenu, cvička, najboljšega cvička, evro in pol. Glejte, ko govorimo o tem, kaj je sorazmerno, potem moramo upoštevati te okoliščine. In če nekemu malemu vinogradniku, ki ni prijavil tisoč litrov vina ali pa tisoč litrov mošta, kar je vredno tisoč evrov, predpišete kazen 6 tisoč 500 evrov, se pravi šestkratnik vrednosti letnega pridelka, kazen ni sorazmerna, ni normalna, ni življenjska, pa se lahko smejete, lahko razmišljate kakorkoli, ampak to je tako. Pri nekaterih drugih primerih imate podobne rešitve. Recimo, mi smo dejansko opozorili tudi na kazensko ureditev pri Zakonu o ohranjanju narave. Res je zakon v zakonodajnem postopku, ampak to smo opozorili zato, da vidimo, kakšne nenormalne stvari se predpisujejo pri tej ureditvi.

Ko smo opozarjali v Državnem zboru za prevoznice ali pa, recimo, pri Zakonu o vinu, da so te zadeve neživiljenjske, dali smo primere zraven – saj ni noben trznil. Ali ste odreagirali mogoče? Ste kakšen naš amandma v tem smislu podprli? Ste pritegnili argumentaciji, ki smo jo dali? Nihče! Nihče. Vlada je predlagala, koalicija je zamižala in dvignila roko. Mislim, da je to pravzaprav neprimerno, da se potem nekoga, ki opozori na problem petnajstič, še dodatno diskreditira. Tudi kar zadeva prevoznice. Ne glede na to, da so suspendirane zaradi pogojev, recimo, za eno leto, to ne pomeni, da se po izteku tega blokiranega roka ne bodo začele izvajati. Minister je prej govoril, koliko kazni se je v kakšni vladi pobralo. Mi ne govorimo o tem, koliko kazni se je pobralo, mi govorimo o tem, kakšne kazni so predpisane. Najbrž se je zahvaliti samo inšpekcijskim službam, ki so ta področja nadzorovale, da so ravnale racionalno. Če bi katerikoli od inšpektorjev iz kateregakoli razloga predpisal kazen, ki je plafonirana, ki je na zgornji meji, potem pomeni to v bistvu razlastitev malega vinogradnika, lastnika kmetije ali gozda in tako naprej. Razlastitev, ker take kazni "skeširati" vam najbrž skoraj nihče ne more. Ne minister ne kdorkoli drug na teh področjih ne reagira, kot na to opozarjamo.

Če je razlastitev enega izmed kmetijskih lastnikov zato, ker je naredil nek banalen prekršek, cilj te vlade ali pa katerekoli vlade prej ali pa kasneje, potem je nekaj v tej državi hudo narobe. Težko boste našli lastnika kmetije, sploh če gre za male lastnike, ki bi lahko razpolagal s tako veliko gotovino, da vam bo take kazni plačal. Mislim, da je to nemogoče. Če pogledate način dela v kmetijstvu. Recimo, kmet, ki gre v gozd, ne gre v zakmašni obleki, to je dejstvo. In vi pričakujete, da bo nek kmet imel vedno, ko gre v gozd, ali pa lastnik, ki bi rad odpeljal, ne vem, 15 kubikov lesa, vse dokumente pri sebi. Kolikokrat se komu med vami zgodi, da nima pri sebi vozniskega ali prometnega dovoljenja samo zato, ker se je preoblekel doma? In če osebo, ki nima s seboj ustreznega dokumenta, ustavi prometna policija, je kazen, če boste pogledali določbe zakona, bagatelna, bagatelna v

primerjavi s prevoznico pri Zakonu o gozdovih. Ti sumi, ko govorite, koliko se proda na črno vina ali gozdnih lesnih sortimentov – vse ste stvari so v veliki meri privlečene za lase. Jaz mislim, da če Vlada želi govoriti o količinah oziroma o sumih o količinah, potem bi za to morala imeti narejeno neko analizo, neko podlago, pa tega ni.

Sedaj nam bo propadlo po žledolomu kakšnih 5 milijonov kubikov lesa, kakšnih 5 milijonov kubikov. Mislim, da je bila celo ponujena tuja pomoč pri sanaciji, pa je bila zavrnjena. Ne gre sedaj samo za sortimente, ki so polomljeni. To, kar se bo sedaj dogajalo s podlubniki, z gradacijo podlubnikov in posledično kasneje tudi z lesnimi škodljivci, bo najbrž hujša posledica, ker bo napadlo tudi zdravo drevje. Tiste ljudi, ki se ukvarjajo z gozdom, bolj skrbi to, kaj se bo dogajalo z zdravim drevjem v nadaljevanju, kot tisto, kar se je že zgodilo s polomijo, ki se je zgodila. Tisto je hujši problem. Skrb zaradi podlubnikov je predvsem zaradi tega, ker je v nevarnosti zdravo gozdno drevje. Take razmnožitve teh škodljivcev, teh žuželk enostavno ne prenese niti zdravo drevje. Nastane epidemija po domače povedano. Poglejte, mi smo v situaciji, ko na tem področju ne moremo reagirati. Je pa simptomatična izjava, tudi ministra, ki je odšel, da so se v času ene vlade izrekale neke kazni, v času druge vlade pa drugačne kazni. Jaz mislim, da izvajanje zakona v določbah, kar zadeva inšpekcijski nadzor in izrekanje ukrepov, ni v neposredni pristojnosti ministra ali pa vlade Alenke Bratušek. Če pa je, potem pa to lahko meji že na kakšno drugo posledico, ki je povezana z drugimi usmeritvami.

Mislim, da bi bilo treba o teh stvareh temeljito razmisliti. Tisti, ki podpirate koalicijo, ste zamudili priložnost, ker to je priložnost za razpravo za naprej, za to ali pa naslednjo vlado, za to ali pa naslednjo koalicijo. In na tem področju je treba narediti korenite spremembe, korenite spremembe. Tisto, kar se predpisuje kot kazen, kot sankcija, mora biti sorazmerno s povzročenim ukrepom. Če nekdo parkira v zaščitnem območju, ne vem, 5 metrov zunaj zaščitnega območja, ne more biti globa za tak prekršek od 5 do 10 tisoč evrov in stranski ukrep odvzem sredstva, s katerim je povzročena, bi rekel, nevarnost. To je neobičajno, nenormalno. Če se zaradi tega, ker je nekdo parkiral v zaščitnem območju, ni zgodilo nič, potem je lahko mandatna kazen, kot napačno parkiranje ali kaj podobnega. Ne more biti pa za to kazen 5 tisoč evrov ali pa 10 tisoč evrov in še kakšen dodatek zraven, tako kot je sedaj predvideno v Zakonu o ohranjanju narave. In takih čudnih zadev je mnogo, mnogo preveč. Pričakoval bi, da se tudi poslanske skupine in Vlada do tega resno opredelimo. Tu ne gre za tekmo, kdo ima, ali pa za predvolilni čas, ampak gre za vsebino. Gre za to, kakšen odnos imamo do naših ljudi. Na koncu kazni ne bom plačal jaz, ker nisem kmet, ker nisem lastnik gozda, ampak tisti, ki to

je. In v Sloveniji je nadpovprečno veliko malih posesti.

V teh primerih, ko se take kazni predpisujejo, imamo na drugi strani množico malih ljudi, množico malih lastnikov, večinoma tudi celo takih, ki so že na izteku življenjske dobe, se pravi, ki imajo težave celo s tem, da dobijo naslednika za upravljanje z njihovo kmetijsko lastnino. In za take ljudi se najbrž take kazni ne predpisujejo. Je pa zanimivo, da je, recimo, za tistega, ki je utajil 10 milijonov evrov, za 10 milijonov evrov mu davčna ugotovi davčne utaje, da je za tega utajevalca predpisana kazen največ v višini 50 tisoč evrov, toliko kot če nima prevoznice, največ 50 tisoč evrov. Zdaj mi pa naj nekdo razloži od tistih – prej ste se nekateri sklicevali na ustavo in na druge, in na krovni zakon o prekrških –, ali sta ti dve zadevi, 15 kubikov prevožene hlodovine ali pa 200 litrov mošta, adekvatni utaji 10 milijonov evrov. Kazen pa približno enaka v nominalnem znesku, na zgornji meji, na zgornji meji. Je to sorazmeren ukrep? Pravne podlage – lahko jih preverite – smo vam napisali tudi v našo zahtevo. Lahko vse preverite, in bi lepo prosil, ali to, kar smo napisali v našo zahtevo za izredno sejo, drži ali ne. Če je za najhujši davčni prekršek, zavestna davčna utaja, najvišja možna kazen ne glede na to, če je to 10 milijonov ali 5 milijonov evrov, 50 tisoč evrov, za to, če nimaš prevoznice, pa je lahko ista najvišja kazen, potem nekaj v tem režimu predpisovanja kazni ne deluje, ne deluje, in so kazni nesorazmerne. Za nekoga, ki je povzročil bančno luknjo, je bilo pobranih koliko kazni iz tega naslova?

Prej je minister rekel: "V naši vladi smo število pobranih kazni prepolovili." Koliko ste jih pa povečali v bančnem sistemu pri glavnih povzročiteljih bančne luknje? Milijon kubikov utajenega lesa ne povzroči bančne luknje, milijon kubikov pomeni nekaj sto tisoč evrov ali pa nekaj milijonov evrov denarja, ne pa nekaj milijard. Vrednost gozdno-lesne proizvodnje je nekaj sto milijonov evrov, mislim, da okrog 300 milijonov evrov, če bi vse to obračunali. Samo Ljubljanska banka je izkazala v enem letu po sanaciji zdaj že 150 milijonov evrov čiste izgube. Po sanaciji, ki je bila enormna. Skratka, spoštovani kolegi, predlagam, da se tej temi resno posvetimo. Škoda, ker niste sprejeli nobenih predlogov sklepov, to je velika škoda, ker bi s tem zavezali to vlado v prehodnem obdobju, ker bomo še nekaj časa delali, in naslednjo vlado, da področje, kar zadeva predpisovanje kazni na področju kmetijstva in okolja, usmeri k neki razumni smeri. To, kar je sedaj zapisano, to, kar je sedaj bilo predlagano, to, kar je bilo popravljen in sprejeto, ni adekvatno teži storjenega dejanja, teži prekrška. Imejte pred seboj bančno luknjo, imejte pred seboj davčne utajevalce. Poglejte njihove višine kazni in pogledajte višino kazni za kmeta, ki nima enega dokumenta, ki se mu reče prevoznica. Na drugi strani pa lahko policija ustavi nekoga, ki nima tovornega lista, in plača 40 evrov.

Prevoznica ima v bistvu vlogo nekega tovornega lista, nič drugega. Nič drugega, nobene dodane vrednosti v tem sistemu ni. Nič drugega. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila. Sedaj bom prebrala vrstni red glede na to, da je nekaj prijavljenih razpravljavcev zamenjalo vrstni red za razpravo. Prva bo imela besedo gospa Aleksandra Osterman, za njo gospod Rihard Braniselj, potem gospa Ljudmila Novak in za njo dr. László Göncz.

Gospa Aleksandra Osterman, imate besedo.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegi, spoštovane kolegice!

Kot že veste, prihajam iz kočevske dežele, najbolj gozdnate dežele v Sloveniji. Občina je imela pred osamosvojitvijo razcveteno gospodarstvo, ljudje so imeli delo, ljudje so imeli denar za kruh, za izobraževanje, za osnovne življenjske potrebe. Občina je doživela selektivni politični pristop, in danes je to občina, ki si zasluži največji posluš države, občina, ki je v bistvu popolnoma obubožala, nima gospodarstva, nima razvoja, in ljudje dejansko ne vidijo nobene prihodnosti več. Ima pa les. Ima les, občina, katere edini gospodarski potencial je les. Na žalost pa je to tudi občina, v kateri dnevno spremljamo, kako se velike količine hlodovine vsak dan odvažajo iz naših gozdov, iz kočevskih gozdov. In kar je največji absurd, je to, da se ta hlodovina, ta les, ta gozd iz naših gozdov odvaž v sosednje evropske države, v Italijo in Avstrijo. In kar je še večji absurd, večina te hlodovine je nezakonito posekane.

Naša nekdanja cvetoča lesnopredelovalna industrija pa ne da počasi umira ali umira, naša lesnopredelovalna industrija na Kočevskem je že zdavnaj umrla. Izgubili smo veliko delovnih mest. Dragi kolegi, pri nezakoniti sečnji gre tudi za to, da izgubljamo delovna mesta. In po mojem mnenju so globe na tem področju še vedno premile. Zaslužki in nezakonite sečnje gredo mimo države in občinske blagajne naravnost v žepe prav teh brezvestnih ljudi, ki za nameček za svoje početje uporabljajo in dodatno uničujejo našo gozdno infrastrukturo, ki jo plačujemo vsi državljani in državljanke in zato plačujemo davke. Nezakonita sečnja je problem. Ogroža našo prihodnost, ogroža delovna mesta, in nam je mar za ljudi. Veste, dragi kolegi, drage kolegice, sama bi najraje videla, da ne bi potrebovali več nobenih kazni, vendar žal še vedno obstajajo ljudje, za katere so še tako visoke kazni žal prenizke. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Jaz bi mogoče začel z umestitvijo sektorja kmetijstva in pokazatelj, ki definirajo ta sektor v Republiki Sloveniji. Nam se je v zadnjih 50 letih zarasla ena tretjina države. Pa ne s kvalitetnim gozdom, ampak z grmovjem. Nam je v zadnjih 20 letih propadlo približno 30 tisoč kmetijskih gospodarstev. To ne pomeni samo, da so se nam zarasle kmetijske površine, to ne pomeni samo, da nam je 30 tisoč trosilcev propadlo. Predvsem je pomembno to, da je 30 tisoč kmetijskih gospodarstev ostalo brez znanja, ki se je prenašalo iz roda v rod, iz stoletja v stoletje, in so preživljale in so imele potencial se preživljati samooskrbno tudi naprej. Podatek, ki je pravzaprav najbolj šokanten, pa je, baje, da je pravilen, da za milijardo 800 tisoč evrov ta država uvozi hrane. To so gabariti, ki nas definirajo. Pa če grem nazaj na pobudo današnje seje, ki govori o problematiki kazni v kmetijstvu. Predlagatelj skrbi za zagrožene kazni. Jaz bi tukaj popravil – niso pomembne zagrožene kazni, pomembne so kazni, ki so izrečene. Od tukaj do tam pa je seveda svetlobna leta daleč in cela vrsta neke politike, ki jo mora ta država izvajati na ravni sankcioniranja.

V letu 2002 smo imeli novelo Zakona o prekrških, ki je postavila neke gabarite kaznovanja pri prekrških. V letu 2008, 6. februarja 2008, je ta državni zbor sprejel novelo Zakona o prekrških na pobudo ministra za pravosodje dr. Lovra Šturma in seveda vladne koalicije, ki so dvignili te okvire, ki definirajo kaznovanje prekrškov, svetlobna leta v višino. Če je bila prej kazen za posameznika do tisoč 200 evrov, je potem znašala kazen za posameznika, ki stori prekršek v tej državi, do 5 tisoč evrov, za pravno osebo in samostojnega podjetnika prej 125 tisoč evrov, po novem 500 tisoč evrov, odgovorna oseba, pravne osebe in tako naprej do limita 4 tisoč evrov in nekaj – limit 10 tisoč evrov. Zgornji prag je bil dvignjen in s tem dvignjeni zakonski okvir za predpisovanje prekrškov v vseh drugih zakonskih aktih. In takrat očitno tisti, ki ste to sprejemali, niste imeli nobenega slabega občutka, nobene slabe vesti. Sprostili ste razpone v nedogled, in ti razponi seveda sedaj veljajo za vse prekrške, ki se predpisujejo. Vendar kar se mene tiče, to ni ni tak problem. Problem je v verodostojnosti predlagatelja, ampak govorim še enkrat, niso problem kazni, ki so predpisane, problem so kazni, ki so izrečene. In če pogledamo vse segmente, ki vplivajo na to, kako pridemo od kazni, ki je zagrožena, do kazni, ki je izrečena, moramo upoštevati celo vrsto pravil, ki jih morajo prekrškovni organi tudi upoštevati. Predvsem morajo upoštevati težo prekrška. Zato so ti razponi.

In pa še nekaj. Ko govorimo o življenjskih zadevah, ki se na terenu pojavljajo in na katere prekrškovni organ naleti, jih mora upoštevati. Prvenstveno imamo možnost izrekanja opominov, imamo možnost izrekanja opozoril, imamo možnost plačila polovice te globe, globe na obroke in tako dalje. In v primeru, da pride do anomalij, da se tisti, ki mu je kazen izrečena, čuti, da kazen ni sorazmerna, kar bi mogla biti s težo storjenega prekrška, seveda lahko zahteva zahtevo za sodno varstvo. In če pride do anomalije, da je ta izrečena sankcija prehuda glede na življenjske situacije, potem sodišče gladko kazen odpravi, jo nadomesti z drugo, izreče opomin, izreče opozorilo, kakorkoli že. In takrat govorimo o življenjskih situacijah, o katerih je kolega Tanko govoril. Ni avtomatizem zagrožena kazen avtomatsko tudi izrečena kazen. Vmes je cela vrsta nekih instrumentov, ki jih je treba upoštevati. Primer davčnega utajevalca, ki utaji določen znesek – kolega Tanko je seveda opozoril na kazen, ki je nesorazmerna, zagrožena.

Veste, kaj je največja kazen pri davčnem utajevalcu? Ne zagrožena kazen in izrečena kazen, zakonske zamudne obresti pri finančnih prekrških in kaznivih dejanjih so tisto, kar je sankcionirano, najbolj učinkovito, in zato teh zadev ne moremo primerjati. Ko davčna uprava izračuna vse te zakonske zamudne obresti, ki jih je treba plačati, potem je pravzaprav tudi tisti znesek, ki je od–do in zagrožen, popolnoma brezpredmeten. In pa še nekaj. Pri teh zadevah govorimo potem tudi o možnosti davčne izterjave in tako, da od nekoga sploh kaj dobimo. To pa je drugo področje, o katerem danes ne bi govoril. Govorim, še enkrat, problematizirati zagrožene kazni, pa ne upoštevati tudi potem dejansko, kaj v praksi to pomeni na nivoju tudi dejansko izrečenih kazni, pa mislim, da tukaj ni korektno. In pa še nekaj. Če bi ena področja izvzeli iz kaznovalne politike, potem tudi po drugi strani priznamo, da ta področja niso pomembna, da so nekatera področja manj pomembna in da si ne zaslužijo pravnega varstva in enakosti pred zakonom. Zato mora biti kaznovalna politika v tej državi transparentna, pravična predvsem, tako na nivoju predpisovanja kazni, predvsem pa na nivoju izrekanja teh kazni. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pred tem bi želel gospod Jože Tanko besedo kot predlagatelj.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz se s to trditvijo, ki jo je na koncu izrekel gospod Braniselj, da mora biti kazen sorazmerna in pravična, strinjam. Pravzaprav je to bistvo razprave oziroma naše zahteve za razpravo na tej seji Državnega zbora. Ko pa govorite o Zakonu o prekrških in o nekdanjem

ministru Šturmju, pa je od takrat minilo najbrž že 5 let. Vmes se je zamenjala Pahorjeva vlada, pa je bil minister za kmetijstvo Židan, pa Janševa vlada, ko je bil minister za kmetijstvo gospod Bogovič, pa imamo spet vlado Alenke Bratušek, ki ima spet ministra. In v tem času bi najbrž lahko ugotovili, če prej ne, pa iz razprav, ki smo jih imeli pri Zakonu o vinu in Zakonu o gozdovih, da je s prekrškovnimi določbami pri zakonih s področja kmetijstva nekaj hudo narobe, hudo narobe. Vam bom še enkrat prebral – zdaj bom pa prebral določbo Zakona o pravilih cestnega prometa, 16. člen. Nanaša se na listine, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa, in na obveznosti udeležencev pri kontroli voznikov, vozil, opreme, naprav in tovarov. V prvem odstavku je napisano: "Voznik je dolžan imeti pri sebi listino, s katero dokaže, da sme voziti vozilo v cestnem prometu, veljavno prometno dovoljenje, listino o tovoru, dovoljenje za vožnjo v času prepovedi prometa, pri opravljanju prevoza skupine otrok pa tudi potrdilo o poklicnih vozniških izkušnjah." To je prvi odstavek. In peti odstavek istega člena pravi: "Z globo 40 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo prvega odstavka tega člena." 40 evrov.

Če nima prevoznice in ga zaloti inšpektor na gozdni cesti, je kazen – gospod Braniselj, poglejte Zakon o gozdovih – od 5 tisoč evrov do 50 tisoč evrov. Zdaj mi pa povejte, ali je določba pri Zakonu o gozdovih sorazmerna ali je tisočkrat ali pa petnajsttisočkrat previsoka. Potem imamo pa še dve določbi, bom tudi ti dve prebral. Isti 16. člen, druga alineja, pravi: "Voznik mora pooblaščenim uradnim osebam na njeno zahtevo izročiti na vpogled listino, navedene v prejšnjem odstavku tega člena." In tretji odstavek pravi: "Voznik mora na zahtevo pooblaščenih uradnih oseb omogočiti pregled vozila, opreme, naprav, tovarov in pri njem sodelovati." Potem je pa kazenska določba v istem členu, šesti odstavek to določa. "Z globo 160 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo drugega ali tretjega odstavka tega člena." Govorim samo o tem, kaj je sorazmerno pri, recimo, prekršku, ki se nanaša na to ureditev, in to je Zakon o varnosti cestnega prometa. Če želite, vam potegnem Zakon o prevozu nevarnega blaga.

Težko me bo kdo v tej državi prepričal, da je 10 kubikov drv ali pa hlodovine, ki se peljejo brez prevoznice, bolj nevarno kot, recimo, prevoz strupov, naftnih derivatov in ne vem česa še, kar spada v kategorijo nevarnega blaga. Težko me bo kdo prepričal, da je to res, ampak kazen za prevoz hlodovine brez prevoznice je, milo rečeno, petstokrat višja kot prevoz nevarnega blaga brez dokumentov. Zdaj mi pa razložite, zakaj je ta hlodovina tako nevarna, ki se pelje iz gozda brez prevoznice. Pa morda – na to smo tudi opozarjali v razpravi – tisti, ki je naročil prevoz, celo prevoznico ima, pa je nima pri sebi. Lahko jo celo ima, ampak je samo pri sebi nima v času, ko se ta prevoz

opravlja. Zna kdo razložiti? Pa gre lahko tudi pri prevozu nevarnega blaga ali pa naftnih derivatov za sivo ekonomijo. Tudi to se je namreč že zgodilo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Se opravičujem, gospa Ljudmila Novak, besedo je želela še gospa državna sekretarka mag. Tanja Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa, podpredsednica, za besedo.

Dovolite mi, da vseeno še enkrat čisto jasno povem, da se kar naprej ne ponavljajo številke, ki ne držijo. Kazen po Zakonu o gozdovih za prevoz lesa brez prevoznice je od 300 do 2 tisoč evrov, če prevaža tak prevoz fizična oseba. Trenutno te prevoznice niso obvezne. Vsi vemo, zakaj in do kdaj ta moratorij velja. Za pravne osebe je pa 2 tisoč 500 do 50 tisoč evrov, s tem da smo že tudi večkrat povedali, kakšen je namen kazni v razponu. Vedno se po praksi inšpektorjev določi najnižja kazen, in šele višja kazen od najnižje je v hitrem postopku možna, kadar gre za kvalificirane kršitelje oziroma ponavljajoče se kršitve. In še enkrat moram povedati, da je bila presoja o tem, kakšne naj bodo kazni v gozdarstvu, določena leta 2007 s takratno novelo, ko so se vse kazenske določbe prevedle iz tolarjev v evre in so se tudi za posamezne prekrške znatno zvišale. Minister je prej povedal, kakšne so bile kazni prej, recimo, za pašo, lahko bi šli tudi za druga dela, recimo kdor ne opravi varstvenih del, kdor ne ravna v skladu s predpisi, kar se tiče čiščenja po sečnji, kdor krči gozd brez odobritve in podobno.

Pred letom 2007 je bila za take prekrške kazni 125 evrov, preračunana iz tolarjev, za pravne osebe 835 evrov. Zakon je v letu 2007 te kazni dvignil na od 400 do 800 evrov za fizične osebe in na od 200 do 42 tisoč evrov za pravne osebe. Za pravne osebe je bila torej najnižja kazen zvišana za 1,5-krat, najvišja možna je bila pa zvišana za 50-krat. Toliko o tem, kakšna je kazen, če nekdo vozi brez prevoznice. Jaz bi želela še na nekatere stvari opozoriti, in sicer večkrat je bilo omenjeno, da se kaznuje kmete, ki ne prijavijo podatkov v register. Tukaj so bili mišljeni vinogradniki, če ne prijavijo pridelka ali pa ne prijavijo vinograda. Vedno je po inšpekcijski praksi najprej opozorilo. Jaz moram povedati, da inšpekcijske službe več kot sankcij izdajo v bistvu ureditvenih odločb, kar pomeni, da kmetu z odločbo povedo, kaj mora narediti, in če kmet to nepravilnost odpravi, če prijavi pridelek, če kakšno drugo nepravilnost odpravi, potem mu denarna kazen sploh ni izrečena, ker večina kmetov potem to že odpravi. Pa če še enkrat povem, ker vendarle pa so tudi izrečene seveda denarne kazni.

Po Zakonu o vinu je bilo za fizične osebe, kamor spadajo kmetje in tudi samostojni

podjetniki, v letu 2012 izrečeno skupaj kazni za 2 tisoč 618 evrov v celem letu, za vse, in v letu 2013 za 8 tisoč 500 evrov za vse fizične osebe. Naj povem še en primer, da vidimo, kakšne so izrečene sankcije iz prakse, ker veliko govorimo o praksi. Inšpekcija je pri pregledu v gostinskem obratu našla nepravilno označeno vino, ki ni imelo predpisanih spremnih dokumentov, in inšpektor je naknadno ugotovil iz uradnih evidenc, se pravi iz registra pridelovalcev grozdja in vina, da ta oseba obdeluje 1,8 hektarja, če zaokrožim, vinograda in ima 9 tisoč trt. Pridelovalca – torej, to je bil primer v lanskem letu – se je kaznovalo še pred uveljavitvijo tega zakona, po prej veljavnem zakonu. Pridelovalec že od leta 2008 ni prijavil pridelka vina, se pravi 5 let, prav tako pa tudi z nobenim dokumentom ni dokazal, da je svoje vino prodal gostinskemu lokal, tako kot bi bilo v skladu s predpisi.

Tako je inšpektorica ugotovila, da je bilo v prometu vino, ki ni bilo ocenjeno, ker tudi ni imelo nobene analize, da vina niso spremljale predpisane listine, da je bilo vino nepravilno označeno in da ni prijavljalo zalog. Kakšni so bili ukrepi? Gostincu je bilo s pravno odločbo naloženo, da mora umakniti vino iz prometa, pridelovalcu je bil s pravno odločbo naložen umik vina iz ostalega prometa, in globa za vse te prekrške in za 5-letno kršenje zakonodaje je bila tisoč 691 evrov plus sodna taksa. To je pač en primer, tule imam še en primer. Hočem povedati, kar je moje sporočilo, da si tudi inšpekcijske službe želijo predvsem vzpostaviti normalno in zakonito stanje in da je njihov prvi ukrep izdati odločbo oziroma kmetom naložiti z odločbo, kaj morajo narediti in kako morajo poslovati. In če te pomanjkljivosti odpravijo, potem običajno tudi kazni ni. In v prvi vrsti je to cilj, ne pa pobiranje kazni. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko kot predlagatelj.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo še enkrat.

Zakon o prevozu nevarnega blaga, 54. člen: "Z globo tisoč evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če kot pošiljatelj pakira nevarno blago v embalažo, ki ne ustreza, če vozi nevarno blago v embalaži, ki ne ustreza, če prevzame blago v embalaži, ki ne ustreza ..." To je tisoč evrov kazni po Zakonu o prevozu nevarnega blaga. Zdaj vas pa vprašam, spoštovana gospa, po Zakonu o vinu vino ne sodi med nevarno blago, vendar če nekdo ne prijavi 500 litrov mošta kot mali proizvajalec, je kazen do 6 tisoč 500 evrov. Do 6 tisoč 500 evrov! Poglejte kazenske določbe, pa boste videli. Kar je pa še hujše, za isti status, kot sem ga prej prebral, za pravno osebo, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost in vozi nevarno

blago v neustreznih pakiranjih in tako naprej, je kazen tisoč evrov, če pa nekdo, samostojna oseba, pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, pa se kaznuje z globo od 5 tisoč do 50 tisoč evrov, če ima na prevoznem sredstvu naložene ali prevaža gozdne lesne sortimente brez prevoznice. To imate pa v 77.c členu.

Zdaj me pa zanima, zakaj se za te gozdne lesne sortimente istega samostojnega podjetnika posameznika, če nima prevoznice, kaznuje za od 5 tisoč, kar je minimalna kazen, do 50 tisoč evrov, če pa nekdo pod podobnimi pogoji prevaža nevarno blago, je pa samo do tisoč evrov kazni. Naj mi nekdo to razloži! Tisto, kar pa vi namigujete, da se lahko opravlja sivi trg, se lahko pa pri nevarnih snoveh, pristrupih, pri derivatih in pri gozdnih lesnih sortimentih – in to se najbrž tudi dogaja. Imeli ste primere, ko se je odkrilo celo verigo, ki je prekupečevala z naftnimi derivati, najbrž tudi sstrupi, s strelivom in tako naprej. V čem je razlika? Za isto definicijo pravne osebe, ki prevaža nevarno blago, je kazen tisoč evrov, za gozdne lesne sortimente pa od 5 do 50 tisoč evrov.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Mag. Tanja Strniša, državna sekretarka, ima besedo.

MAG. TANJA STRNIŠA: Poglejte, res je moteče, če se ves čas ponavljajo iste napačne številke. Spodnja kazen, sem že povedala, se vedno izreče – če ne gre za kvalificiranega kršitelja, če ne gre za ponavljanje, se vedno, vedno izreče spodnja kazen. In za pravne osebe je spodnja kazen 2 tisoč 500 in ne 5 tisoč. Ponavljam. Prav tako ste omenili prekršek po Zakonu o vinu. Pri Zakonu o vinu so spodnje kazni za hujše prekrške, za hujše prekrške odvisne od tega, kako velik je pridelovalec. In če bi vzeli manjšega pridelovalca in hujše prekrške, je kazen od 650 evrov pa do 6 tisoč 500. Vi ste povedali zgornjo kazn. Vedno se izreče najnižja kazn. To je pač manjši pridelovalec in hujši prekršek. Je pa res, da je, če je velik pridelovalec, nad 10 hektarov, ta spodnja zagrožena kazn za hujše prekrške tisoč 570 evrov. Poglejte, jaz sem prej povedala en primer iz prakse, in kazn je bila tisoč 691 evrov. Pa se pojdim malo števil. Če ima ta oseba v lasti 1,8 hektarja vinograda in 9 tisoč trt, je čisto moja ocena čez palec, pa me boste lahko popravili, okoli 10 tisoč litrov vina na leto. Sami ste prej rekli, po koliko se vino prodaja. Torej, koliko litrov vina, ki je bilo prodano brez papirjev, brez analize, in ne vemo, ali je bilo ustrezno, ali bo sploh primerno za promet, je šlo za tako kršenje, ki se je dogajalo več let? Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko ima besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Bom še enkrat prebral, gospa, 77. člen Zakona o gozdovih: "Z globo od 5 tisoč evrov do 50 tisoč evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima na prevoznem sredstvu naložene ali prevaža gozdne lesne sortimente brez prevoznice." Sedaj vam bom pa prebral 54. člen Zakona o prevozu nevarnega blaga, ki pravi: "Z globo tisoč evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če kot prevoznik vozi nevarno blago v embalaži, ki ne ustreza tem pogojem." Poglejte, obe določbi zakona veljata za isti status osebe, ki se nadzira, isti status osebe, za katero je predpisana kazen, vendar je pri Zakonu o gozdovih najnižja kazen 5 tisoč evrov in najvišja 50 tisoč, pri prevozu nevarnega blaga je pa kazen tisoč evrov. Bistvena razlika, pa gre za isti status pravnih oseb. Sedaj mi pa povejte, kakšen poseben dokument je prevoznica, da predpisuje spodnjo kazen 5-krat višjo od tukaj limitirane kazni in kumulirano kazen 50-krat višjo od prevoza nevarnega blaga. Lahko podobno narediva analizo tudi z Zakonom o vinu. To mi razložite.

Pravite, da je podlaga Zakon o prekrških, da je to krovni zakon za te normirane zadeve. Razložite, zakaj je prevoznica 5-krat bolj pomemben dokument za prevoz gozdnih lesnih sortimentov kot en dokument, ki spremlja nevarne snovi, strupe recimo. Te kazni niso sorazmerne, nimajo veze z logiko. Nimajo veze z ničemer, gospa. To lahko poveste tudi ministru, ki ga ni več tukaj. Mi predlagamo, da se o teh stvareh opravi razprava. Samo to bi radi, da spravimo na neko raven kazni, ki veljajo za enake pravne osebe z istim statusom, enkrat prevažajo hlodovino, in tu je spodnja kazen 5-krat višja kot za tiste, ki prevažajo nevarne snovi. Torej je to super nevarna stvar, tisto, kar se prevaža iz gozda na predelovalni obrat. To je najbolj nevarna stvar v tej državi. Vidim, da bo težko dobiti logične odgovore. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Nadaljujemo z razpravo poslank in poslanev. Gospa Ljudmila Novak ima besedo.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, spoštovana vladna ekipa, lepo pozdravljeni!

Najprej bi rekla samo to, da poslanci imamo pravico predlagati izredne seje, pa če je to komu všeč ali ne. Za to smo pač v službi, pa tudi gospod minister je dejal, da se premalo pogovarjamo o kmetijstvu. Torej je prav, da se več pogovarjamo, predvsem pa mislim, da se tudi premalo slišimo, kaj drug drugemu predlagamo. Seveda pa opozicijski poslanci lahko predlagamo tudi marsikatero spremembo. Vemo, da smo žal premalokrat uslišani, in zato

je prav, da se tudi opravi razprava, ker vlada pa ima možnost predlagati spremembe, če ima večino, in so te spremembe tudi potem lahko sprejete. Zagotovo morajo biti kazni sorazmerne kršitvam, predvsem pa se v Novi Sloveniji zavzemamo za to, da so kazni za goljufije, ne pa da kaznujemo tiste, ki pridno delajo, pa morda pri tem tudi kaj pozabijo ali niso dovolj vestni pri vodenju dokumentov, kar seveda je dobro, zaželeno in pravilno, vendar imajo kmetje ponavadi ogromno dela, zato verjamem, da se lahko zgodi tudi kaj takšnega. Zaradi tega menim, da morajo biti kazni sorazmerne, vzgojne in predvsem tudi bolj usklajene. Če vidimo takšno razliko med kaznijo za prevažanje nevarnih snovi ali pa za eno prevoznico, potem to zagotovo ni sorazmerno.

Predvsem pa si želim, da bi se pogostejše pogovarjali, tudi v parlamentu, o tem, da morajo biti naši zakoni bolj pregledni, jasni, učinkoviti in takšni, da jih bodo razumeli uporabniki, ne samo pravniki, za katere pa tako vemo, da imajo o istem zakonu lahko različna mnenja. Želim si pa tudi, da bi se več pogovarjali o spodbujevalni politiki, manj o kaznih. Ko obiskujemo terene, pogosto ugotavljamo, da je neko malodušje, in zelo sem vesela, če vidim, če spoznam mladega gospodarja na kmetiji, ki je pripravljen delati, prevzeti kmetijo, ki je zagnan, pa hkrati slišim: tukaj pa niste sprejeli dobre zakonodaje, tam ste nas kaznovali, tam imamo težave, tam je preveč birokracije. Predvsem bi se morali pogovarjati o tem, kako te stvari odpraviti, kako vzpostaviti neko spodbudno okolje, da bi tudi na kmetijah lahko bila nova delovna mesta, da bi se lahko več ljudi preživljalo s tem. Mi imamo v turizmu ogromno še neizkoriščenih možnosti. Če bi prodali več doma pridelane hrane, koliko novih delovnih mest bi lahko zagotovili in tako naprej.

Skratka, želela bi, da se več pogovarjamo v prihodnosti o tem, in če bo tudi današnja razprava pripomogla k temu, da bo tudi vladna ekipa, ministrska oziroma ekipa z ministrstva premislila, na kaj so poslanci opozarjali, kaj lahko vendarle izboljša, spremeni, bom jaz zadovoljna, in potem je razprava tudi smiselna. Predvsem pa imam tudi pomisleke glede tega velikega razpona v kaznih, kajti to omogoča tudi določene manipulacije. Jaz bi si zelo želela, da so vsi inšpektorji pravični, da se držijo zakona, da so tudi človeški, vendar vemo, da ljudje v različnih situacijah lahko različno reagiramo, lahko smo tudi pri izrekanju kazni različni, in so razlike od enega do drugega inšpektorja. Takšen velik razpon v kaznih še bolj omogoča neko arbitrarnost, da ne govorim, da lahko koga tudi uničimo, če smo slučajno njegovi nasprotniki ali sovražniki ali karkoli. Mislim pa, da so učinkovita, pregledna, jasna zakonodaja, predvsem pa zmerni in nizki davki, tisti, ki tudi preprečujejo skrivanje, goljufanje, tako da bi v prihodnosti morali predvsem graditi na tem, na bolj pozitivnem odnosu do kmetijstva in pa tudi na tem, da bi bili davki zmerni in da bi

jih tudi potem lažje plačevali in ne bi bilo potrebnih sankcij in kazni.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. László Göncz. Za njim se prosim pripravijo gospod Jožef Jerovšek, gospod Srečko Meh, gospod Ljubo Žnidar, gospod Jože Velikonja.

Izvolite, dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani prisotni!

Glede na to, da se danes ne bodo sprejemali sklepi, bom jaz tudi nekoliko bolj splošno razpravljal. Skorajda bi se lahko strinjal z večino povedanega, kar je malo prej predstavila gospa Ljudmila Novak. Tudi sam menim, da se je o kmetijski problematiki in na sploh o kmetijstvu dejansko treba več pogovarjati. Morda s to lepoto napako, da osebno pričakujem dosti več vsebinskih in strokovnih razprav in morda malo manj nekih parcialnih, ki izvirajo iz takšnih ali pa drugačnih interesov. Vendar kljub temu menim, da so razprave v prid podpore kmetijstvu nujne in potrebne. Predvsem menim, da so zakoni, ki se v kmetijstvu sprejemajo, gledano z nekega ožjega zornega kota več ali manj dobro naravnani, vendar pa v celoti gledano, torej v neki kompleksnosti, marsikdaj izvisi celovita sistemskost. Morda je tudi to posledica tega, torej ta vsebina, o kateri bi danes bolj podrobno razpravljali. Skratka, jaz ocenjujem, da je pri sistemski naravnosti rešitev v zakonodaji, ki se nanaša na kmetijstvo v najširšem pomenu besede, še kar precej za postoriti. Namreč, če s prekmurskega ali pa pomurskega zornega kota gledamo na ta problem, ugotavljamo, da območje žal trenutno premore skorajda 25-odstotno nezaposlenost, vsaj na določenih območjih, hkrati pa na istem predelu ali pa v istem naselju kmetijska dejavnost prebivalstva, ki se ukvarja s kmetijstvom, žal še vedno drastično upada. Torej to pomeni, da naši zakoni sistemsko niso naravnani tako motivacijsko, da bi to dejansko vsaj s tega vidika bil korak naprej, v pravo smer.

Če se lotim za hipec tudi vprašanja previsokih kazni, so mnenja v lokalnem okolju dokaj deljena, ampak nedvomno prevladuje stališče, da je večina danes povedanih pripomb le na mestu. Torej, nekatere kazni so precej previsoke, nesorazmerne, in jaz menim, da bi z nekim sistemskim pristopom lahko tukaj naredili nedvomno več in pa tudi korak naprej. Predvsem tam, kjer so nekatere določbe zamrznjene, je še verjetno nekaj možnosti, da se zadeva spremeni na bolje. Zavedam se tudi situacije, da Evropska unija in pa evropska kmetijska politika v marsičem determinirata specifične možnosti, ki v Sloveniji veljajo. Vendar bi ravno zaradi tega temu vprašanju morali posvečati precej večjo pozornost in pa

precej večjo težo. Pri tem soglašam s tistimi, ki trdijo ali pa trdite, da tukaj vse možnosti še niso izkoriščene. Torej, na območjih, kot je na primer Prekmurje, marsikdaj slišimo tudi pripombe, da se izenačujejo določeni kriteriji z območji, ki niso tako kmetijsko naravnana, in verjetno je tudi to ena sistemska zadeva, o kateri bi morali nedvomno razpravljati nekoliko več. Torej je kar veliko vprašanj in sem osebno tudi mnenja, da je v takšnih ali drugačnih okoliščinah o kmetijski problematiki treba veliko razpravljati, ker je kmetijstvo nedvomno področje, ki je lahko dodana vrednost z ene strani, glede splošnega družbenega razvoja, z druge strani pa je tisti plod, ki tako ali drugače, ali pa pridelek, izvira iz kmetijstva, naša osnovna možnost preživljanja in preživetja ne glede na to, ali smo levi, desni ali katerikoli generaciji pripadamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani gospod minister v odhajanju, kolegice in kolegi!

Današnja razprava je še kako potrebna. Namreč, tako očitno, kot je na podlagi nekaj zakonov s področja kmetijstva s strani sedanje vlade oziroma vlade v odstopu sedaj, tako kot je očitno, da je ta vlada izrazito naperjena zoper kmetstvo, zoper podeželje, zoper tiste, ki iz dneva v dan, dan za dnem, v nedeljo in delavnik, ustvarjajo neko dodano vrednost – je več kot očitno. Tu gre za tendenco in reinkarnacijo politike, za katero smo mislili, da je že davno preživeta. Kmet je bil vir izčrpavanja skoraj do konca prejšnjega sistema. V zadnjem obdobju se je sicer malo spremenilo, in sedaj doživljamo reinkarnacijo tega. To, kar je tukaj nazorno ugotovljeno, da je ministrstvo našlo vir polnjenja proračuna ravno v kmetih in da se tu uvajajo drakonske kazni, s katerimi se bo izčrpavalo kmeta, je seveda povedno samo po sebi. Glejte, kmetje so dandanes obremenjeni s številnimi stvarmi, predvsem pa jih izjemno moti ta birokratski sistem, kupi nekih dovoljenj, pooblastil, inšpektorji jim stojijo za vratom. Izgleda tako pod to levo oblastjo, kot da so kmetje kriminalci, kot da samo skrbijo za to, kje bodo nekaj denarja ukradli državi in ga pretopili v osebni luksuz. To ni res! Ni res! Jaz poznam mnogo kmetov, ker izhajam iz kmetije, živim na vasi, ampak tako redki so tisti kmetje, ki samo nekaj malo dodane vrednosti pretopijo v osebni luksuz, zelo redki so! Preveč se razdajajo, premalo skrbijo zase. Posledica je tudi, da opešajo potem prej, kot bi bilo potrebno. Ampak pametna politika bi spodbujala kmeta v proizvodnji, s tem da bi tudi primerno s tem zaslužil in takoj reinvestiral. Saj kmetje takoj dajo nazaj državi, takoj vrnejo, in s tem bi povečevali samooskrbo države, ampak ne, to ni cilj te politike, ki je tako transparentno vidna.

Minister Židan je verjetno imel cilj, ki se mu je delno uresničil, da z izsesavanjem podeželja, prelivanjem tega denarja, uničevanjem kmetstva postane popularen v slovenskem nivoju. To se mu je uresničilo, kajti gre za delež prebivalstva ali pa volivcev – mestnega je bistveno več, je bistveno več. Ampak to je nevarna politika, gospe in gospodje, ki si je minister Židan ne bi smel dovoliti. In pričakoval sem, da se bo za današnjo razpravo vsaj katera od strank znotraj koalicije postavila na stran kmeta. Ne. Ni ene stranke, ki bi se postavila na stran kmeta. To pove veliko, da so te stranke centralno vodene, da komando naslednice edine prejšnje stranke SD sprejemajo brez prigovorov.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Predlagam, da se osredotočite na točko, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): V tem je problem, ja. To je središnji del tega problema, o katerem razpravljamo. Torej, tukaj ste poenotene vse stranke. Niti priporočil ministrov niso pripravljene podpreti poslanci iz teh strank. Bi si človek mislil, recimo, da bo en demos, ker so stari ljudje tudi na podeželju, imel srce za podeželje in za kmeta. Ne, to ne: Komanda je drugačna. Komanda je drugačna in jo je treba izpolnjevati. Jaz moram tukaj polemizirati s kolegico Aleksandro Osterman, ki je prej govorila, kako je na Kočevskem. Sedaj je vse narobe. Jaz verjamem, da je, ampak na Kočevskem je do sedaj, in mislim, da še sedaj, imela absolutno oblast v občini levica. Naš predsednik je bil dolgoletni župan. In to sem razumel kot kritiko županov, da za svojo občino niso naredili nič. Seveda imajo pa, kot je rekla, izjemno bogastvo v gozdu. In to sem jaz z gospodom Vebrom že v prejšnjih mandatih polemiziral, ko je na isti način utemeljeval, kot da je bilo prej vse v redu. Ja, zakaj se pa potem ne primerjajo po razvitosti z avstrijskimi občinami, kjer je gozd glavna surovina? Zakaj je pa v tej Jugoslaviji vse propadlo tam? Pa ni to, kar je govorila, kako je bilo rožnato. Največ vasi so na Kočevskem porušili!

In to, da je govorila, da je črni posek, in da je s tem obsodila kmete, da sekajo na črno – to je žalitev za kmete. Jaz vem, da kmetje skorajda ne posekajo enega drevesa na črno in ga tudi ne prodajo. Na Kočevskem, kjer je pa prejšnji režim ustvaril gozdna gospodarstva, zarubil gozdove, gozdna gospodarstva, so bili fevdalni gospodarji v odnosu do kmeta, fevdalni, so gozdna gospodarstva direktno višek odvajala na Udbo, na podjetja v tujini, tudi udbovska in tako naprej. Tukaj je bilo pa marsikaj narobe, in Kočevska bi lahko bila izložba te države po tem, koliko lesa ima in kakšen lep gozd. Kot so izložba bavorske ali pa avstrijske vasi, kjer les prevladuje, najlepše urejene. Ja, kam je šla dodana vrednost? In sedaj so ta iz gozdnih gospodarstev prešla na koncesije, 20-letne.

Gospod Veber se je izjemno boril za to, da je to ostalo takrat, drugi smo predlagali krajše koncesije. In ti koncesionarji so očitno izkoriščevalci ljudstva. Vemo, da niso plačevali niti minimalnih koncesij, denar se je prelival nekam in so sedaj tudi zainteresirani preko političnih posrednikov za izjemne drakonske kazni, ki se tičejo kmetov. Ali naj bo Zakon o vinu, Zakon o gozdovih, zakon o varovanju narave in tako naprej.

Jaz pozivam ministra Židana, da spremeni kurz, samo sedaj se bo zagovarjal, da ni več v fotelju, da ne more nič narediti, ker je v odstopu. Povejmo pa Sloveniji, da je to del sistemske politike, ki so jo kmetje deležni pod tem vladanjem, da se ta politika levičarjev zaveda, da se bo kmet sicer oprijemal svojega grunta do zadnje kaplje krvi. In sedaj so izbrali isto politiko. Ko bo tik pred izdihom, bomo malo popustili, pa bo spet malo oživel, potem bomo pa spet lahko zategovali. Marsikaj je že bilo s takšno politiko doseženega negativnega. Številne vasi so odmrle. Mnogi mladi ljudje absolutno ne vidijo perspektive. Kar naprej se mi zdi, da še velja v naši družbi, da je kmet kot psovka, kot nekdo, ki je pač neprilagojen družbi in tako naprej. In to se zadnje čase zopet pospešuje pod to oblastjo. In vendar nas zgodovina Slovenije in slovenstva uči, da se je na tej kategoriji prebivalstva ohranilo slovenstvo, slovenski jezik in tako naprej, in da so ti bili na braniku slovenstva.

Gregorčič je zapisal o kmečki hiši: "Od tod nam misleci, preroki, vsi od tam, iz kmečke hiše." Nekoč je bilo tako. Ampak če ne spoštujete več te zgodovine, mislim, da ste narod in državo zapisali propadu. Pozivam stranke v koaliciji, da naj se zdrznejo! Kaj podpirajo? Kakšno politiko do podeželja in do kmeta? Ali se zavedajo resnih posledic? Ali bodo kar naprej pod komando ene in iste oblasti, ki ima že praktično ves čas niti v rokah, sedaj pod tako, drugačno obliko. Priznam, da so se v času samostojne države izjemno izurili, na kakšen način je treba kontrolirati politiko drugih, ki so v vladi, na kakšen način jih je treba na vrhovi držati, katere stranke je treba ustanavljati, da bodo ljudje spet prevarani. In vse to se sedaj vrši. Vidim, da ima vse to kolektivno podporo celotne vlade. Nihče iz koalicije se ni opredelil zoper to, za to neznosno izkoriščanje kmečkega življa. Eni se celo smeji, eni se celo smeji, češ le govorite, psi lajajo, kolona gre dalje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh ima besedo.

SREČKO MEH (PS SD): Hvala lepa.

Res se mora človek nasmejati, kadar gospod Jerovšek govori o tem, da so stranke v koaliciji centralno vodene, pri tem pa najbrž ima v mislih SDS, ki je zagotovo centralno vodena in vodena tako, da svetuje in dela tako kot en mož.

To se mi zdi resnično neprimerno za ta trenutek. Govorimo namreč o kaznih, o tem, kar je SDS predlagala, da danes govorimo. In jaz se z vsemi tistimi, ki ste govorili o tem, da bi kazalo o tem govoriti, zelo strinjam. Zato bi bil zelo vesel, če bi bila v materialu, ki ga je SDS pripravila, narejena zelo podrobna analiza, analiza, ki bi povedala, kakšni so vzroki, kaj se je zgodilo, kaj predlagajo, pa te analize ni. Gre čisto preprosto za pamflet, za napisano politično stališče, s katerim poskuša SDS ponovno narediti zmedo na tem področju. Ampak bom poskušal nekaj tudi povedati. Gre seveda za to, da je danes predlagatelj gospod Jože Tanko vseskozi govoril o argumentih, pa vendarle je bilo v letu 2013 vseh kazni, o katerih je bilo govora, za 12 tisoč evrov, Zakona o vinu, za Zakon o gozdovih ni bilo nobene kazni izrečene.

Zato govoriti tukaj zraven o bankah, o luknjah, o prevozih nevarnih snovi na cesti – seveda gre za dva popolnoma različna zakona, za dve različni področji, in če bi SDS želela resnično pravo razpravo, bi potem na to, kar je napisala Zakonodajno-pravna služba, predlagala amandmaje, spremembo sklepov, ki jih je predlagala SDS, pa ni bilo nobene želje po tem, da bi karkoli spremenili. Šlo je seveda za namen. Ta namen je bil pa pravi, in sicer pred volitvami smo, tudi tokrat govorimo tako, kot ne sodi tukaj v Državni zbor. Razprava o področju kmetijstva bi sodila na odbor za kmetijstvo, kjer bi vsi tisti, ki na kmetijstvu lahko sodelujejo, vse zbornice, vse asociacije lahko pripravile ves potreben material, in tam bi lahko govorili o vsebini, če mislimo, da bi na kmetijstvu res morali nekaj narediti. Tudi o kaznih. Tako pa gre za maniro SDS, in se z vsemi tistimi strinjam, ki so to tudi povedali naglas, da vedno znova spodbuja razpravo brez potrebnih analiz, brez argumentov, razpravo, ki v Državni zbor na ta način tudi ne sodi.

Zanimivo pa bo brati te razprave, o katerih ste danes govorili tudi člani SDS, pa se mogoče nanje spomnite čez kakšno leto ali dve, kaj boste takrat naredili. Namreč, problem je, da je tukaj pri nas vse zapisano in da bo čez eno leto ali še prej tudi vse prav prišlo. Če kazni res vplivajo na proizvodnjo, kot je bilo danes tukaj rečeno, za koliko je manjša proizvodnja zaradi tega, ker so kazni tako drakonske, kot govorite? Za koliko je manjša? Kakšna je ta analiza? Kaj se je zgodilo z vsem tem? Pa še eno vprašanje se mi pojavlja danes, ko tako radi govorimo. Ali se je zaradi teh kazni v tem letu kaj spremenilo? Ali je v tem letu položaj kmetov ali kmetovalcev zaradi tega kaj slabši? Ali se je leto vlade Alenke Bratušek v tem letu tako spremenilo? Ali je kmetijstvo tako lahko, plaho, da pravijo, da se lahko v enem letu spreminja? Se je to spremenilo v letu vlade Janeza Janše? Se je to spremenilo v prejšnjih mandatih? Gospe in gospodje, ne more se tako hitro spreminjati, ne sme se tako hitro spreminjati. Dolgoročna politika mora biti na tem področju, kjer bomo zagotavljali proizvodnjo hrane, kjer bomo

zagotavljali delovna mesta, ohranjanje narave in pa varstvo potrošnika. In za varstvo potrošnika gre, za proizvodnjo hrane, zdrave hrane gre. Škoda pa delamo mi tukaj, v tej politiki, kjer govorimo neargumentirano, kjer blatimo obstoječo vlado, kjer govorimo o tem, da Vlada ni nič naredila, in to je škoda, škoda politiki, seveda tudi nam tukaj, v tem državnem zboru.

Kazni imajo namen, veliko je bilo tega povedanega, zmanjšati sivo ekonomijo, zaščititi potrošnike. Zelo pa sem bil razočaran nad tistimi, ki pravijo, da postaja očitno pošten kmet sovražnik številka ena v tej naši državi. Seveda tudi jaz izhajam iz področja, ki je kmetijsko zelo močno. Torej, tudi veliko mojih sorodnikov, ko sem takole pisal, 10 mojih sorodnikov je gospodarjev ali gospodinj na velikih kmetijah in nihče od teh ne misli, da je sovražnik, ne številka ena in ne številka dve. Sploh ne misli, da je sovražnik kot kmet ali kmetovalec v tej naši državi. Seveda pa tudi vsi ti moji sorodniki, večina teh mojih sorodnikov pravi, da je položaj kmeta danes takšen, da lahko na tem živijo. Lahko živijo, živijo tam, kjer so moji stari starši, moji strici in vsi ostali izjemno težko živeli. Danes ti kmetje na teh kmetijah živijo, živijo, ustvarjajo in pravijo, da so pogoji ustvarjeni, da lahko na tem področju seveda tudi delajo. Poglejte, gospodje in gospodje, sklepi na odboru niso bili sprejeti. In naj ponovim, da SDS ni predlagala ne amandmajev ne spremembe sklepov, pa ste gospe in gospodje vedeli, da ti sklepi niso takšni, kot bi jih priporočala Zakonodajno-pravna služba, pa tega niste spremenili, kar me prepričuje v tem, da namen pravzaprav niso bili sklepi. Namen je bila razprava tukaj v Državnem zboru.

Saj bi lahko to razpravo organizirali na odboru za kmetijstvo, ki je pristojen za to, kjer bi lahko zelo argumentirano govorili o tem, kaj moramo narediti na področju kmetijstva. In mislim, da si kmetijstvo zasluži razpravo na tem odboru. In če bi mislili, da so kazni previsoke, da je treba zakone med seboj uskladiti, o čemer je govoril predlagatelj gospod Jože Tanko, bi seveda predlagali, da o tem govori odbor za zakonodajo – kako se mu že reče? –, za notranjo politiko, za karkoli, odbor, ki bi potem med seboj uskladił posamezne zakone, pa tega niste predlagali. Torej ni bil namen uskladiti zakone med seboj. Ni bil namen uravnotežiti višino kazni med seboj. Namen je bil seveda imeti to razpravo danes tukaj, ponovno govoriti pred slovenskim narodom o tem, da so luknje, da za prevoz po cesti, če nimaš voznškega dovoljenja, plačaš 40 evrov, tam jih plačaš toliko in toliko več, pa vendarle lahko vsakdo, ki policistu pove, da ima prometno dovoljenje pod tem in tem imenom, lahko policist to preveri. Zagotovo, zdaj so modernizirani in vedo, ali imaš prometno dovoljenje ali ne. Prevoznice pa zagotovo ne more preveriti in je ne more preveriti.

Tako da je marsikaj o tem, o čemer smo danes tukaj govorili, bilo argumentov zaradi

argumentov, razprav tudi mimo tega, kar smo nameravali govoriti, in to se mi zagotovo ne zdi prav. Pravzaprav bi bilo najboljšje, če bi zreducirali razpravo resnično na kazni, ki so bile izrečene, na to, kaj je treba popraviti, in na zavezo vseh tistih, ki mislite, da je to narobe, da boste v naslednjem mandatu to takoj popravili, kot recimo davek na nepremičnine. Tudi o tem je bilo govora, pa še drugi davki, ki jih boste takoj ukinili in takoj naredili, da bodo boljši. Slovenski narod si zasluži resnico, resnico, da bomo morali sami poravnati vse tisto, kar se je zgodilo tudi v preteklosti. In ko zdaj govorimo o tem, koliko kazni bo dobil nekdo, ki je poneverjal, ukradel ali utajil davke, in koliko bi moral plačati kmet, gre za dve popolnoma različni vlogi. Zato, gospe in gospodje, je to razprava, kot so mnoge razprave, ki jih je do danes organizirala SDS tukaj v Državnem zboru in tudi na komisijah. Legitimno, prav imate, pravico imate, ni pa dobro za splošnega duha. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko kot predlagatelj.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Nekaj odzivov na to razpravo je najbrž potrebnih. Najprej kar zadeva mnenje Zakonodajno-pravne službe. Upoštevanje mnenja Zakonodajno-pravne službe ni obvezno. Lahko ga upoštevamo, lahko ga ne. Kot predlagatelji smo ocenili, da je naš predlog sklepa v vseh tistih točkah, ki smo ga napisali, ustrezen. Če bi vi upoštevali mnenje Zakonodajno-pravne službe pri Zakonu o davku na nepremičnine, se ne bi zgodilo, kar se je. Opozorjeni ste bili s strani Zakonodajno-pravne službe, opozorjeni ste bili s strani vseh opozicijskih poslanskih skupin in poslancev. Seja se je vlekla ne vem koliko časa, pa si niste premislili in doživeli, kar ste doživeli. Kar zadeva to, kar ste nam očitali, da bi morali narediti neko primerjavo ali pa neko analizo ali pa strokovna izhodišča za to razpravo. Jaz sem pred enim mesecem postavil ministru ustno poslansko vprašanje. Minister mi je odgovoril takole, samo tisti del, ki je pomemben, bom citiral: "Kot prvo bi rad povedal, da sem preveril na ministrstvu, in ministrstvo ne daje izdelovati strokovnih izhodišč za katerikoli zakon, vsaj kolikor sem uspel preveriti, zato ker varčujemo." Torej, vi ne zahtevate strokovnih izhodišč od predlagatelja, se pravi ministra gospoda Židana, ampak zahtevate od nas, poslancev, ki zahtevamo o neki točki, ki je po našem mnenju neprimerno urejena, razpravo v Državnem zboru.

Poglejte, kaj je še minister dejal v tem odgovoru: "Višina glob nastaja na ta način, da strokovne službe ministrstva preverijo stanje v drugih podobnih zakonih, preverijo stanje, kaj se dogaja na terenu, in preverijo – kolikor so nam podatki dosegljivi, večinoma so nam –, kakšne so globe v ostalih državah, s katerimi se radi

primerjamo." Jaz sem pa prej spraševal, ali mi lahko kdo utemelji razliko, recimo, pri Zakonu o prevozu nevarnega blaga in Zakonu o gozdovih, ki se tudi nanaša na prevoz blaga, ali pa Zakonu o varnosti cestnega prometa, ker so tam tudi določbe, ki urejajo podobno tematiko – prevoz blaga in izpolnjevanje vseh predpisanih normativov. V vseh treh primerih sem citiral, kakšne kazni so določene za isti rang pravne osebe, isti status. In pri prevozu nevarnega blaga je kazen tisoč evrov, pri nekomu, ki prevaža otroke in mora izpolnjevati zadeve, če nima nekega dokumenta, 40 evrov, pri prevozih, če nekdo nima prevoznice, pa od 5 tisoč do 50 tisoč evrov. Torej, želel sem argumentacijo, zakaj nastopajo take razlike.

In od ministrstva nisem dobil utemeljene argumentacije, zakaj je prevoz hlodovine brez prevoznice najmanj 5-krat dražje, 5-krat višje kaznovan kot prevoz nevarnega blaga brez ustreznega dokumenta, ali da je, recimo, nepravilno pakiran ali kakorkoli. V čem je razlog za tako razlikovanje? Ni odgovora. Mislim, da bi bilo prav, ker ne gre v vseh primerih za varstvo potrošnikov, tudi pri področju kmetijstva ali pri ohranjanju narave. Pri predpisovanju kazni ne gre v vseh primerih za varstvo potrošnikov, v nekaterih ja. Recimo, da je to en del, drugi del so pa čisto tehnične ureditve. Prevoznica ni varstvo potrošnikov, žal. To je nek dokument, ki spremlja nek prevoz blaga. In če očitete nam predlagateljem, da zahtevamo razpravo o tem, bi bilo mnogo bolj pametno, gospod Meh, da bi se obrnili na ministra in ga vprašali, zakaj predlaga pri prevoznicah kazni od 5 tisoč do 50 tisoč evrov, če so primerljive kazni za mnogo bolj nevarno blago tisoč evrov, recimo za strupe, razstreliva, naftne derivate in tako naprej. Tam je tisoč evrov, pri prevozu hlodovine brez prevoznice pa najmanj 5 tisoč evrov, za isti status pravne osebe. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Imate repliko, gospod Srečko Meh? Imate besedo oziroma repliko.

Nato je na vrsti minister mag. Dejan Židan.

SREČKO MEH (PS SD): Gospod Tanko, namesto da bi napisali v razlogih za sklic izredne seje Državnega zbora resnico, ste napisali: "Minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan se v svojem mandatu ukvarja predvsem z neracionalnim predpisovanjem glob za kmete, na katerih se očitno rešuje gospodarska kriza v Sloveniji." In potem v materialu, nadaljevanju te obrazložitve pravite: "Predlagatelji seje menimo, da vlada Alenke Bratušek deluje proti podeželju in slovenskemu kmetu. Kazen v kmetijstvu je višja ..." in tako naprej. "Očitno minister Židan vidi na področju kmetijstva samo nek vir za obdavčitev in za polnjenje proračuna, medtem ko nič ne naredi na področju izboljšanja

kmetijske rabe." Nobenega argumenta nimate za to! 12 tisoč evrov je bilo pobranih kazni na podlagi Zakona o vinu v letošnjem letu in 20 tisoč v preteklem letu, vi pa govorite o drakonskih kaznih, govorite o tem, da je kmetijstvo popolnoma neperspektivno in predlagate sklepe, ki nimajo prav nobene povezave s tem, kar govorite in kar ste tukaj tudi predlagali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima minister mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoča.

Še enkrat dovolite, da povem to, kar sem povedal spoštovanemu gospodu poslancu Tanku, ko sem njemu odgovarjal. Dejansko država v tem ministrstvu nima denarja, da bi z velikimi sredstvi plačevala zunanje firme. Kolikor vem, tudi vi ves čas temu nasprotujete. Tako da ne vem, zakaj sedaj od nas drugače zahtevate. Tisto, kar bi pa rad povedal, pa ste preslišali. S kaznimi ste eksplodirali leta 2007, vaša vlada, vaš minister, vaš direktor direktorata. Z izjemno nizkih števil ste šli gor na kazni 50 tisoč evrov. Je pa res, da jaz povem pa nekaj, česar vi nočete povedati – da se meja začne pri 2 tisoč in da je polovička od tega tisoč. Tako nizke kazni so pa zato, zbrani denar namreč, ker inšpektorji delajo po svojem razumu in tudi v skladu z načeli, ki jih kot inšpektorji morajo upoštevati, in to je, da izrabljajo opozorila, kadar je to možno, da večinoma tudi uporabijo najnižje kazni. Te visoke kazni so pa za tiste prevarante, ki kršijo, kršijo, kršijo, kršijo in kršijo.

Jaz res ne bi rad imel občutka, da ta državni zbor tem, ki kršijo, kršijo, kršijo, kršijo, želi v bistvu kriti hrbet. Vendar pa še enkrat poudarjam. Tako zelo visokih kazni, kot ste jih vi leta 2007 naprtili slovenskemu kmetu – namreč, na marsikaterem področju ste začeli s kaznimi čez 800 evrov. Ko govorimo o prevoznicah, ki so vaš dokument, dobili smo ga od vaše vlade v roku, ker ste vi zamujali z zakonom, ki bi moral biti sprejet marca prejšnje leto, pa se kazni za kmeta, za malega kmeta je vpisna številka 300 evrov. In v praksi vsi vemo, da potem to v praksi pomeni 150 evrov, in kolikor tudi vem, ta kazen do sedaj še ni bila izvršena. In zato me ta razprava v bistvu – čeprav sem vesel vsake razprave, ki je vezana na kmetijstvo. Jaz bi razumel, če ne bi bilo tega primera iz leta 2007, ko ste vi in vaša vlada začeli s kaznimi do 50 tisoč evrov, in s tem ste nekaj naredili, in to je, da ste utrlji neko pot, ki se potem očitno v tej državi uporablja tudi naprej. Ne razumem pa, zakaj to zanikate. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko kot predlagatelj.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod minister, del ali pa večino tega, kar ste zdaj vi odprli, smo že razčistili, pa ni bilo odgovora s strani predstavnikov Vlade. Zakon o prekrških ni nov. Lahko je iz leta 2007. Vendar leta 2010 je bil sprejet Zakon o prevozu nevarnega blaga, ki je narejen na istih osnovah, istih izhodiščih kot Zakon o gozdovih. Tri leta po zakonu, ob tako imenovanem krovnem zakonu o prekrških, je bil sprejet tale zakon. Minimalna kazen, če nimaš prevoznice, je 5 tisoč evrov za pravno osebo v istem statusu kot v primeru prevoza nevarnega blaga; v tem primeru gre pa za kazni, ki je tisoč evrov, in je edina kazni tisoč evrov, ni od-do, se ne kumulira. Govorimo o prekršku ali pa globi, kakorkoli hočete, z enakim, z enakim izhodiščem, to je Zakon o prekrških. In ni razloga, gospod minister, ni razloga, da se prevoz nevarnega blaga v razsutem stanju, čeprav bi moral biti pakiran, kaznuje s tisoč evri, prevoz brez prevoznice pa s 5 tisoč evri za, recimo, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost – ista dikcija. Pri vas je 5 tisoč evrov.

In sem prej vprašal, po kateri definiciji je prevoz gozdnih sortimentov 5-krat bolj nevaren od prevoza nevarnega blaga. Vam še preberem, kaj je nevarno blago, lahko tudi iz tega zakona. Ampak v čem je razlog za to, da ste tako karakterizirali kljub nasprotovanju vse opozicije, da je to previsoka kazni? Pa še kakšen primer je. Ti očitki, ki se nanašajo na prejšnjo vlado, so pa neprimerni. Prejšnja vlada ni predlagala nič od tega, kar vi namigujete. To ste predlagali vi. Predlagatelj je tisti, ki mora pač prevzeti odgovornost. Ne se izgovarjati na nekoga, ki ga ni več. Jaz se nič ne izgovarjam na dr. Šturma, da je pripravil Zakon o prekrških, na katerega se vi izgovarjate. Tam daje prosto, napisal je neke meje, napisal je neke zadeve, ampak ni mi pa jasno, da je prevoz nevarnega blaga 5-krat cenejši ob podobnem prekršku kot prevoz gozdnih sortimentov, če nimaš prevoznice. To mi pa ne gre v glavo. In nihče od vaših sodelavcev tega ni znal razložiti. Zakaj je prevoz gozdnih sortimentov brez prevoznice 5-krat dražji kot je, recimo, prevoz nevarnega blaga, med katerega spadajo strupi, razstreliva, naftni derivati in podobne stvari. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani poslanec, jaz upam, da so ostale trditve, ki jih navajate vi, bolj točne kot to, kar ste sedaj govorili, saj zakon govori o 2 tisoč 500 in ne 5 tisoč. Tako da vam predlagam, da imate v roki pravo verzijo zakona. Dovolite, da vam preberem naslednje. Leta 2007 – ne govorim o Zakonu o prekrških, govorim o vašem zakonu o gozdovih, desne vlade, ki jo je vodil gospod Janez Janša, minister je bil vaš in direktor direktorata je bil vaš. Vi ste za 78. člen ali pa 79. člen, ki govori, recimo, o tem, kje se

lahko pasejo živali, kje pa ne, s tisoč 252 uvedli kazni za pravne osebe od 2 tisoč do 50 tisoč evrov. Jaz se ne spominjam, če je bilo kjerkoli do takrat v Sloveniji na področju kmetijstva kaj tako zelo visokega uvedenega. Ne vem, zakaj so vas potem takrat naši kmetje tako zelo motili, da ste jim kazni, ki je bila pred tem 125 evrov, povišali na višjo, kot je sedaj, to je na od 800 do tisoč evrov. Ali mi znate lepo prosim to odgovoriti? Res je, pogledal sem magnetogram tiste seje. In res je, da lahko povem samo to, kar vedno povem: kadar ste na oblasti, imate srečo, ker imate levo opozicijo, ki je prijazna. Ne protestira, ne dela politike na strokovnih zakonih, in niti en poslanec ali poslanka takrat ni problematiziral vaše višine kazni, ki ste jih vi predlagali. In so marsikje bistveno višje kot te, o katerih govorite danes. Torej, vaš zakon, vaše vlade, to ni Zakon o prekrških, to je Zakon o gozdovih. In te kazni so bistveno drugačne, kot so bile pred letom 2007. In ne vem, kaj se je leta 2007 potem zgodilo, da ste videli tako nevarnost v slovenskih kmetih in lastnikih gozdov. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod minister, bom bolj precizen. Preberite si 77.c člen Zakona o gozdovih in preberite si 54. člen Zakona o prevozu nevarnega blaga. Preberite oba in mi razložite razliko. Zakaj je taka razlika? Zakaj je prevoz gozdnega sortimenta brez prevoznice, ki je nek brezzvezen dokument, ga tudi sedaj ne potrebujemo, 5-krat huje kaznovan kot prevoz nevarnega blaga? Samo to mi razložite. To, kar se sklicujete na prejšnjo vlado, če vas moti, bi pa lahko popravili v tem času. Bili ste minister že v prejšnji Pahorjevi vladi, ste sedaj, vas nič ne moti. Mi pa smo, ko smo obravnavali Zakon o vinu in Zakon o gozdovih, opozorili na problem previsokih kazni. V tem delu, gospod minister, gre za kontinuiteto pristopa do ureditve, ki jo predlagate. Mi ne spreminjamo stališča in se nam še sedaj zdi, ne glede na to, kaj boste naredili potem s prevoznico, prevoznica prevrednotena, kar zadeva kazni. Če boste pogledali kakšen drug zakon, ki ureja, recimo, pravila cestnega prometa, boste ugotovili, da so tam kazni samo 40 evrov. Tudi to sem prej povedal, pa vas ni bilo. Če nimate izpravnih listin, to se pravi prometnega dovoljenja, voznškega dovoljenja, če nimate listine o tovoru, dovoljenja za vožnjo v času prepovedi ali za prevoz otrok, je kazni 40 evrov. Povejte mi, v čem je hlood vreden več od nekega otroka, ki se vozi, recimo, brez dovoljenja. Tisoč ali pa 1250-krat je dražji prevoz v zgornji meji od prevoza otrok, ki je samo 40 evrov, in to je edina kazni, ki je napisana, pa še polovička je lahko. Naj mi nekdo razloži, v čem je point teh odštekanih kazni na vašem področju zadnje čase. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Sem zelo vesel, da je razprava postala dinamična. Gospod Tanko, vsaj zaspala ne bova. Potem pa mogoče greva skupaj na nordijsko hojo, ki slišim, da jo tako radi omenjate v povezavi z meno.

Poglejte, še enkrat bi vam rad povedal. Niti v enem trenutku nisem povedal, da je zakon iz leta 2007 slab. To je zakon desne koalicije, ki so ga tudi Socialni demokrati podprli. Vendar je to zakon, v katerem ste postavili normative, kar se tiče kazni. Veste, kakšne kazni ste postavili, recimo če kmet slučajno pase živino v svojem gozdu, pa nima prijave za to? Veste, kakšno kazni ste postavili, če okrasno drevo iz svojega gozda pelje brez oznake? Prosim lepo, preberite si. Vendar mi nikoli tega nismo osporavali, kazni so pa strahovite. Moja edina prošnja je, da ko ocenjujemo kazni ene, druge ali pa osme koalicije, dajmo prosim imeti podobna merila. To je edina prošnja. Kar se pa tiče tega, zakaj so kazni res visoke, kar se tiče pri prevoznicah, je pa zato, ker, verjamem, da poznate, je leta 2010 Evropska unija zaradi nekaterih zelo upravičenih razlogov sprejela prvi pravni akt, leta 2012 drugega. Enostavno je rekla: ne bomo več tolerirali kraje iz gozda in črnega dela v gozdu. In takrat, verjetno ste prebrali oba evropska dokumenta, dajo tudi neke vrste navodilo, kako naj bo to urejeno.

In to navodilo je naslednje. Ne upoštevajte več samo sorazmernosti, upoštevajte sorazmernost, učinkovitost in odvračalnost, tudi zato, ker na žalost nadzornih organov imamo v Sloveniji toliko, kolikor jih imamo. Pritisk na javni sektor, vidite, ne popušča, je vedno večji, in je nerealno pričakovati, da jih bo več. In zato kazni mora biti taka, da bo odvračalna.

Tukaj bi še nekaj rad povedal. Res je, da se je tudi Zakon o gozdovih spremenil tudi nedavno in je iz prevoznice naredil v bistvu dostavni dokument, tudi zato, ker smo tokrat imeli čas, nismo bili več pod presijo Evropske unije, da zamujamo, ker smo marca lansko leto zamujali, ker niste tistega, kar je potrebno, naredili pravočasno. In smo potem pač prišli do takšnega dokumenta, ki ga lahko lastniki in tudi industrija enostavno uporabijo kot navadno dobavnico in jim koristi v poslovnem procesu. In zanimivo je, jaz razumem, da smo za obdobje leta dni to dobavnico ali prevoznico, kakšen tretji izraz še uporabimo, je tudi vseeno, zamrznili, ker imajo nekatere stvari v času krize prednost. Vendar je pa zanimivo, ko pa hodim na teren, nam pa lastniki gozdov govorijo sedaj, kakšna škoda, da smo to naredili, ker sedaj je pa kraje iz gozda skoraj nemogoče nadzorovati. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Minister, še enkrat, krovni zakon velja že več let. Po krovnem zakonu oziroma kasneje je bil sprejet Zakon o prevozu nevarnega blaga in tudi večkrat noveliran Zakon o pravilih cestnega prometa. Zakon o pravilih cestnega prometa ima določbo, da mora voznik imeti listino o prevozu blaga. Prevoznica je verjetno listina o prevozu blaga. In kazen, če tega nima, je po tem zakonu 40 evrov. Po vašem zakonu, Zakonu o gozdovih, je pa za taisti prekršek napisana kazen, ki je skoraj tisočkrat večja od te predpisane kazni po tem zakonu. Ampak to je edina kazen, ki je napisana v tem delu, in je limitirana, je 40 evrov, vaša je pa od-do, ima končno mejo 50 tisoč evrov. In velja isti zakon o prekrških, ista osnova, nič se ni spremenilo vmes. Sedaj pa sprašujem, kaj je razlog, da je po Zakonu o pravilih cestnega prometa, če nimaš dokumenta o prevozu blaga, kazen 40 evrov, če pa nimaš po Zakonu o gozdovih dokumenta o prevozu blaga, to pa je tako imenovana prevoznica, je pa kazen do 50 tisoč evrov, za isti pravni status prevoznika.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Tanko.

Besedo ima mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Mogoče še enkrat. Se opravičujem, če ne znam zadosti jasno razložiti. Je razlika, in ta razlika je, da je dokument, ki je namenjen v gozdarstvu, namenjen dejansko preprečevanju kraje, in v bistvu so zato kazni tudi tako zelo visoke. Tisto, kar smo mogoče pozabili povedati, tudi evropski pravni red nas napotuje, da se tudi to, kar je nam tem prevozu, zapleni. Drugače pa, spoštovani gospod Tanko, vas nekaj drugače vprašam, če lahko, če dovolite, čeprav je to verjetno neobičajno vprašanje s te smeri. Vprašam, saj mogoče boste pa kljub vsemu odgovorili. Ali se spominjate, kakšne kazni pa ste vi uskladili v koaliciji takrat?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Spoštovani minister, mi od vas pričakujemo odgovore. Mi smo zahtevali sejo, dali smo vsebino, predloge sklepov, in od vladnih predstavnikov pričakujemo odgovore. Mi nismo sedaj zamenjali vlog, to vi lahko naredite na svojem ministrstvu. Drugo, kar pa je, Zakon o pravilih cestnega prometa ureja tudi določene stvari zato, da so prevozni dokumenti zraven, da se izognemo tudi krajam. Namreč, tudi pri prevozu naftnih derivatov so se zgodile utaje in kraje. Najbrž poznate primere, ko so preprodajali naftne derivate, ampak je kazen ista, pa za nevarno blago gre še zraven, je kazen samo tisoč evrov. Vi govorite pa o krajah v gozdu. Govorimo o krajah lahko tudi v tem primeru, in se je dogajalo to, primeri so znani, celo firme lahko preverite, ki

so to počele, pa je kazen samo taka in ne taka, kot ste jo vi predpisali za to.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za možnost, da govorim.

Sedaj pa se mogoče opravičujem, ker sem vas vprašal stvari, ki jih ne znate odgovoriti. Bom pa nekaj drugače povedal. Tokrat pa ne bova ugibala. Sedaj pa si zamislimo gozd in koliko nadzornikov imamo mi v gozdu na razpolago, in sedaj pa si zamislimo promet in koliko nadzornikov dela v cestnem prometu. To v praksi pomeni, da je bistveno večja možnost, da si nadzorovan, bistveno večja možnost je, da si kontroliran, in se je verjetno temu prilagodila tudi višina kazni. Kar se pa tiče gozda. V vašem dokumentu sem celo zasledil, da navajate, da je bilo za milijon kubikov črnega poseka, v vašem dokumentu to piše. / oglašanje iz dvorane/ Ne, ni po naših podatkih, tam, kjer smo mi uporabili podatke, smo tudi vir citirali. En vir je poročilo Računskega sodišča. Ministrstvo nima svojih ljudi, da bi merilo to, ker ne znamo tega izmeriti, imamo vir poročilo Računskega sodišča. In kot drugi vir imamo poročilo Zavoda za gozdove, ki je pa delal tako imenovane "štih probe", in tudi dejansko so tam prišle velike številke. In moram reči, jaz sem razumel, zakaj je smisel evropskega pravnega reda takšen, da so v bistvu kazni takšne, da so dejansko odvračalne.

Kazni morajo biti takšne, da tisti, ki, recimo, goljufa, ne računa na naslednje: O. K., ker me bodo enkrat na tridesetkrat ulovili, se mi izplača, da grešim. Saj to je podoben sistem, kot, recimo, prej, ko sem vam kazal jagode in nekatero drugo sadje, saj se pri nizkih kaznih na tržnici dogaja – kaj? Ljudje kupijo neko sadje v tujini za 5 evrov, ga prodajo, kakor da je slovensko, po 8 evrov in v bistvu računajo. Oni enostavno računajo. Če je kazni 40 evrov, oni to razliko v kazni v roku pol dneva zaračunajo in ugotovijo, da se jim izplača, ker vedo, da nimamo zadosti inšpektorjev na razpolago, da bodo dnevno dvakrat na dan neko konkretno tržnico kontrolirali. To enostavno ne gre. In tudi zato se je spremenila kazenska politika, pa ne zato, da bi škodovala tistim, ki jih mi ščitimo. Mi ščitimo kmetije, ščitimo lastnike gozdov. Ker, veste, ti lumpi delajo bistveno večjo škodo kmetijstvu, kakor si mogoče tukaj zamišljamo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko ima še enkrat besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Glejte, gospod minister, kar zadeva Zavod za gozdove in te službe, ki jih imate v gozdovih, je to urejeno, teh ljudi je veliko in po moji predstavi solidno delajo, vsaj na tem področju, iz katerega prihajam in je

zelo gozdnato področje, to ni nekaj kar tako. Nič se v gozdu ne zgodi slučajno, pa kar čez noč, malo je tega. In to strašenje s tem, da je treba za to imeti kazen 50 tisoč evrov, je nepotrebno, je nesmiselno. Črnega poseka pri lastnikih gozdov je malo, ker spoštujejo gozd in od njega živijo, z njim upravljajo. Je pa problem tega zastraševanja pravzaprav zelo hud. Ni mi jasno, kako je možno, da je prevoz hlodovine brez prevoznice tako visoko ovrednoten v primerjavi s prevozom nekega razstreliva, ki lahko povzroči gromozanske, recimo tudi človeške žrtve. Ali pa zastrupitve, recimo, podtalnice in tako naprej, če gre za derivate. Pa je tam samo tisoč evrov. Ampak je isti pravni red, ista pravna podlaga, kar zadeva predpisovanje kazni. Tudi eno parkiranje po vašem zakonu o ohranjanju narave zunaj območja je 5 tisoč do 10 tisoč evrov, pa je samo parkiranje, brez da se je karkoli zgodilo. Poglejte si določbe. V čem je point teh kazni? Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Kljub vsemu mogoče, da bomo le vedeli, o čem se pogovarjamo. Zahteva za današnji sklic je bila zato, ker je bila postavljena teza, da leva vlada, ki jo vodi Alenka Bratušek, jaz pa imam srečo, da lahko z njo sodelujem kot pristojni minister za kmetijstvo, ne vem, kako se reče, v odhajanju, v tekočem stanju, plinastem, pač še vedno minister – je bila obtožena, da z visokimi kaznimi škodi kmetu, zlasti malemu kmetu. Tako je vsaj bilo javno producirano, ko ste se pogovarjali z novinarji, tako ste zapisali v svoje materiale, ampak vi vedno znova govorite o številki 50 tisoč. Ta številka nobene povezave z malo kmetijo nima. V tem zakonu, o katerem se pogovarjamo, je osnova za kazni 300 evrov, polovička je 150 evrov. To je 150 evrov, pa večinoma inšpektorji, ko ugotovijo nepravilnost, izrečejo samo opomin. Zakaj ljudi strašiti s 50 tisoč evri, ki nimajo nobene osnove v tem zakonu? Res pa je, da je pa za gospodarske družbe sistem kaznovanja drugačen, vendar vi se v svojem gradivu, ki je osnova za današnji sklic, sklicujete, če sem dobro razumel, mogoče pa sem razumel tudi napačno, na zaščito malega kmeta. Tam so številke napisane povsem drugače. Predlagal bi, da se potem tudi tega držimo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko kot predlagatelj, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Ampak mali vinogradnik je mali kmet. Ima svoj GERK, ima majhno parcelo, pa pogledajte, koliko je za takšnega kazen – 6 tisoč 500 evrov, če ne prijavi mošta, lahko.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Jaz si dejansko želim, da bi vsi tako dobro prebrali gradivo kot mi, ki tukaj spredaj stojimo, in leva koalicija, ki tukaj sedi, ker potem bi ugotovili, da pri Zakonu o vinu govorimo o dveh višinah kazni za male kmete. Za te manjše prekrške govorimo o 350 evrih, polovičke ne bom računal, ker mislim, da vsi znamo, za velike prekrške pa govorimo, če se dobro spominjamo, o kaznih 650 evrov. Od kod, spoštovani gospod poslanec, govorite vi o tisoč evrih? Res je razpon, to sva prej ugotovila, res je razpon, je pa tudi dokazljivo, da ima razpon odvrtačalni učinek. In dovolite, da še enkrat povem številke. V času mandata vaše vlade ste po Zakonu o vinu oglobili za približno 21 tisoč evrov. V času vlade Alenke Bratušek je bilo glob bistveno manj, to je 12 tisoč evrov, in škoda je, da na tej točki strašimo ljudi. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Glejte, gospod minister. Vi imate razponske kazni, in en mali vinogradnik, ki ne bo prijavil pridelka mošta, je lahko kaznovan s 6 tisoč 500 evri. Nikjer v zakonu ne piše, da ... / oglašanje iz dvorane/ Glejte, nikjer v zakonu to ne piše, kar govorite. Drugo, kar je, mi ne govorimo o izrečenih kaznih, ampak o predpisanih kaznih. Tu pa je treba terminologijo tudi pravilno upoštevati. Mi govorimo o tem, da je za prekrške predpisana kazen pri prevozih nevarnega blaga tisoč evrov, pri prevozih gozdnih lesnih sortimentov pa do 50 tisoč evrov. Govorim pa za isti rang, isti status pravne osebe. In ne zavajati tukaj, kaj je. Če boste prebrali določbo svojega zakona pri enem in pri drugem zakonu, je pač to evidentno. Toliko pismeni, kar zadeva statute, smo. In kar zadeva te male vinogradnike, ki pridelajo, ne vem, sto litrov več, kot ga rabijo za lastno uporabo, pa je najbrž tudi 300 evrov previsoka kazen, ker 300 evrov je vrednost letnega pridelka malega vinogradnika. Če imaš 10 arov in prideláš, ne vem, 300 litrov vina gor, potem je to 300 evrov, če preračunamo v denar. Kazen je pa ravno toliko. Če je pa ta pridelovalec nekoliko višji, pa mogoče, ne vem, drugič tega ni naredil v roku, je pa kazen bistveno višja, lahko 6 tisoč 500 evrov na koncu. Lahko je pa tudi prvič 6 tisoč 500 evrov. To je pač odvisno od tistega, ki to pregleduje. Ne od ne vem česa, ker razporna kazen ne pomeni, da se samo najnižja izreče. Lahko se katerakoli v tem razponu, katerakoli, ker v zakonu nimate toliko napisano.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Kar se tiče višine kazni, ki se izreče, imajo v bistvu osnovo v Zakonu o prekrških, in tam tudi piše v bistvu, ena osnova je, da se izreče za stranko ugodna kazen, najnižja kazen, je pa res, da zakon omogoča, da

se tistim, ki kršijo, kršijo, kršijo, kršijo, lažje dopove, da enostavno kršiti zakonodaje ne smeš. To je prva stvar. Druga stvar. Jaz ne bi želel, da se o naših kmetih in kmetih govori kot o ljudeh, ki kršijo zakon. Če pogledate statistiko, ugotovite, da to enostavno tako ni, in prosim lepo, ne govorite tega. Ker mi se danes pogovarjamo, kakšne so kazni za tiste, ki kršijo. Saj v osnovi naši ljudje ne kršijo. To je tisto, kar bi rad povedal, ampak še neko stvar kar naprej pozabljamo. Ta zakon oziroma sprememba Zakona o vinu je nastala na pobudo treh asociacij. Eno od teh asociacij združuje vinske kleti, ena od teh asociacij združuje družinske kmetije, in kolikor poznam, tretja asociacija združuje majhne kmetije. To je bil njihov skupni predlog. Prišli so na ministrstvo in so rekli: prosim, ministrstvo, zaščitite nas, mi od tega živimo. In to smo naredili, šli smo v parlament s takšno višino kazni, kakor je bil njihov usklajeni predlog. V parlamentu ste jih še kar nekaj znižali, kar imate vso pravico, in to spoštujem. In sedaj jaz ne razumem, o čem se pogovarjamo. Ta predlog je nastal na podlagi tistih, ki živijo od vinogradništva in vinarstva. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na nadaljnjo razpravo. Gospod Ljubo Žnidar ima besedo. Za njim se pripravijo gospod Jože Velikonja, potem mag. Ivan Vogrin in gospod Branko Ficko.

Izvolite, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Jaz se kot racionalen človek najprej na začetku vprašam, čemu res današnja seja. In ko dobim odgovor, mi je takoj jasno, da je naloga in dolžnost nas poslancev, da opozorimo na zakone, ki so neživiljenjski, da opozorimo na zakone, ki so v nekem delu nepravilni in ki so nesorazmerni z ostalimi področji ali na samem področju. Tako je s previsokimi kaznimi v kmetijstvu. Ker pa sem praktičen človek, ne bom obsojal druge stranke in prejšnje koalicije, kar počneta gospod minister in moj kolega gospod Srečko Meh. Predlagal bi, da vprašate 10 ali pa 20 kmetov, ali se jim zdijo kazni v kmetijstvu sorazmerne, ali se jim zdijo kazni v kmetijstvu pravične. Dajte njih vprašati, to bodo pravi odgovori, to bodo odgovori iz prakse. Kazni v kmetijstvu so res izjemno, nesorazmerno visoke, pa ne bom ponavljal zdaj o Zakonu o gozdovih in o Zakonu o vinu, kjer so kazni za določene prekrške 10-krat, celo 20-krat višje, kot pa je dejansko vredno samo blago, ali gre za les ali gre za samo vino. Jaz bi bolj poudaril še izjemno nesorazmernost, če jih primerjamo z davčnimi utajami. Kazni v kmetijstvu so izjemno nesorazmerne, če jih primerjamo z bančnimi kršitelji. Kazni v kmetijstvu so izjemno nesorazmerne, če jih primerjamo z velikimi zavarovalniškimi goljufijami.

Dajmo te primerjave na skupni imenovalec in bomo zelo hitro dobili odgovor, ali so te kazni primerne ali so te kazni neprimerne. Te kazni v kmetijstvu so po mojem mnenju neprimerljive in nesorazmerno visoke v primerjavi z ostalimi kaznimi. Rekel bi, da je represija v kmetijstvu vidna tudi na ostalih segmentih. Posebno v sedanjem času bi morali s spodbudami, z javnimi razpisi dati prednost doma pridelani hrani. Namesto tega pa tudi v tem segmentu uvajamo dodatne represivne ukrepe, dodatne inšpekcijske nadzore. Pa verjamem, da se dogajajo manjše kršitve, nikakor pa ne morem razumeti, da dejansko danes inšpektorji preganjajo branjeveke po tržnicah in preverjajo, ali so njihova jajca žigosana ali niso žigosana. S takimi malenkostmi se danes ukvarjamo v kmetijstvu. Mislim, da je naloga tako vladnega dela kot zakonodajnega dela, da se ukvarjamo s poglobitnimi, okvirnimi in globalnimi odločitvami na področju kmetijstva, ne pa s takimi drobnarijami.

Opozoril bi še na en segment, ki se mi zdi nekako slab za prihodnost. Izjemno visoke kazni v kmetijstvu so eden izmed segmentov, temu bi rekel, napada na podeželje. Rekel bi, da je imelo podeželje veliko srečo, da se je ukinilo davek na nepremičnine, kjer bi bili lastniki kmetijskih zemljišč, lastniki kmetijskih gospodarstev zelo, zelo visoko obdavčeni. To se mi zdi, da je zelo nevarna politika leve politične opcije v Republiki Sloveniji, kajti z enostavno matematiko se da izračunati, da se lahko Slovenijo politično obvladuje s tremi, štirimi največjimi mesti v Republiki Sloveniji. In to je za prihodnost, to je za slovensko podeželje zelo, zelo nevarno. Po mojem je tu zadaj zelo taktična, zelo namerna in nevarna politika, kako Slovenijo obvladovati samo iz treh, štirih največjih slovenskih mest. In to je zaskrbljujoče za prihodnost in seveda za Slovenijo, predvsem pa za slovensko kmetijstvo in slovensko podeželje.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti gospod Jože Velikonja, za njim dr. Ljubica Jelušič, potem mag. Ivan Vogrin, gospod Ficko in za njim mag. Andrej Šircelj.

Izvolite, gospod Velikonja.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani prisotni v dvorani!

Že včeraj smo se nekateri poslanci na odboru za kmetijstvo kar nekaj ur ukvarjali z utemeljevanjem predlogov priporočil predlagatelja seje v zvezi s previsokimi kaznimi v kmetijstvu, in to bomo očitno ponavljali ves dan tudi danes. Predlagatelj se sicer sklicuje na domnevno sporna določila treh danes že večkrat omenjenih zakonov, Zakona o gozdovih, Zakona o vinu in Zakona o ohranjanju narave. Statistika in dejstva, ki so bila podana s strani Vlade,

kažejo povsem drugačno sliko. Zakon o gozdovih in Zakon o vinu sta bila sprejeta z namenom preprečevanja nezakonite sečnje v slovenskih gozdovih, preprečevanja sive ekonomije ter zaščite slovenskih kmetov, ki so lastniki gozdov, ali so del lesnopredelovalne verige, ali se ukvarjajo z vinogradništvom ali pa z vinarstvom. Zakon o ohranjanju narave pa je šele v povojih, zato so razprave o vsebini tega zakona brezpredmetne. Osebnost sicer menim, da bi bilo življenje v državi, ki bi delovala po pravilih, brez predvidenih kazni za kršitelje, prijaznejše in boljše. Vendar na žalost tudi pri nas pogojev za tak način funkcioniranja pravnega reda še dolgo ne bo. Napenjanje mišic v predvolilnem času na način, ki povzroča dodatno nezaupanje državljanov v državo in v sistem, ki deluje ciljno in preventivno, je nekorektno, kajti kazni so namenjene le kršiteljem predpisov in na noben način ne ogrožajo kmetov, ki služijo svoj kruh s poštenim delom, ne glede na velikost njihovih kmetij. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Ljubica Jelušič.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem skupaj, še posebej gospodu ministru in pa ekipi!

Mene veseli, da ste danes tukaj vsi najbolj odgovorni z Ministrstva za kmetijstvo in okolje, in sicer zato, da vidimo, da zakonodaja, o kateri danes govorimo, ni samo stvar enega ministra osebno, ampak je za tem tudi pomembna strokovna ekipa in pa tudi vrsta, da ne govorimo stotine visokih državnih uslužbencev z ministrstva, ki so skrbeli za to, da v različnih mandatih različnih vlad vendarle obstaja tudi določena kontinuiteta pri uveljavitvi oziroma sestavljanju določenih zakonov. Jaz bi za današnjo razpravo rekla, da je legitimna, legitimen je predlog SDS za izredno sejo o določeni problematiki s področja kmetijstva. Je pa tudi prav, da to legitimiteto, ki sloni na tem, da gre za eno od političnih oblik delovanja, postavimo v pravi kontekst. In ta kontekst je po moji presoji predvolilna kampanja. Več stvari je treba v zvezi s tem natančneje pojasniti.

Najprej je treba povedati, da se ta predvolilna kampanja dela na način, da se iz treh zakonov, ki so omenjeni v gradivu, to so Zakon o vinu, Zakon o gozdovih in Zakon o ohranjanju narave, izloči samo tista poglavja, ki zadevajo sankcije oziroma globe. Vse ostalo v teh zakonih se zamolči in se naredi ne sklep o tem, da so globe v kmetijstvu previsoke, ampak sklep o tem, da minister Židan na področju kmetijstva vidi samo vir za obdavčitev in za polnjenje proračuna, medtem ko ne naredi nič na področju izboljšanja kmetijstva, lahko rečemo, konkretnije pravijo predlagatelji kmetijske rabe, izboljšanja kmetijske strukture, izboljšanja kmetij, uvedbe modernih tehnologij in

podobno. Skratka, ne gre za sklep o tem, da bi polemizirali s sankcijami, ampak v resnici polemizirate z delovanjem ministra Židana. Zakaj je v kontekstu predvolilne kampanje treba polemizirati z ministrom Židanom, jaz bi rekla z enim od ministrov vlade Alenke Bratušek, ki je delal dobro?

V enem letu svojega delovanja lahko našteje vrsto zakonov, ki smo jih z več ali manj soglasja sprejeli v tem državnem zboru. Od Zakona o kmetijstvu naprej, ne nazadnje Zakona o gozdovih, pa Zakona o vinu, potem Zakona o Kobilarni Lipica, pa še nekaj je bilo teh ukrepov, da ne govorim posebej o vrsti spremenjene, in to zelo hitro, zakonodaje, ki je pripomogla k relativno učinkovitemu odzivu ministrstva za kmetijstvo na naravno katastrofo, ki jo je povzročil žled. Minister je tudi zelo veliko naredil na področju pogajanj, zaključevanja pogajanj glede skupne kmetijske politike in sredstev, ki bodo pripadala v prihodnji finančni perspektivi slovenskemu kmetu. Seveda je vse te stvari treba pozabiti in odpisati ter izvzeti iz konteksta njegovega delovanja samo še tako imenovane globe oziroma sankcije, ki naj bi škodovala kmetom. V resnici govorimo ves čas, da so to globe, ki so namenjene preprečevanju delovanja v kmetijstvu na črno, črne ekonomije in pa seveda preprečevanju različnih vrst špekulacij. Zakaj se v predvolilni kampanji po navadi lotevajo nekateri ministrov, ki delajo dobro? Zato, ker je potem njihova kampanja bolj vidna. Če se polotiš nekega nepomembnega ali slabšega ministra, ki nima rezultatov, potem je tvoje napadanje in ves tvoj trud slabo viden v javnosti. Javnost percipira spopad med močnimi nasprotniki. Se pravi, med tistim nasprotnikom na eni strani, ki je javno ocenjen kot dober, kar velja za ministra Židana in celotno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, in tistega, ki je izzivalec. Izzivalec je potem v javnosti, v medijih zagotovo bolj prepoznaven in njegova bitka, četudi je utemeljena na zanikrnih argumentih, je še zmeraj prepoznavna, ker je to bitka proti pomembnemu nasprotniku. Seveda v tej bitki proti nasprotniku na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje ne moremo govoriti prav veliko na podlagi odgovorov iz prakse. Odgovori iz prakse, ko gre za globe na področju Zakona o vinu, so odgovori, ki so jih pripravili na ministrstvu, kjer govorijo tudi v gradivu Vlade o tem, koliko je bilo izrečenih glob v letu 2013, v letu 2012 in tudi do sedaj v letu 2014. Torej kolikšne količine denarja so pravzaprav na podlagi zakona o vinu sploh prispevali kmetovalci v proračun zaradi izrečenih glob. To je edina praksa, ki jo imamo.

Ko gre za odgovore iz prakse, ki zadeva vprašanje Zakona o gozdovih in prevoznice, prakse nimamo. Eno leto je prevoznica zamrznjena in ne moremo govoriti o tem, kako se bo pravzaprav obnesla v prihodnosti, ko bo začela veljati. Pomembno v tem kontekstu je tudi upoštevati, da desnica verjetno v slovenskem okolju, pa tudi na ravni Evrope nikoli ne bo prenesla, da se s področjem

kmetijstva ukvarja minister, ki prihaja iz leve provenience, sploh pa ne iz Socialnih demokratov. Je treba pa povedati, da je ta oblika razmišljanja, da je kmetijstvo a priori področje, na katerem lahko dobro funkcionirajo samo desni ministri, na ravni EU že presežena. Ko je minister Židan začel s svojim delom, je bilo v evropskem okolju mogoče videti tri ministre iz socialnih demokracij za področje kmetijstva. Danes jih je že devet. Se pravi, da se dejstvo, da so lahko tudi levi ministri, levičarji primerni za ministra za kmetijstvo, da se to dejstvo uveljavlja v evropskem okolju. Tovrstni napadi, kakršnim smo priča danes, se pravzaprav ne obnesejo, upam, da se ne bodo obnesli ne v slovenskem okolju, pa tudi ne v mednarodnem, zlasti pa ne v evropskem okolju. Da gre za predvolilno kampanjo, trdim tudi na podlagi trditev nekaterih, ki ste danes govorili, ko obljublimate določene stvari, ki sledijo po zmagi na volitvah. Na primer, ukinjanje prevoznice. Zelo zanimiva trditev, ki pa glede na to, da prihaja s strani desnice, me resnično zanima, kako gre v kontekst priznavanja, da je treba v Sloveniji spoštovati evropske direktive. Kako gre ta trditev v ta kontekst, glede na to, da desnica sebe šteje za bolj vzorno posnemovalko, učenko in spoštovalko evropskih uredb in direktiv. Sledenje lesu in uvedba nekega dokumenta, ki sledi lesu, je posledica evropske direktive in uvedbe te direktive v obliki prevoznice v naš pravni red. Treba se je spomniti še neke druge obljube iz preteklosti, ki je prihajala s strani desnice, ker namreč danes pričakujemo, da bo sklep, da ko pridete na oblast, boste znižali tudi kazni na področju kmetijstva. Nekoč v preteklosti ste na isti način delali kampanjo, da je treba znižati kazni za področje varnosti v cestnem prometu. In resnično ste potem to naredili. Posledica znižanja kazni za področje varnosti v cestnem prometu pa je vidna še danes, in sicer v enormnem povečanju kršilcev, prekrškarjev in drugih v cestnem prometu. Vključno s tistimi, ki danes mislijo, da tudi če vozijo po napačni strani ceste in ubijajo ljudi, lahko pričakujejo oprostitev. Ta občutek, to prepričanje torej, da kazni za prekrške morajo biti nizke, so pripomogle k temu, da ljudje niso več disciplinirani v cestnem prometu in te vaše obljube, ki jih sedaj posredno poskušate dati, da je treba po vsej verjetnosti zniževati sankcije tudi na področju kmetijstva, so tiste lažne obljube, ki bodo ljudem dale občutek, da je pa možno tudi na področju kmetijske pridelave še naprej ne samo pretentati državo, ampak predvsem škodovati tistim praviim poštenim pridelovalcem. Pravite tudi v eni od trditev, da pri nas zaradi politike, ki jo izvaja vlada Alenke Bratušek do podeželja in seveda posebej minister Židan, da prihaja do praznjenja podeželja. Jaz se sprašujem, na podlagi kakšnih podatkov prihajate do teh zaključkov. Jaz bi vas rad povabila recimo na Kras, v kraške vasi in bi skupaj pogledali od kdaj in koliko ljudi, zlasti mladih, ostaja na podeželju, v družinskih hišah, ki so bile zgrajene v nekem obdobju, ko so bili

krediti nizki in se jih je dalo vračati, se jih je tudi dobilo poceni. Skratka, videli bomo, da zelo veliko mladih ljudi ostaja na podeželju, celo prihaja do zelo velikega števila ljudi, ki prihajajo živeti med nas, na Kras. In Kraševci in Primorci se danes sprašujejo o tem, kako asimilirati te furešte. Ne pa o tem, kam odhajajo mladi. Seveda to, da mladi ljudje in drugi prihajajo živeti med nas v naše vasi, je posledica tudi dobrega delovanja županov in pa tudi evropske politike in evropskih kohezijskih in drugih sredstev. Županom je uspelo ustvariti takšne vrste infrastrukturo za izboljšanje življenjskega standarda ljudi tudi na podeželju, tako da nikomur danes ni treba več odhajati stran od tam, kjer je doma. Je pa res, da če živijo na podeželju, ni nujno, da se ukvarjajo s kmetijstvom. To pa je drugo vprašanje. Ljudje ne praznijo podeželja, je pa res, da se s kmetijstvom in s kmetijami oziroma zemljo ne ukvarjajo več tako, kot so se mogoče kdaj v preteklosti. Jaz sem z veseljem poslušala eno trditev kolegice iz stranke krščanskih demokratov, in sicer da pošten slovenski kmet se zdi, da postaja državni sovražnik. Ampak jaz bi iz te teze vendarle opozorila na besedico "pošten" slovenski kmet, ko gre za razpravo o sankcijah in globah. Kajti sankcije niso namenjene poštenim kmetom, razen posredno, in sicer tako, da jih odvrčajo od tega, da bi mogoče ravnali tako kot špekulanti in prevaranti. Torej za poštenega slovenskega kmeta sankcije, o katerih danes govorimo, niso problematične, jih ne prizadevajo, ker niso taki, da bi poskušali tako ali drugače pretentati državo ali pa neke druge predpise, ki v okolju veljajo.

In še čisto za konec. Precej kritik je bilo tudi na to, da se nič ne naredi, nobenih spodbud ni za kmetijstvo, nobenih olajšav itn. Jaz mislim, da bi na tovrstne kritike vendarle bilo dobro odgovoriti tudi s podatki o tem, koliko denarja tudi iz evropskih sredstev pa tudi iz domačih sredstev je v preteklih letih, kar smo članica Evropske unije, bilo namenjenih razvoju podeželja bodisi v okviru programov za razvoj podeželja bodisi v okvirih neposrednih plačil v kmetijstvu. In ne nazadnje je treba tudi pogledati v številke, ki govorijo o prihodnosti, o prihodni finančni perspektivi, kjer je v programu za razvoj slovenskega podeželja v obdobju 2014–2020 predvidenih oziroma je na razpolago 1,11 milijarde evrov, za neposredna plačila pa 953 milijonov evrov. Če je toliko sredstev na razpolago za prihodnjih 6, 7 let, potem bi si jaz upala trditi, da ne moremo zagovarjati teze, da ni spodbud, da ni podpore slovenskemu kmetijstvu. Se je pa res treba vprašati, ali so te spodbude, tudi neposredna plačila in nepovratna sredstva dala od sebe rezultate, kakršne pa je naša kmetijska politika, ko gre za samopreskrbo, v Sloveniji pričakovala.

Priporočil, kakršne so bile pripravljene za današnjo sejo, seveda ni mogoče podpreti. Prej sem uporabila izraz, da je gradivo za ta namen precej zanikrno pripravljeno. Jaz bi

opozorila tudi na dejstvo, kot sem rekla na začetku, omenja tri zakone, danes je predlagatelj prinesel pred nas še en zakon, in sicer zakon o prevozu nevarnih snovi, ki pa seveda sodi v nek drug resor. In na vsak način danes poskuša izzvati kolege z Ministrstva za kmetijstvo in okolje na tak način, da bi ti debatirali o primerjavah med različnimi ministrstvi, med različnimi zakoni in se izogiba pravzaprav diskusiji o tem, zaradi česar je bila sklicana današnja izredna seja.

Izražam podporo kolegom in kolegicam na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje za opravljeno delo v tem preteklem letu in mislim, da bo na podlagi tega dela mogoče tudi v bodoče, kdorkoli pač pride na to ministrstvo, dobro in učinkovito delovati. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Proceduralno. Izvolite gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa.

Kolegica Ljubica Jelušič je v zadnjih mesecih postala znana po tem, da zavaja, govori neresnice ali celo neumnosti. Glede na to, da je bila nekoč ministrica, seveda tega ne počne iz svojega neznanja, ampak z nekim določenim namenom, kar je nemoralno, zavržno in bi bilo najmanj, kar je, treba razpravljavko na to opozoriti. Ona zelo dobro ve, da evropska direktiva nalaga sledljivost, in zelo dobro tudi ve, da je sledljivost zagotovljena. Ne potrebujemo dveh dokumentov ali pa več dokumentov za sledljivost, zadostuje eden. In v večini primerov je temu brez prevoznic tudi zadoščeno.

Pred kratkim ko je šlo za ledeno ujmo, je gospa Ljubica Jelušič tako zavajala, da bi se morali Postojnčani zahvaliti Petrolu, da je skrbel za to, da niso bili lačni, ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Kakšen je vaš proceduralni predlog, gospod Černač?

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): ... ker je bil bencinski servis v Postojni takrat odprt. Ni bil. Ni bil. Žal so za to skrbeli, ampak ne za to, da bi bili Postojnčani lačni, pač pa za gorivo Avstrijci OMW. Verjamem, da je vedela, da je bilo temu tako ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: ... proceduralni predlog, gospod Černač ...

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): ... vendar je namerno zavajala. Sem povedal na začetku in bom nadaljeval z obrazložitvijo do konca. Nekaj podobnega je s to primerjavo, kjer je bilo rečeno, da je zaradi uskladitve kaznovalne politike v prometu z evropsko zakonodajo, s primerljivimi evropskimi državami, kar je Slovenija storila v letu 2012, da se je povečalo število kršiteljev. Ni se. Kot tudi ne hujših, težjih in lažjih oblik posledic prometnih nesreč. Slovenija je v

zadnjem odboju priča zmanjševanju tako smrtnih žrtev v prometu kot predvsem hujših posledic ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Ali imate proceduralni predlog, gospod Černač?

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): ... kar seveda govori o tem, da ta trend ni v neposredni povezavi s kaznovalno politiko in da je bil en del te kaznovalne politike predvsem pri lažjih prekrških, ki ne generirajo teh težjih kršitev, napačen. Bil pa je to seveda rezultat leta 2010 in takratne vlade, ki je to uzakonila, kjer se je ta lok prenapenjal po nepotrebnem. Nekaj podobnega se zdaj dogaja tudi na tem področju kmetijstva. V poslanski skupini smo samo opozarjali na primerjavo, kjer gre za bistveno težje kršitve, ki so sankcionirane z manjšimi kaznimi, kot na primer, če nekdo odnese preveč maha iz gozda. Mimogrede, ali ste vedeli, da je tudi to kaznivo, če nekdo ob božiču nabere preveč maha in ga ustavi pristojni inšpektor, mu tudi za to naloži kazen, ne samo za to, da če odnese nekaj gob več iz gozda, če ima nekaj nežigosanih jajč na tržnici. Gre za to, da je treba kaznovati prave kršitelje, ne pa tistih, ki niso problematični v tem prostoru. Zato zavajanje, ki je bilo izrečeno s strani poslanke, ki je bilo po moji oceni namerno ... / izklop mikrofona

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Gospod Černač, jaz bom pravzaprav vas opozorila, da ste grobo kršili poslovnik in izrabili svoj proceduralni predlog za razpravo. Zato vas prosim, da se v bodoče držite poslovnika tako, kot je zapisan.

Imamo pa še en proceduralni predlog. Gospod Bevk, izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Spoštovana gospa podpredsednica, hvala za besedo.

Kolega Černač se je skliceval na 69. člen Poslovnika Državnega zbora, ki govori o uporabi poslovnika, se pravi, o postopkovnem vprašanju. In seveda ste mu dali takoj besedo, kar je prav. Vendar je kolega Černač grobo kršil 69. člen, ker ni govoril o uporabi poslovnika, ampak je ta svoj proceduralni predlog uporabil zato, ker je hotel diskvalificirati razpravo kolegice dr. Ljubice Jelušič. Zato predlagam, da na podlagi 76. člena poslovnika poslancu izrečete opomin.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Jaz sem opomnila gospoda Černača dvakrat ali trikrat že med njegovo razpravo. Ne bom izrekala opomina, ker sem ga potem naknadno tudi opozorila na to grobo zlorabo poslovnika. Zahvaljujem se tudi vam za ponovno obrazložitev, kako se sploh proceduralni predlog uporablja. Bi pa prosila vse, ki se javljate k besedi izven tega, kot ste po planu prijavljeni za razpravo, da skušate spoštovati poslovnik in da ne obmetavate drug drugega z neprimernimi besedami.

Gospod Černač, imate postopkovni predlog in prosim, da se ga držite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Moja razprava je bila povsem v skladu in v duhu 69. člena Poslovnika in ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Bila je razprava, to ste dobro ugotovili.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): ... v smislu napačnih navedb in napačnega razumevanja tistega, kar je bilo predlagano glede sklica te seje, sem s strani Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke tudi razpravljal. In sem opozoril, da so bile navedbe, ki so bile izrečene s strani Ljubice Jelušič ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Gospod Černač, prosim, da ne izkoriščate še enkrat tega, ker vam bom res primorana izreči opomin. In vas prvič opozarjam, da vam bom izrekla opomin, če se ne boste držali poslovnika.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Ja, interpretacija dejstev. Glejte, spoštovana predsedujoča, vi lahko tudi odredite, da me odstranijo iz te dvorane, glede na to, da imate moč in oblast v svojih rokah. Tega več dolgo ne boste mogli početi. Jaz bom povedal, kar mislim, in to bom povedal v skladu z določili Poslovnika Državnega zbora, v skladu z 69. členom Poslovnika. Tako kot sem to storil .../ oglašanje iz dvorane/ ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Prosim za mir v dvorani!

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): ... tako kot sem to storil v prvem delu – opozoril sem na napačne navedbe, ki ne držijo. In povedal sem, da to, da zaradi kazni, ki so bile usklajene z evropskim pravnim redom v letu 2012 na področju lažjih kršitev v prometu, ne drži navedba, da je bilo zaradi tega teh kršitev več. Ker statistika govori drugače. Teh kršitev je bilo manj in tudi posledic hujših prometnih nesreč, lažjih prometnih nesreč ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Proceduralni predlog, gospod Černač! Drugič vas opominjam, da se držite poslovnika.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): ... je bilo v obdobju zadnjih 10 let manj kot v preteklem obdobju. Povedal sem, da te stvari niso neposredno povezane in da je zaradi tega treba pri kaznovalni politiki izhajati iz tega, da se sankcionira z visokimi kaznimi tista ravnanja, ki so dejansko nevarna in sporna, ne pa tega, če nekdo odnese iz gozda malo več mahu ali malo več gob, kot je predpisano, kar se sedaj s to kaznovalno politiko na področju kmetijstva počne. Da ne govorimo o tistih jajcih, kjer celoletna proizvodnja posamezne kmetice

verjetno ni vredna 500 ali tisoč evrov, kazen, ki je predpisana za to, če nima teh jajčk žigosanih in jih prodaja, pa je nekaj sto evrov.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa, gospod Černač.

Lahko še enkrat ugotovim, da ste ponovno grobo kršili poslovnik. Proceduralni predlog je predlog, ki se nanaša na postopek. In vaš predlog se ni nanašal na postopek, ampak ste imeli razpravo, kot ste tudi sami ugotovili. Ne, ne boste več imeli proceduralnega predloga, ker se je pred vami javila za proceduralni predlog gospa Potrata. In se mi zdi prav, da če smo že danes tukaj na tej seji, da jo tudi izpeljemo do konca in da na tej seji pravzaprav razpravljamo, ne pa da si dajemo samo proceduralne predloge.

Izvolite, gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Moj kolega Bevk je povedal, kaj govori 69. člen Poslovnika, ki govori o tem, da se postopkovni predlogi lahko nanašajo samo na uporabo poslovnika. In na zlorabo, o kateri pa do zdaj še ni nihče govoril, ki jo je storil gospod Černač, bi rada opozorila. On do zdaj ni bil v dvorani, tudi še ni razpravljal, zato ni imel možnosti replicirati. To, kar je pa on dvakrat storil v svoji razpravi, je bila pa replika oziroma njegovo odzivanje na razpravo dr. Ljubice Jelušič. Predlagatelji te seje imajo vso možnost, da se kot predlagatelji javijo kadarkoli je treba. Če gospoda Tanka kot predlagatelja ni, da bi reagiral na razpravo dr. Jelušič, s katero se ne strinja morebiti, je to problem SDS. Ampak to, kar je naredil gospod Černač, in to on permanentno dela, to ni bilo prvič. Kar pride od nekdaj iz veselja, ni na vrsti, zahteva postopkovni predlog in odrecitira vse od gob do mahu, in še nekaj žaljivk vmes. To, kar moramo poslušati, in kar se potem tudi iz klopi SDS sliši, kar je kolegica Jeraj govorila, da je bilo treba popraviti navedbe, gre za klasičen primer zlorabe postopkovnega predloga, ker to niti replika ni. Bivša podpredsednica nas je vedno poučevala, da replika ni polemika, da je treba navesti kaj drugega. Ampak to, o čemer so zdaj govorili, bi bila polemika z razpravo ene od poslank. Gre za nerazumevanje uporabe poslovnika, gre za nerazumevanje uporabe postopkovnega predloga, replike in razprave. Jaz vam, gospa podpredsednica priznavam, da ste gospoda Černača opozarjali, pa nič dosegli. Jaz verjamem, da se bo zdaj spet javil, ker to je njegova manira, ampak če smo natančni, imajo predlagatelji te teme dovolj možnosti, da reagirajo na naše razprave. Imajo čas poslanske skupine in še čas predlagateljev. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

To je bila še ena obširna obrazložitev poslovnika. Zdaj pa nadaljujemo resnično z razpravo.

Besedo dajem mag. Ivanu Vogrinu.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Jaz bi uvodoma vprašal. Moje stališče seveda ne bo čisto takšno, kot je stališče vladne koalicije. Ne bo. Malo bo drugačno. Gospa predsedujoča, smem nadaljevati?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Imate besedo.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa.

Prosim, ne me prekinjati, ker jaz mislim, da je parlament mesto različnih stališč. Jaz seveda ministra Židana spoštujem. Me pa seveda določene stvari močno čudijo. Bom zelo konkreten. Ko sva bila oba v opoziciji, no, jaz sem vedno v opoziciji, sva nekako na pohodu po Rožniku ugotovila, da ne moreš takratni vladni koaliciji ničesar tudi dobronamerno dopovedati, da bi morda pa le prisluhnili, da bi kakšno zadevo bilo dobro drugače postaviti. Ampak glejte, kako je to mogoče, da se tako enako ponavlja. Jaz menim malo drugače kot zdajšnja vladna koalicija. Višine kazni v Sloveniji na splošno so veliko previsoke. Jaz bom šel na drugo področje, o tem je že bilo dovolj povedano. V prometnih prekrških imamo Slovenci trikrat višje kazni kot v Avstriji, pa trikrat nižje plače. Mi seveda poskušamo državo nekako držati pod kontrolo s kaznovalno politiko. To še nikomur ni uspelo. Eno vprašanje je bilo, čemu današnja seja. Čemu? Dobro vprašanje – če pa je vse v redu. Vse je v redu v tej državi. Pa je to res? Vse je v redu. Mi imamo gospodarsko rast približno 3 %, rekordno nizko brezposelnost, ljudje dobivajo takšne plače, da lahko živijo, mladi, ne samo da ostajajo izobraženi v Sloveniji, celo iz drugih držav se priseljujejo. To je skratka država, ki je pravzaprav za zgled urejenosti, priložnosti za ustvarjalne in delavne. Tako slišimo iz vsakokratne vladne koalicije. Ampak tega, kar se govori, nihče ne občuti. Zato mislim, da bi bilo dobro, minister Židan, vendarle prisluhniti. Jaz mislim, da dobronamernim in mogoče tudi malce z drugačnimi nameni, opozorilom, da je kazni za to področje treba znižati, uravnotežiti, jih seveda dati primerljivo. Gospa Potrata, jaz se z njo dobro razumem, mi je svetovala, da naj ne uporabljam več besedne zveze "bistroumni nesmisel", in je tudi ne uporabljam več, ker mi je razložila namen. Upoštevam. Bilo mi je povedano, da naj preveč ne reklamiram svojih knjig. Ampak glejte, to ni moja knjiga. To je knjiga Bojana Grobovška Zakaj Slovenija ni Švica. In tukaj je veliko praktičnih izkušenj človeka, ki je bil 4-krat veleposlanik v štirih različnih državah sveta, nazadnje v Švici. In veste, kaj je med drugim napisal, jaz sem dvakrat prebral, ker je dobra knjiga, priporočam: "Kompromis je temelj

zdravih demokracij." In navaja primer Švice in Avstrije, ki sta med drugim najuspešnejši ali pa med najuspešnejšimi evropskimi državami, ker znajo tisti, ki so vladajoči, prisluhniti dobrim predlogom opozicije. Zato menim, da bi ta vladna koalicija pokazala svojo zrelost, če bi prisluhnila in upoštevala in spremenila nekatere določbe kaznovalne politike v kmetijstvu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.
Gospod Branko Ficko, izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Hvala za besedo.

Jaz sicer ne bom o političnih točkah ne leve ne desne opcije, kako ena in druga uničuje kmeta ali podeželje. Sem pa prepričan, da če bi zdaj vsi skupaj bili pri kozarčku vina, bi se malo drugače pogovarjali in ne bi en drugega obtoževali. In če smo že pri vinu, bom govoril seveda o globah po zakonu o vinu. Zakaj je prišlo do spremembe? Seveda zaradi sivega trga, in to predvsem fizičnih oseb, nepravilnih in espejev, ki povzročajo na tem trgu nelojalno konkurenco in uničujejo tisti del gospodarske panoge vinskih kleti in vinarjev, ki se s tem ukvarjajo, zaposlujejo ljudi in plačujejo davke. Že takrat smo govorili, da je samo 55 % prodanega vina pregledanega, in na žalost imamo samo 30 % vrhunskih in kakovostnih vin. Zakon je uvedel tako obvezno evidentiranje oziroma povečanje prijave pridelka ter pogoje točenja vina v gostinskih obratih. Seveda pa so za prekrškarje uvedene globe, s tem da so pri pravnih osebah in pri espejih znižane, in to v nekaterih skupinah bistveno. Je pa res, da so se pri fizičnih osebah, ki so domnevni prekupčevalci in prodajajo vino na črno, globe povečale, se pravi za vse tiste, ki delajo prekrške.

Nekateri govorijo o majhnem pridelovalcu, o ljubiteljskem vinogradništvu, to niso klasični kmetje oziroma proizvajalci in za svojo prodajo v lastnih kletih nimajo omejitev. Za eventualne viške pa imajo možnost drugih oblik prodaje, kot je prodaja grozdja zadržam ali pa se lahko združijo v tako imenovane kooperative in pod svojo blagovno znamko prodajajo viške vina. Predlagal bi takole, da tisti eventualni majhni vinogradniki, kot jih kolega Lah rad označi, lahko tudi tiste eventualne viške vina spijejo s prijatelji, lahko bi tudi nas povabili. Verjamem, da bi se tam lepše pogovarjali. Seveda pa bi se potem lahko zgodilo, da bi bile kazni malo drugačne, se pravi, če nas ustavijo na cesti minister Virant in njegovi sodelavci, bi se takrat drugače vprašali, kako je s kaznimi. Seveda nimam namena sedaj reči, da moramo vsi iti po Vilfanovi poti. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.
Mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani minister s sodelavci, sodelavkami, kolegi in kolegice!

Ta razprava je pokazala številne zorne kote kaznovalne politike v Sloveniji. Jaz se bom osredotočil na kaznovalno politiko v kmetijstvu, v primerjavi z drugo kaznovalno politiko, na primer na področju davkov. To je seveda ena zadeva. In druga zadeva, mislim, da je treba tu nekaj opredeliti. Nekaj imamo predpisane kazni, drugo imamo izvedene kazni. Primerjave tukaj ni. Predpisane kazni dajejo nek zorni kot države, kako vodi in kakšno kaznovalno politiko vodi. Te predpisane kazni, ki so v zakonu o gozdovih, ki so v drugih kmetijskih zakonih, zakonu o vinu, kažejo na represijo. Kažejo na to, da so te kazni visoke. Visoke so tudi glede na materialno stanje v kmetijstvu. To je dokaj res in s tega zornega kota je po mojem mnenju kmetijska politika in v okviru te kaznovalna politika v kmetijstvu napačna, je zastrašujoča. Ljudje naj se ustrašijo visokih kazni tudi za relativno majhne prekrške. Za relativno majhne prekrške, ki so bili s strani mojih kolegov že omenjeni. In kaj se zgodi s tako represivno kaznovalno politiko? Ljudje se bojijo. Ljudje se na koncu bojijo delati. In ker se bojijo, je zaradi tega manj dela, manj intenzivno delo in je tudi manjša produktivnost v samem kmetijstvu in na drugi strani so ljudje zastrašeni. Takšna politika ni dobra. Takšna deklarativna politika, ko govorimo o kaznih, ni dobra. Drugo je izvedba. Ampak kako nastopajo inšpekcijski organi in kako nastopa Ministrstvo za kmetijstvo? Seveda nastopa tako, da prikaže predpisane kazni in ljudje se ustrašijo. Če je namen vlade Alenke Bratušek in ministra za kmetijstvo zastrašiti ljudi, da bodo karkoli počeli, potem je s tako kaznovalno politiko dejansko uspel. In mi smo proti taki kaznovalni politiki. In mi smo tudi za to, da se takšna kaznovalna politika spremeni, ker se s tem ne doseže nič. Drugo je za tiste, ki namensko delajo, ne le prekrške, ampak delajo dejansko tudi neka dejanja, ki so kazensko pregonljiva, z določenim namenom. Tam imate še Kazenski zakonik. V Kazenskem zakoniku imate dejansko možnost, da se preganjajo tisti, ki z določenim namenom, da pridejo do nekih sredstev, ki so pridobljena na nelegalen način, da se dejansko v tem primeru kaznujejo. Ampak to, da se kaznuje na takšen način, je odsev te vlade, da hoče na področju podeželja, da hoče na področju kmetijstva ljudi ustrahovati in zastrašiti. In to ni dobro. To ni dobro za Slovenijo.

Drugo je, kako se kazni dejansko izvajajo. Se opravičujem, vendar jaz ne poznam določbe zakona, ki bi določala, da se vedno upošteva najnižja kazen. Jaz mislim, da gre tukaj za prosto presojo, in da imajo inšpektorji možnost proste presoje. Če tega ne bi meli, potem bi dejansko bile kazni določene na drugačen način.

Ko govorimo o primerjavi in ko govorimo o tem, kakšne so kazni v kmetijstvu,

lahko ugotovimo, da tisti, ki ne bo dal nalepke, ne bo pravilno označil vina, ne bo uporabil geografske označbe na pravilen način ali ne bo označil posode, je relativno veliko bolj kaznovan kot tisti, ki daje na primer Davčni upravi nepravilne podatke ali sploh ne da teh podatkov ali ne da podatkov o tem, da je kot samostojni podjetnik plačal prispevke. Na drugačen način in veliko manj bo kaznovan tisti, ki bo naredil nek davčni prekršek, v primerjavi s tistim, ki bo kot mali proizvajalec ali kot proizvajalec dejansko ne bo prijavil oziroma najavil pridelave mošta. S tega zornega kota je takšna politika, jaz mislim, usmerjena, usmerjena v podeželje, usmerjena v kmetijstvo. In ta politika, ki je tako usmerjena, je namenska. Jaz seveda menim, da to ni dobro in zaradi tega smo danes sklicali to sejo, smo dali predlog za sklic te seje, da na eni strani pokažemo, da takšna kaznovalna politika pomeni uničevanje podeželja in da na drugi strani pomeni tudi manjšo proizvodnjo v kmetijstvu in pomeni odliv oziroma odhod ljudi s podeželja. In to ni dobro. In tudi kot minister za kmetijstvo bi moral to vedeti in navsezadnje stopiti korak bližje ali pa korak nazaj in ugotoviti, da so kazni nesorazmerne. Danes je kolega Tanko že govoril o kaznih, ki so nesorazmerne v primerjavi s prevozom nevarnih snovi. Jaz tukaj ugotavljam, da so nesorazmerne v primerjavi z davčnimi prekrški, kajti učinek davčnega prekrška je verjetno veliko večji, je zatajitev davka, je utajitev davka, kot učinek, če nekdo da napačno nalepko o geografskem poreklu na steklenico. Učinek je veliko večji. In tukaj je nesorazmerje.

Jaz tukaj vidim, da ni neke želje in nekega hotenja, da bi se karkoli tukaj spremenilo. Navadno odgovori temeljijo na tem, kaj se je dogajalo v preteklosti, kaj se je dogajalo leta 2007, kaj se je dogajalo leta 2003, leta 2002 itn. In ti odgovori ministra ne dajejo nikakršnega upanja za kmete, da bi se dejansko v prihodnosti v okviru tega ministrstva karkoli spremenilo. Sedaj se bo težko, ker vlada je odstopila. Ampak jaz bi opozoril tudi, ko se navajajo neki dogodki iz preteklosti, da niso povezani s prihodnostjo, in da navsezadnje lahko utemeljimo določeno zadevo in utemeljimo določeno kazen tudi, če želite, s kaznovalno politiko Marije Terezije ali pa Franca Jožefa v povezavi z Martinom Krpanom, ko je tovoril sol od Trsta do Dunaja. Vendar zato ne bo nikakršnega napredka. In tukaj jaz ne vidim s strani Ministrstva za kmetijstvo, da bi prišlo do kakršnekoli spremembe v mišljenju in da bi se na tem področju karkoli zgodilo. Nesorazmerne kazni, ne samo v primerjavi z drugimi prekrški, ampak tudi v primerjavi s premoženjem, s tem, koliko so ljudje sploh sposobni plačati v določenih primerih, pa siromaši kmetijstvo, je dejansko napad na podeželje in navsezadnje v kmetijstvu povzroča dejansko neko zastraševalno politiko. Jaz mislim, da je temu treba narediti konec, da je treba celotno kaznovalno politiko spremeniti, in sicer v smeri,

da bodo kazni sorazmerne tako glede na druge kazni kot tudi na stanje premoženja ljudi.

Naslednje, kar bi še rad opozoril na koncu, lahko se tudi tukaj pove, da gre tukaj za neko predvolilno kampanjo, da se je začela predvolilna kampanja. Predvolilna kampanja se je pač začela zaradi tega, ker je odstopila Alenka Bratušek, ker ni več vlade Alenke Bratušek, ker se čaka na datum volitev. In kaj je pri tem narobe? Navsezadnje smo poslanci ves čas, ko smo v parlamentu, na nek način v predvolilni kampanji. Ne sicer formalni, ampak dejansko se pa verjetno bodo ljudje spomnili tistih, ki so pač naredili dobra dela, in tistih, ki so naredili manj dobra dela. In tukaj ne vidim nič narobe.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Izvolite, gospod minister. Imate besedo.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Spoštovani, še enkrat bi rad povedal, kar sem danes že trikrat ali osemkrat povedal, da če gledamo zakon o gozdovih se je v bistvu tam sistem začel leta 2007. Pa ne govorim, da je to dobro ali slabo. Ampak tega ne smemo pozabiti. Ker mi govorimo karkoli sedaj govorimo, govorimo o preteklosti, ali je preteklost leta 2013, 2010 ali 2007. V vsakem primeru govorimo o preteklosti. Bi pa rad, spoštovani poslanec, kljub vsemu nekaj povedal, ker smo se pogovarjali o Zakonu o prekrških in kako naj inšpekcijski organ odloča, ali je to odvisno od njegove dobre volje, kako se je zjutraj najedel ali vstal na takšno ali drugačno nogo. V bistvu Zakon o prekrških jasno določa in govori, da kadar so kazni v razponu, se izreče najnižja predpisana mera globe. Potem pa velja tudi izjema, ki jo lahko inšpektor upošteva in potem naj upošteva tudi vse okoliščine, ki vplivajo na to, ali bo sankcija manjša ali večja, to so olajševalne in oteževalne okoliščine, in sicer stopnja storilčeve odgovornosti za prekršek, nagibe, iz katerih je prekrške storil, stopnja ogrožanja in tako naprej ter škoda in podobno. Potem pa je pomembna še ena alineja, da se pri odmeri globe upošteva tudi storilčevo premoženjsko stanje, višina njegove plače, njegovi drugi dohodki, njegovo premoženje in njegove družinske obveznosti pa še potem naprej nekaj besed piše. Torej inšpekcija ne more delati čisto po svojem občutku, ima zakon. Ali ljudem, ki izvajajo nadzor, zaupamo ali ne zaupamo, je stvar percepcije vsakega od nas. Jaz vam pa moram povedati, da jaz za razliko od marsikoga v naši državi pa državno upravo spoštujem. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Replika. Izvolite, gospod Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Ja, hvala za odgovor minister. Jaz samo pravim, da je to navsezadnje stvar proste presoje. Poznam to

določbo, ampak glede na okoliščine, kakršne so, glede na okoliščine, v kakšnem stanju je tisti, ki naj bi bil kaznovan, na okoliščine premoženjskega stanja, na namen in tako naprej in tako naprej, o tem določi seveda inšpektor. O tem govorim. In to dejansko pomeni, da je to prosta presoja inšpektorja. On lahko tudi prvič, glede na okoliščine, ki so navedene in jih bo on lahko dokazoval v postopku, predpiše najvišjo kazen. O tem govorim. Ker zaradi tega pa so v razponu, in to velja za celotno zadevo, to velja za vse prekrške. To, kar ste prebrali, seveda poznam, ampak nikjer ni zagotovila, da bo vedno izrečena najnižja kazen in da je prva kazen najnižja. O tem govorim. Ker če bi taka določba bila, potem bi bila pač najnižja kazen v zakonih predpisana, potem pa še ona druga višja kazen. Zaradi tega to govorim.

Glede spoštovanja državne uprave pa jaz nimam nobenih težav, tako da ne vem, na kaj se to nanaša.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

K razpravi se je prijavil gospod minister Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Me veseli, da o nekaterih stvareh, kljub vsemu če smo opozicija, koalicija, podobno razmišljamo. Samo naslednje bi rad povedal. Da bi videli, kako inšpektorji odločajo, pa velja pogledati prakso, zato sem tudi jaz povedal številke iz preteklih let, iz letošnjega leta in jih primerjal. Ne zato, da bi dražil levo, desno ali sredinsko stran, ampak zato, da vidimo, kako se inšpektorji odločajo. Ko vidimo, kako se odločajo, v bistvu inšpektorji delajo to, kar je razumno. Uporabljajo v osnovi to metodo, ki jo ima na razpolago, in to je opozorilo.

Pa še nekaj bi rad povedal, seveda inšpektorju zaupamo, da se bo odločil racionalno v skladu z zakonom in tudi za stranko čim manj boleče. Vendar če inšpektor tako ne dela, ima stranka pravno varstvo. In to je pritožba. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sedaj je k besedi prijavljen gospod Samo Bevk. Za njim se pripravi gospod Jožef Horvat, za njim gospod Franc Pukšič in potem še Branko Smodiš.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Minister mag. Dejan Židan je prav gotovo eden najboljših, če ne najboljši minister za kmetijstvo v samostojni Sloveniji. Je strokovnjak, dober in priljubljen politik in zato tudi uvrščen na najvišja mesta različnih anket javnega mnenja. Nobeno naključje torej ni, da je zato postal tarča SDS, največje opozicijske stranke v Državnem zboru, in to dobrih 10 dni do evropskih volitev in nekaj mesecev pred državnoborskimi volitvami. Kot tarčo pa je bilo treba izbrati tudi ministra Socialnih demokratov,

saj smo bili v dobrega zadnjega pol leta na javnomnenjskih anketah Socialni demokrati največkrat omenjeni in ocenjeni kot vodilna politična stranka v državi. Torej gre s strani predlagatelja za poceni in ceneno nabiranje političnih točk pred prihajajočimi se volitvami. Za predlagatelja torej ni cenejše predvolilne kampanje kot neposredni TV-prenos na tretjem parlamentarnem programu. Scenarij, kot smo ga že ničkolikokrat srečali v zadnjem letu dni, odkar se je Janševa vlada znašla v opoziciji. To pa je oviralo normalno delo tako državnega zbora kot tudi vlade. Dejstvo namreč je, da je državni zbor tako postal ujetnik največje opozicijske stranke, vse s ciljem destabilizacije političnega prostora v tej državi. Toliko izrednih sej, delovnih teles in izrednih sej državnega zbora, največkrat jalovih, kot jih je v dobrem letu dni sproducirala SDS, v samostojni Sloveniji še ni bilo. Zakaj sem bil v svoji oceni tako neprizanesljiv? Zato, ker je minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan direktno in učinkovito demantiral vse navedbe predlagatelja o visokih kaznih v kmetijstvu ter da minister mag. Židan in predsednica vlade mag. Alenka Bratušek delujeta proti podeželju in slovenskemu kmetu, kar seveda ni res. Resnica je ravno nasprotna. Vlada Janeza Janše je leta 2007 v državni zbor prišla z zakonom, kjer so bile kazni v kmetijstvu bistveno višje, kot so kazni danes. Konkretno številke je natančno povzel minister mag. Židan, zato jih seveda ne bom ponavljal. So pa bistveno višje bile v zakonu iz leta 2007, v zakonu, ki ga je predlagala Janševa vlada. Zanimiva pa je tudi navedba aktualnega ministra, da je bilo v času vlad leve politične provenience za 17 % manj glob, kot takrat, ko so nam vladale desne vlade. Dejstva torej govorijo sama zase. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Naslednji ima besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani gospod minister s sodelavkami in sodelavci, drage kolegice in kolegi!

Rad iščem skupne točke z ene in druge strani in najprej moram reči, da se še kako strinjam z ministrom, ki pravi, da bi tukaj v tej dvorani morali več govoriti o kmetijstvu. Jaz samo dodajam, in sprejemati najboljše odločitve za naše slovensko kmetijstvo. Moje razprave o kmetijstvu, vsaj trudim se tako, niso nikoli odvisne od časovne točke na časovnem poltraku trajanja poslanskega mandata. Govorimo pa seveda o izjemno pomembni zadevi. Govorimo o politični suverenosti Republike Slovenije. In tu se večkrat strinjam z mnogimi trditvami, s to pa še posebej, namreč s trditvijo prof. dr. Jožeta Osterca, ki pravi, da se moramo politiki zavedati, da politične suverenosti ni brez zagotovljene pridelave hrane, ki je ključna strateška surovina. Mi danes, hvala bogu, lakote še ne čutimo;

upam, da je v Sloveniji nikoli ne bomo. Lahko pa se zgodi dobesedno čez noč. In tu resnično gre za pravo vprašanje politične suverenosti. Nikakor se nikoli nisem strinjal s tem, ko je bivša predsednica Vlade s polnimi pooblastili gospa Alenka Bratušek govorila, da smo ohranili politično suverenost zato, ker nismo odprli vrat za trojko. Kmetijstvo pravzaprav ni samo gospodarska panoga. Kot sem enkrat že povedal, imajo tu Angleži, kljub temu da je slovenski jezik izjemno bogat, ampak na tem področju je treba priznati angleškemu jeziku, da je nekoliko bogatejši, ko govori o kmetovanju kot o "agriculture". Se pravi, da gre za kmetijstvo, ki je kultura obdelovanja zemlje, pridelovanja rastlinske hrane in reje živali. Vse mora biti in mora potekati na primerni etični ravni, h kakršni razviti svet vse bolj teži in jo podpira. Takšen način kmetovanja je sonaraven, je trajnosten. Slovenski človek je skozi zgodovino kulturno kmetoval in s tem oblikoval kulturno krajino, na katero smo ponosni in jo občuduje ves svet. Mi pa jo želimo in jo moramo ohraniti. Morda bo zvenelo nekoliko smešno, ampak morda bo kdaj kdo združil kmetijstvo oziroma Ministrstvo za kmetijstvo in okolje z Ministrstvom za kulturo. Ne bi bilo slabo, ker na podeželju biva bogastvo raznolikosti slovenske kulture in temelj slovenstva.

In zdaj k ožji vsebini današnje teme. Med sejo me je poklical vinogradnik iz Lendavskih goric – o tem sem velikokrat govoril –, da nekaj moramo na tem področju narediti. Lendavske gorice so bile svoj čas v velikosti 625 hektarjev največji strnjeni kompleks vinogradov. Žal se nama z gospodom ministrom ni uspelo dogovoriti za termin okrogle mize v Lendavi, kjer bi govorili o perspektivah lendavskega vinogradništva in vinarstva. Ampak to nama bo mogoče kdaj v prihodnje uspelo. In ta moj sogovornik mi je pomagal simulirati, kaj pravzaprav pomeni kazen za vinogradnika po novem Zakonu o vinu; te kazni so za male pridelovalce v intervalu od 650 do 6 tisoč 500 evrov. Mi lahko govorimo o nominalni vrednosti neke kazni, ampak, gospe in gospodje, realna vrednost kazni se pa s časom spreminja. V času konjunktura, ko cvete ekonomija, je 650 evrov manj kot danes, ko živimo v krizi. Lahko se kdo temu smeje, ampak tako je. In zdaj naprej z mojim prijateljem vinogradnikom razvijava: povprečna površina vinograda v Lendavskih goricah je 15, 16 arov, tam lahko pridelate, če ste pridni, okrog 2 tisoč 500 do 3 tisoč kilogramov grozdja, če je dobra letina 3 tisoč.. In če ves ta pridelek prodate po ceni, ki je od 35 centov do 40 centov za kilogram grozdja, dobite – koliko? Zaokrožimo na tisoč evrov. In potem se vam zgodi, hote ali nehoti, pač ne spremljate predpisov, da dobite najnižjo kazen, to je 650 evrov, kar pomeni, da skoraj ali pa bolj točno 65 % ali pa dve tretjini pridelka ali pa skoraj ves pridelek morate dati za to kazen, ki vam je odmerjena. Ali si mi zdaj predstavljamo kaj pomeni 650 evrov? Na papirju je to videti O. K.

Ni previsoko, ni prenizko. Ampak to je cela letina nekega povprečnega prekmurskega vinogradnika. Tako moramo primerjati, gospe in gospodje, te zadeve. Da ne govorim o tem, koliko pravzaprav vi dobite za nek vinograd s 450 trsi pa še s kakšno zidanico, če ga prodajate oziroma za koliko ga lahko v prekmurskih gorah kupite. In še naprej, ko pač razpravljamo, seveda tudi o kmetijstvu, bi rad povedal, da moramo biti tukaj izjemno izjemno senzibilni. Nisem zadovoljen s tem, o čemer bomo verjetno kmalu čez dve, tri ure razpravljali na Odboru za kmetijstvo, ko bo govora o tem, da se bodo poslanci zgolj seznanili, s tem nisem zadovoljen, s shemo neposrednih plačil. Predlagani predlog za izenačitev neposrednih plačil za njive in kraške travnike ter visokogorske pašnike pomeni, gospe in gospodje, uničevanje kmetijske proizvodnje v Sloveniji. Pika. Neposredna plačila niso darilo Evropske unije oziroma Slovenije, ampak izravnalno plačilo med prihodki in odhodki pri kmetijski pridelavi. Zato kmetje severovzhodne Slovenije zahtevajo, da so zaradi največjih vlaganj v kmetijsko najbolj proizvodnih področjih le-ta primerno finančno podprta, če želimo ohranjati slovensko samooskrbo z domačo pridelano hrano in zagotoviti politično suverenost Republike Slovenije. Brez slovenske pridelane hrane ni slovenske predelovalne industrije. Se mi tega zavedamo? Sprašujem se tudi, ali ne veljajo več strateške usmeritve, ki smo jih sprejeli v resoluciji in so nas bila polna usta o slovenski samooskrbi, "pridelajmo si hrano za jutri", smo rekli. Ali taka delitev neposrednih plačil pomeni skladen razvoj podeželja, regij, ko najbolj kmetijska območja izgubljajo 30 do 40 %, med katerimi bo najbolj prizadeto prav Pomurje. Ne bom tukaj nadaljeval, ker bo gospa podpredsednica rekla, da ni tema te seje, ampak to so vsebine, o katerih bi morali tukaj govoriti. Seveda, da se razumemo, jaz seveda še kako privoščim, da dobijo tudi kraški kmetje pa visokogorski kmetje, ampak ne more priti do sprememb dobesedno čez noč. Te bodo veljale za obdobje 2015–2020, brez da bi s tem bilo neko soglasje konkretno kmetov severovzhodne Slovenije.

Ta današnja razprava kmetijstvu nič ne škodi. Dobro je, da se o teh zadevah pogovorimo, da opozorimo in da vsak na svojem področju naredi svojo nalogo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod minister se je prijavil k besedi.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Dovolite samo eno informacijo, ker v tej skupini verjetno ne bomo prisotni na tej pomembni seji Odbora za kmetijstvo, ki bo potekala po tej seji Državnega zbora. Mi smo, ko smo se začeli pogajati leta 2010, torej aprila, imeli tri velike nevarnosti. Prva nevarnost je bila, da se pomembno zniža znesek 140 milijonov evrov, ker ste hoteli iti na

evropsko izenačitev. To smo preprečili. Bili smo v pravi skupini držav, tako da količina denarja je približno ista.

Druga nevarnost bi bila, da nas prisilijo, da gremo v regionalno plačilo, in to takoj. To pomeni, da od plačila, ki ga imamo sedaj različnega, za polje pa za travnike, imamo na žalost razmerje napačno, takoj gremo na enako plačilo po celi državi, in to takoj. Jaz moram reči, da smo, mislim da uspeli znotraj gabaritov, ki so, čeprav cela Evropa gre počasi v regionalno plačilo, torej da je plačilo /nerazumljivo/ enako. Mi pa seveda moramo razlagati, da imamo drugačna razmerja, kar se Slovenije tiče. Količino denarja smo uspeli ohraniti, vendar tudi to smo uspeli ohraniti v končni fazi, ker smo bili enotni navzven in ker smo se pridružili pravi skupini držav. Uspeli smo izpogajati še neka dva modela, in prvi model je, da karkoli se dogaja, se dogaja postopoma do leta 2019, da se lahko konkretna kmetija prilagodi, in tisto, kar je pomembno, uspeli smo izpogajati skupaj z nekaterimi drugimi malimi državami, kot je Irska pa še nekatere druge, model delne konvergence. Tako da kljub vsemu, ko se gre na izenačitev plačil, se gleda status posamezne kmetije, da ne sme biti prevelikega nihanja. Poleg tega pa je treba vedeti, da proizvodna vezava, ki je v bistvu sedaj predlagana, pa še medregijsko redistribucijo dodatno zmanjša. Tako da medregijsko bo prišlo do nekih premikov. Na ravni kmetij bodo ti premiki mogoče manjši. Bi pa še nekaj rad opozoril. V tem trenutku je zelo dosti razprave, dajmo uveljaviti redukcijski količnik ali koeficient. To pomeni, dajmo travinje neke zmanjšati. Ampak mi ne smemo pozabiti, če to kdo zagovarja, zagovarja na nek način dodatno težke pogoje za gorske in višinske kmetije. In v gorskih in višinskih kmetijah je v tem trenutku lociranih 50 % kmetij, ki proizvajajo mleko. In gorsko višinske kmetije se nimajo umakniti kam. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.
Sedaj ima besedo gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kogice in kolegi, podpredsednica, minister z ekipo, lep pozdrav!

Če torej zelo konkretno pogledamo o čem danes govorimo, o kaznih, o zakonu o vinarstvu, ki je bil sprejet pod to vlado. V 56. členu piše, da z globo od 650, kar je najmanj, do 6 tisoč 500, torej to je tisto, kar je kolega Horvat pred menoj govoril, desetkrat več je od najnižje do najvišje, se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena manjši pridelovalec, ki prideluje grozdje, mošt, vino ali druge proizvode kot fizična oseba. V prvem odstavku 56. člena piše med drugim tudi, "če ne priglasijo podatkov v register, kot to določa 15. člen tega zakona". V 15. členu pa med drugim, vse kar je v registru, torej navedeni nekateri podatki, če ne boš sporočil zaloge mošta, vina ali drugih proizvodov, uporaba

stranskih proizvodov iz grozdja in vina, pomeni, če bi se skisalo ali pa boš naredil iz tistega kis in če tega ne boš prijavil, boš dobil 50 litrov kisa in boš plačal 650 do 6 tisoč 500 evrov kazni. Ali pa uporaba vina za lastno porabo. Pomeni, če boš kakšen mesec malo več spil, pa tega nisi prijavil, ker si imel fešto, boš plačal 6 tisoč 500 evrov kazni. Malo sem tudi jaz karikiral, namerno. Ampak tisti, ki kaznujejo, ki izvajajo zakon, policaji pravijo, da oni samo izvajajo. Pravijo, da delajo, kot je zapisano. Pri nas ni kulture pri izvajanju zakonodaje na prekrških, da bi opozarjali, da bi imeli neko krivuljo. Prvič opozorilo, drugič kazni, tretjič, ne vem, povečaš za 20 %, 30 % in tako dalje na vseh področjih. Ampak glede na proračun, ki je vedno prazen, je naloga inšpektorjev, ti, ki prinašajo notri denar in tudi policije, da maksimalno udarijo, kolikor se le da. In potem se tudi, žal, in to pač vemo, ker nam to ljudje povedo, tudi šteje njihova delovna angažiranost, aktivnost, sposobnost in ne vem kaj vse še. Kazni bi morale po mojem globokem prepričanju preprečevati ne kmetovanje, ampak prekupčevanje. Kmete bi morala kazenska politika spodbujati, ne pa kaznovati še tisto, kolikor pač imamo. Dejstvo je, da ljudem v Državnem zboru resnično zelo malokdaj govorimo o kmetijstvu in govorimo premalo o kmetijstvu. Če bi seveda govorili več o kmetijstvu, bi imeli danes bistveno manj zaraščenih površin. Slovensko podeželje bi bilo bolj obdelano in s tem bi imeli tudi lahko nižjo brezposelnost. Tudi šole, ki izobražujejo na tem področju, bi lahko imele večji, boljši, bolj popularen pomen in se bi to enostavno splačalo. Dejstvo pa je, da v naši državi nismo takšni, da bi bili primerljivi z nekimi velikimi kmetijskimi površinami, ampak smo takšni, kot smo, in to, kar imamo, moramo spodbujati in ohraniti. Slovensko podeželje je slovenski kmet ohranil dobrih 14 stoletij, zato smo na tem področju, kot smo. Ko prebiraš, slišiš, da s tako slabo samooskrbo, kot jo imamo v zadnjem času, še nismo bili nikoli. Kolikor vem, je prašičereja uničena. Koliko vem, se nam tudi Perutnina Ptuj pred očmi pogreza sama v sebe zaradi žal slabega vodenja, zaradi nekih posegov, ki jih je uprava naredila v Merkurju in tako dalje. Skratka, izgubili so ogromno denarja, ljudje pa delajo tam v izredno slabih, tako moram reči, težkih pogojih za izredno nizko plačo. Povrtninarstvo, pa sadjarstvo, ki sta bili v Sloveniji pomembni panogi, je danes, kar se povrtninarstva tiče, popolnoma izumrlo. Veste, vse to je tudi zato, kot smo se že nekajkrat pogovarjali o koriščenju evropskih sredstev, gre tu sedaj za neposredna plačila kmetom, o čemer bo govora danes na Odboru za kmetijstvo. Državni zbor oziroma poslanci o teh zadevah nismo kaj informirani, ampak Vlada dela samo po svoje. Dela, tudi kar se tiče kohezijske politike, v nasprotju z veljavno zakonodajo, ker bi morala imeti dva operativna programa za dve kohezijski regiji, pa vsega tega ni.

Če gremo naprej. S kmetijskimi zemljišči se žal velikokrat dela kot svinja z mehcom. Pred nekaj minutami sem prišel z Ministrstva za promet, kjer smo ponovno opozarjali na ohranjanje določenega kmetijskega zemljišča zaradi izgradnje neke ceste ob železnici, ki lahko poteka izven kmetijskih zemljišč, ne zaradi nekih bom rekel koruptivnih namenov nekih uslužbencev bi se naj to zgodilo izven. Upam, da bo na osnovi tega današnjega sestanka s kmeti ministrstvo resno odreagiralo, da bo se to ohranilo. Veliko je torej teh zadev, s katerimi bi se morali ukvarjati. In če bi se, verjamem, da bi koalicija in opozicija velikokrat lahko našli skupno stališče. Ne v dobrobit ministru, ki je najboljši, smo slišali. Zdaj, če je najboljši zato, ker je mislil narediti državno podjetje za gozdove, pa ga v tem ne podpirajo gozdarji, tako mimogrede, ampak morali bi najti skupno besedo za dobrobit prav nas, države, ljudi, samooskrbe. Kot sem rekel, ne moreš ti na majhnih kmetijah pridelati in biti tržno zanimiv, kot če imaš od 100 hektarjev naprej.

Pa vendar, takšna je naša država, in to bi morali spodbujati tudi prek državnih rezerv. Zagotoviti je treba odkup pri manjših predelovalcih, ne pa na način, kot sem prebral prej en konkreten primer s kaznimi, kako kaznovati, ne da bi nekdo plačal celoletni pridelek. V desetih letih ne more toliko pridelati, kolikor mu lahko inšpektor po tem zakonu naloži kazni zaradi ene neumnosti. Kje pa bodo nekateri, pa sigurno ne vsi, sigurno ne tisti kmetije, ki jim to ni primarna dejavnost, prebrali vse to zakonodajo in koliko pač tega je in koliko se spreminja. Namen kazenske politike mora biti in bi morala biti zaščita, zaščita kmeta in tistega, ki se poleg tega ukvarja tudi z dopolnilno dejavnostjo, glede na prekupčevalce. Strinjam se, da ima lahko kmečki turizem kmetija, ki se ukvarja s kmetijstvom in tistim, kar na kmečki turizem sodi. Sigurno ne more imeti nekdo, pa vendarle to obstaja, in to bi morali preganjati, kmečki turizem z dejstvom, "kmečki turizem", dejansko pa gre za catering ponudbo nekega gostinca, ki na ta način obide določeno zakonodajo.

Poglejte, kaj vse smo pravzaprav že naprtili temu kmetu. Mi smo danes že v stališču Slovenske ljudske stranke povedali, kot veste, obvezno knjigovodstvo za tiste, ki imajo več kot 7 tisoč 500 evrov skupnega dohodka na člana kmečkega gospodinjstva iz osnovne kmetijske dejavnosti. Če mene vprašate, je to prenizka postavka. Obvezno knjigovodstvo je zopet nek strošek. Mislim, da smo takrat, ko smo na to opozarjali, celo izračunali, da je to en bik na leto, ki ga moraš rediti in dati samo za to, da boš te stroške pokrival. Subvencije, vemo, da so se do sedaj upoštevale v višini 50 %, sedaj se bodo štele 100 % za davčno osnovo in tako dalje. Zraven katastrskega dohodka, hvala bogu, da je Ustavno sodišče razveljavilo Zakon o davku na nepremičnine, za katerim je celotna vlada stala z vsemi glavami, ki jih ima, pa se je pokazalo, da

so bile te precej prazne. In taka je tudi ta kaznovalna politika. Tu bi torej kazalo narediti več v smeri, če mene vprašate, na področju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, kjer so se nekatere funkcije, ki jih ima v upravljanju, zmanjšale, torej njihova vsebina je bistveno manjša. V mislih imam denacionalizacijske postopke, vračanje, čeprav se to še vedno dogaja, ampak vendarle je to bistveno manjše in bi morali prav Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov narediti tako, da bi tudi upravljali z zemljišči, z gozdovi, tako kot, ne vem, Zavod za zaposlovanje. To bi moralo biti podjetje, ki bi upravljajo z nezaposlenimi in bi bilo plačano ali pa imelo nagrado po tem, koliko dela so opravili, ne pa po tem, koliko tečajev, seminarjev ali kaj vem česa. Torej bistveno bolj bi se morali preko Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, če bi mu dali to nalogo, ukvarjati tako s področji, ki nam izumirajo, kot sem že prej omenjal so to sadjarstvo, povrtninarstvo, prašičereja in tako dalje, po drugi strani bi pa s tem zmanjševali brezposelnost in na področju, torej na sociali, kjer imamo nadomestila za brezposelne, potem ne bi potrebovali toliko raznih subvencij oziroma sredstev za preživetje, ampak bi lahko spodbujali na tem področju. Tu imamo veliko priložnosti, ampak žal nič od tega se na kmetijskem ministrstvu žal ni dogajalo v zadnjem letu. Problem je pravzaprav ne toliko ministra, ampak ekipe, ki je okrog njega. Ampak kriv je sam, saj si sam postavi svetovalce in potem velik del stroke, na primer kmetje s Štajerskega in Prekmurja so izredno ogorčeni glede teh subvencij, kako bo to v naslednji finančni perspektivi, in o tem, o čemer bo danes govora na Odboru za kmetijstvo.

Kazni, kot sem prej rekel, zaščita, pa tudi vzgojno bi naj delovale, ne pa da delujejo v smeri, da odbijajo mlade, ki bi se odločali in ostajali doma na podeželju. Veste, če bi mi imeli tudi pokrajine, če bi to imeli drugače urejeno, bi velik del te politike spadal na regijski ali na pokrajinski nivo, in bi tam glede teh zadev lahko bistveno učinkoviteje delovali, kot se to dogaja na nivoju države. In to bi bila sigurno garancija za nadaljnji razvoj samooskrbe slovenskega kmetijstva in podeželja. Govoriti pa o tem, kako je opozicija tista poredna, ki jo je res treba dati čez kolena, to je bilo celo danes, prav čudil sem se, da predsednik Državnega zbora ni enega od razpravljavcev, ko je nastopil v imenu poslanske skupine, ustavil, ko je začel z nagovorom Jožeta Tanka, pa SDS in ne vem kaj vse, preden je prišel do vsebine. Govoriti, kako pa je vse to O. K., pa ne gre. Dragi Socialni demokrati, z ministrom Židanom boste morali poklekniti in reči Mea maxima culpa, to so naši veliki grehi, 7 milijard ste zapufali državo v času gospoda Pahorja. Kam so šle te milijarde, kje so, koliko novih delovnih mest je, katero kmetijsko proizvodnjo ste obnovili? Morali boste narediti trikrat bolj globok poklon oziroma se prikloniti pred slovenskim narodom, ko boste pojasnjevali, ne mojim vnukom, ki so se zdaj rodili, ampak

otrokom, ki se bodo tem vnukom šele rodili, kako poravnati 8 milijard pufov iz zadnjega leta vladanja in da na more biti najboljše poslanstvo te vlade na osnovi tega, ker ste dvigovali davke, ker ste uničevali gospodarstvo, obrtništvo in kmetijstvo in dvigovali kazni. Skratka, vsega tega se bo treba sistematično lotiti in pregledati, kot je nekdo rekel, ne samo tega, ampak celotne kmetijske zakonodaje. Ker danes govorimo o kmetijski zakonodaji, seveda tudi marsikaj drugega, in nekateri danes v tej dvorani ste hudo krivi ali soodgovorni, vendar ne vem, kako boste odgovarjali, ko leta 2015 ne bodo izkoriščena evropska sredstva. Seveda bodo na kmetijskem področju daleč najboljše in največ, to vemo, vendar tistega, kar bi tudi lahko dalo kakšno delovno mesto na področju proizvodnje, dopolnilnih dejavnosti ali zagona nove proizvodnje, tistega, kar je že bilo včasih, pa seveda ne bo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite, imate besedo.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Mislim, da ni prav, da zdaj govorimo o drugih stvareh, kakšna je bila obrestna mera, preden je ta vlada nastala, ali smo lahko dobili kredite ali ne, kakšna je bila gospodarska rast, ko je ta vlada prevzela delo, in zdaj, ko odhaja, mislim, da ni prav, da govorimo na tej seji, ker se pogovarjamo o kmetijstvu. Lahko pa povem, kaj se je spremenilo na področju kmetijstva, kar se tiče vrednosti proizvodnje in teh parametrov, ki so vezani na kmetijstvo. Bi pa rad nekaj drugega, spoštovani gospod poslanec, opozoril, ker je bilo zaznati to vneto, da imamo namen obremenjevati kmete. To, kar se v praksi dogaja, sem skozi številke povedal. Moramo vedeti, da v bistvu povprečno Inšpektorat za kmetijstvo in okolje, ki glavnino vsega na področju kmetijstva nadzira, letno pobere milijon in pol ali pa milijon evrov glob. Vsak evro, ki gre iz kmetijstva, je preveč, ampak to je pač ta vrednost. Tu bi vas pa rad spomnil, kaj ste vi nameravali narediti, pa vas je vaša koalicija zaustavila. Preko spremembe Zakona o gozdovih ste hoteli slovenskim lastnikom gozda na letni ravni vzeti 2 milijona evrov. Pa vas je vaša koalicija zaustavila januarja prejšnje leto. Torej več ali bistveno več, kakor se vseh kmetijskih kazni pobere. Zato zelo nerad poslušam, kdo jemlje denar kmetom, kdo pa ne. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Smodiš, izvolite.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani prisotni, dober dan!

Glede na dosedanje razprave in predstavitev predlagatelja se mi porajata dve

vprašanji. Ker gospod Židan s svojo ekipo opravlja odlično delo na Ministrstvu za kmetijstvo – ali je to problem te seje? Ali pa so mogoče drug problem ankete, ker se približujejo volitve? Ne vem, ampak občutek imam, da sta ti dve stvari kar povezani. Kot je minister že omenil, je bilo v času njegovega ministriovanja izrečenih bistveno manj kazni kot v času njegovega predhodnika. Veste pa, od koga je bil predhodnik. Zato o tem ne bi. Izpostavil bi še, če sem pravilno razumel, je predlagatelj izredne seje, ko je bil v vladi, v času njihove vlade predlagal bistveno višje kazni, kot so sedaj. To je res zanimivo.

Visoke ali previsoke kazni. Za kršitelje je vsaka kazen previsoka. Edino za tiste ne, ki imajo od tega dobiček. Kaj pa mislijo tisti, ki nikoli niso bili kaznovani in pošteno živijo? Tisti bodo večinoma rekli, da so vse kazni prenizke, ker oni pač živijo pošteno, ker je bila prej večkrat omenjena poštenost. Vprašajmo se tudi o tem glede na današnjo razpravo. Imel sem občutek, da so naši kmetje pa vinogradniki veliki kršitelji. Prihajam iz Prlekije, Pomurja, kjer imamo veliko malih in velikih kmetov, veliko vinogradnikov, malih in velikih, in vem, da so večinoma vsi poštene in delovni ljudje in ne kršijo zakonov. Tudi nimajo problemov ne s kaznimi in ne s prevoznici. Ker poznam ljudi, pa tudi sorodnike imam, ki imajo kmetije, imajo velike kmetije, delajo in nimajo nobenih problemov s tem. Zato me tudi čudi, ko se zdaj govori, da imajo probleme vsi kmetje. To ni res.

Nekdo je tudi izjavil, da ni nihče na strani kmetov. Socialni demokrati in minister Židan maksimalno podpiramo razvoj podeželja. Lahko pridete tudi v naše kraje, podeželje se razvija. Veliko se bori ministrstvo za samooskrbo s prehrano. Mislim, da ni prišlo do problema, da bi tako padla naša samooskrba v času ministriovanja ministra Židana, pač pa je to nastajalo prej. Zanimivo je tudi, ko je bilo prej rečeno, da se grdo govori o kmetih. Moram reči, da se v naših krajih kmet spoštuje in je gospod. Ne pa, kot je bilo tu rečeno, da se o njem grdo govori. Naslednja stvar, ki je v Pomurju, da kar veliko mlajših prevzema kmetije, kar je tudi pozitivno.

Na koncu bi še dodal naslednje. Gospod Dejan Židan je prvi kmetijski minister, ki ščiti male in velike vinogradnike in kmete v Sloveniji. Če se z njimi pogovarjaš, se tudi oni strinjajo. Ampak vsepovsod je tako, vsi se vsepovsod tudi ne strinjajo, to je tudi v redu. Če ne, bi bilo tudi drugače. Dosežki Ministrstva za kmetijstvo so vidni in kot vidim, je to tudi prava pot, ne gre pa res vse čez noč. Še enkrat bi mogoče ponovil sprejete določene zakone, kjer je prej bilo rečeno, da se uničuje podeželje. Na primer Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vinu, po prošnji in soglasju vinarjev je bilo sprejeto resolucija o zaščiti kranjske čebele, Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o Kobilarni Lipica, promocija, načrt promocije kmetijskih proizvodov, promocijska kampanja

lokalna kakovost, interno komuniciranje. Ali je to uničevanje podeželja? Ne vem. Mislim pa, da s tem se ne uničuje domači kmet, kot je bilo večkrat rečeno.

Na koncu bi rekel, pa mogoče bo zgledalo malo smešno, ampak Slovenija bi rabila več takih ministrov, kot je Dejan Židan. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

V nadaljevanju bodo razpravljali gospod Marijan Pojbič, mag. Majda Potrata, gospod Dragan Bosnić, gospod Janez Ribič in potem še Iva Dimić.

Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Jaz mislim, da je uvodoma zelo pomembno, da povem nekaj stvari in odgovorim na nekaj zanimivih razprav partnerjev iz koalicije in poslank in poslancev iz koalicije, ki so poskušali skozi svoje razprave napasti Slovensko demokratsko stranko in razlog, zakaj danes razpravljamo o tej temi, o kateri razpravljamo v Državnem zboru. Sam osebno ocenjujem, da je to dejanje, ki nima nikakršne podlage v razpravah teh poslancev, nikakršne, ker v Slovenski demokratski stranki smo to predlagali z jasnim namenom, z namenom, da opozorimo na probleme in na stvari, ki so problematične za slovenskega človeka, za slovenskega kmeta, za slovensko kmetstvo, za slovensko podeželje in tako dalje.

Govoriti o tem, da skozi to razpravo Slovenska demokratska stranka pelje volilno kampanjo, mislim, da je to izjemno pritlehno dejanje tistih, ki se še kako zavedajo, kakšne velike napake so storili in se dogajajo, ko so sprejemali takšne in drugačne škodljive rešitve za slovensko podeželje za slovenskega kmeta in tako dalje. In med njimi so tudi kazni, o katerih danes govorimo.

Sam sem popolnoma prepričan, popolnoma prepričan, da je ta vlada v zadnjem letu storila čisto vse, kar je bilo v njeni moči, da je napadla podeželje, da je napadla kmetstvo, da je napadla ruralno okolje. Razlogi so po moji osebni oceni zelo predvidljivi. Ker na podeželju nimaš nikakršnih možnosti izpeljati centralizacije na način, kot si to levica zamišlja v svojih pogledih in odločitvah, ki jih sprejema. Včeraj, moram reči, da sem bil zelo presenečen, ko si je minister za kmetijstvo dovolil reči, da mora biti slovensko kmetstvo zadovoljno, če je na oblasti leva vlada. To je od razlogov, ki me je zelo zrevoltiral. Ampak ne zaradi mene, zrevoltiral me je zaradi ljudi, ki živijo v ruralnem okolju, ki živijo na podeželju, in tistih, ki jih ta vlada obremenjuje s takimi visokimi kaznimi, jih obremenjuje z davki, kot je na primer nepremičninski davek. Saj vlada ni bila tista in ta koalicija ni bila tista, ki je ta nepremičninski davek umaknila, ki je nadpovprečno obremenjeval vsakega posameznika, vsakega kmeta, celotno ruralno

okolje, ampak je to moralo storiti Ustavno sodišče na pobudo Slovenske demokratske stranke in tudi na pobudo opozicijskih strank Nove Slovenije in Slovenske ljudske stranke. To je odločilo Ustavno sodišče in ne Vlada in ne minister Židan. In ne vem, kako si minister Židan dovoli govoriti takšne neumnosti. Naj gre vprašat kmetstvo, naj gre vprašat podeželstvo, kako oni razmišljajo o tem, kakšen zakon si je dovolila Vlada sprejeti, ko je sprejemala nepremičninski davek. In gospod minister, lepo prosim, pojdite med ljudi pa povejte, da ste vi bili tisti, ki ste sedeli v tej vladi in v tej koaliciji, SD, Socialni demokrati, ki ste tak zakon sprejeli, ki ga je moralo razveljaviti Ustavno sodišče. Vi ste sedeli, točno vi osebno, in povejte to slovenski javnosti. V tej vladi, ki je takšno nadpovprečno škodljivo rešitev sprejela. In, spoštovani gospod minister, točno veste, koliko je bilo danes povedanega zelo točno, zelo jasno in zelo odgovorno, da so določene kazni v teh različnih zakonih nespremenljive in škodljive in so direkten napad – poleg teh zakonov in davčnih obremenitev, ki so bile sprejete – na podeželje, na kmetstvo in tako dalje. In da se vrnem, gospod minister Židan, prosim lepo, da poslušate. Samo tri stvari bom naštel ponovno, da vemo, o čem govorimo. In sicer o novem zakonu o gozdovih. Še enkrat bom ponovil tri stvari, ki jih je treba slišati 100-krat, da boste razumeli, kaj počenjate z vašimi odločitvami. Po novem zakonu o gozdovih je za prevoz lesa brez prevoznic ali s pomanjkljivo izpolnjenimi prevoznicami za pravne osebe in obrtnike predvidena kazen 5 do 50 tisoč evrov. Je to, gospod minister, res ali ni res? Je res to? V redu, boste povedali potem, ko boste imeli možnost. V Zakonu o vinu, če proizvajalec vina nepravilno uporabi geografsko označbo ali tradicionalen izraz, če ne označi posode ali ne najavi vinarskemu inšpektorju posest mošta, ga lahko inšpektor kaznuje z 2 tisoč 800 do 28 tisoč evrov kazni. Je res ali ni res? Gospod minister, sprašujem vas, je res ali ni res.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Se bo minister potem oglasil.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Okej. Potem se bo oglasil. Potem za male proizvajalce so kazni od 650 do 6 tisoč 500 evrov. Gospod minister, je to res ali ni res? Ja, zakaj me gledate, povejte ja ali ne. In tretjič, novela Zakona o ohranjanju narave, ki pravnim osebam za vožnjo in za parkiranje vozil v naravi predpisuje 5 tisoč do 10 tisoč evrov kazni. Za obrtnike je taka kazen tisoč do 5 tisoč evrov, ob tem lahko kršitelj ostane tudi brez vozila. Je v predlogu zakona to zapisano ali ni, gospod minister? Sprašujem vas: je res ali ni res? Sedaj sem navedel samo tri stvari in vas sprašujem, ali se vam, tej vladi in tej koaliciji zdi, da so te kazni sorazmerne z višino prekrška. Če gledamo samo to stvar, kar se tiče kmetijstva. In na drugi strani banko, bančno zgodbo in kakšne kazni so tam. Če te dve stvari primerjamo,

gospod minister. Jaz sem prepričan, da bi ta vlada in ta koalicija morala razumeti in se zavedati, da to, kar je sprejela, in to, kar je tudi predlagano v enem delu v tisti tretji točki, da je to nedopustno, nesprejemljivo za slovenskega kmeta, za slovensko podeželje in predvsem za slovenskega človeka. In spoštovani, gospod minister, to, kar je vlada, ko ste bil minister za kmetijstvo v Pahorjevi vladi, in vlada Alenke Bratušek, ki jo sestavlja koalicija Socialnih demokratov, DeSUS-a, Virantove liste, potem imamo Jankovićevo listo in sedaj en delček Bratuškove liste, ne vem, kako se bodo konkretno dogovorili o številkah, kdo bo tu, kdo bo tam, ampak nekaj je pomembno, 8 milijard in nekaj čez ste zadolžili državo v času vladanja Boruta Pahorja, v kateri ste sedeli vi kot minister. In skoraj enako v enem letu vlada Alenke Bratušek. To je skupaj skoraj 17 milijard evrov. Od 17 do 18 milijard evrov, ne bom govoril o točnih številkah. Jaz govorim približno in sem povedal približno številko, ki pa je tudi če je 17 ali 19, v vsakem primeru nesprejemljiva, presega vse meje dobrega okusa. In praktično je jasno in izračuni kažejo, da ste slovenskega človeka, skoraj vsakega posameznika, ki se rodi, tako kot sem včeraj povedal, zadolžili za 15 tisoč. Otrok, ko se rodi, je dolžan 15 tisoč evrov. Je to za spregledati ali za smejati? Meni ni. Slovenski demokratski stranki tudi ne ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: To ne, ampak dajte se osredotočiti na vsebino.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Bom zaključil, gospa podpredsednica. Lepo vas prosim, ker so drugi govorili vse, kar so si izmislili, pa niste prekinjali ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Imate besedo.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Lepo prosim, da tudi meni dovolite povedati do konca.

Ti dve vladi, ki sta zadolžili državljanke in državljane Republike Slovenije za tak znesek med 17 in 19 milijard evrov v štirih letih, sem prepričan, da je to zločin nad slovenskim narodom. To je zločin nad slovenskim kmetstvom, kar ste naredili v zadnjem času s temi davki, obremenitvami, kaznimi. To je zločin, še enkrat ponovim, nad slovenskim narodom, kaj si je ta koalicija, ta vlada in tudi vlada, ki je Slovenijo zadolžila za 8 milijard evrov. Jaz bi se na vašem mestu zelo zamislil nad tem, kar sem sedaj povedal. Če boste spoštovani Socialni demokrati, gospa Majda Potrata me prijetno, prijazno gleda vedno, se mi tako lepo nasmiha, mi je zelo všeč, zelo rada pove, kako se vi izjemno borite za socialno državo. In govoriti o socialni državi in hkrati zadolžiti otroka, ko pride na svet, za 15 tisoč evrov, pa se lahko vprašamo kam, v katero smer in kdo je tisti, ki bo, jaz sem prepričan, v nekem časovnem obdobju moral odgovarjati za takšne sprejete odločitve, ki so

daleč od odločitev, ki si jih Slovenke in Slovenci želimo. So pa najbolj nesprejemljive odločitve, ki jih je kdorkoli v slovenskem političnem prostoru sprejel v škodo slovenskih državljanek in državljanov, v škodo slovenskih kmetov, v škodo slovenskega podeželja in v škodo praktično vsakega posameznika v tej slovenski državi, razen bogatašev, razen privilegirancev in tistih, ki živijo kot mali bogovi v tej državi, ki se jih ne more dotakniti nič. Če že govorimo o kaznih, bi bilo izjemno pomembno, da bi enkrat slišal, koliko kazni je bilo pobranih od tistih, ki so oškodovali slovenski finančni sistem. Tistih, ki so bili v nadzornih svetih slovenskih bank, tisti, ki so vodili uprave slovenskih bank, in tistih, ki so sedeli na direktorskih stolčkih slovenskih bank in tako dalje. Mislim, da bi tisto bilo ključno, ne pa s takimi nesprejemljivimi kaznimi obremenjevati kmeta in tistega, ki bo peljal 5 ali 6 kubikov lesa, pa ne bo imel zraven prevoznice, s takimi nenormalnimi nesprejemljivimi kaznimi. Jaz mislim, da bi se ta vlada morala nad temi rešitvami, ki jih je sprejela v svojem mandatu, zamisliti. Upam, da bo v zelo kratkem času prišlo do novih volitev in da bodo volivci sprejeli odločitve, ki bo v korist slovenske države, slovenskih državljanek in državljanov, ne pa v korist tistih, ki so sedeli tukaj in zlorabljali svoje položaje in naredili to, kar so naredili, iz slovenske države in slovenskega naroda.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite, imate besedo.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Imate prav. Zelo sem si zamislil nad vašim govorom, ni pa verjetno to razlog, ki ga vi želite. Prvo, nad čem sem si zamislil, kdo vam je uspel toliko napačnih podatkov v govor napisati. Kakšnih 6 kubikov? Kje pa to piše, da rabi za 6 kubikov človek dokument? Kakšnih 5 tisoč evrov? Kje pa to piše? Prosim lepo, prebirajte aktualni zakon, ne pa nekaj iz zgodovine, ker smo se pogovarjali, da se o zgodovini, vključno s tem, kdo je leta 2007 predpisal kazni 50 tisoč evrov, nekaj časa ne bomo pogovarjali.

Bi pa rad naslednje povedal. Mogoče vas bo zanimalo. Ko sem bil prvič minister na svetu kmetijskih ministrov Evropske unije, smo bili trije iz grupacije levih ministrov, SND se reče, socialisti, demokrati, ministri SPD, kakorkoli. V tem trenutku nas je devet. Še več nas bo. Pa vam tudi razložim, zakaj. Zato, ker se je tudi pogled na podeželje spremenil. Na podeželje se sedaj gleda kot na proizvodnjo, gleda se tudi okoljsko in gleda se tudi socialno. Zato nova politika, ki se izvaja tudi v Sloveniji, se več ne imenuje intenzivna kmetijska politika, ampak socio-ekonomska kmetijska politika. Jaz vem, da vam ni všeč, da ljudje na podeželju vedno bolj iščejo rešitev ne več v desnih vladah, ampak v levih koalicijah, da vam to ni všeč. Ampak takšno je stanje stvari ne samo v Sloveniji, tudi

širše okoli nas, pa bi vam predlagal, da se s tem sprijaznite, ker je to pač smer gibanja. Pa mislim, da je to prava smer gibanja.

Pa še nekaj bi rad povedal. Ves čas se pogovarjamo tudi o splošni ekonomski situaciji, čeprav kolikor sem razumel, to ni tema današnje razprave, vam moram odgovoriti. Spominjam se vlade Boruta Pahorja, čeprav me od začetka ni bilo zraven, kaj ste mu pustili. Namesto denarja v blagajni ste mu pustili pajkove mreže in pajke. Vlada je bila takrat, in država pred tem, da poklekne. Pa moram reči, da je zelo dobra politika gospoda Pahorja in njegovih pomočnikov takrat uspela državo stabilizirati. In ko je Pahorjeva vlada končala svoj mandat, je uspela ponovno priti na gospodarsko rast. Ni bila neka strašna, ampak ponovno smo uspeli priti. Gospodarska rast je pa tista, ki omogoča, da pobiramo davke, da plačujemo tako šolstvo, zdravstvo in vse ostalo. Pa potem se je zgodila ponovno katastrofa, in to desna vlada. Kaj je desna vlada naredila? To sem videl, ker sem pa tokrat bil minister od začetka. Imeli smo prvo četrletje skoraj 5-odstotno gospodarsko rast navzdol, torej padec, ne rasti. Sedaj ko odhajamo – kaj puščamo? Puščamo takšne prognoze, da nam je celo neka nemška ustanova, ki jo vsi v Evropi upoštevajo, izračunala 1,5 %. Od vas smo prevzeli v svoje roke obresti med 6 do 7 % in nam jih je uspelo spraviti na 3,4 %, mislim, da je danes. Poglejte, saj strošek proračuna ni generalna zadolžitev, ampak strošek zadolžitve so marže. In jaz moram reči, res je, da vlada odhaja, in se strinjam s tem, kar je povedala predsednica vlade, vlada odhaja ponosno. Kdorkoli bo za nami, ali bo ponovno leva vlada, kar mislim, da bi bilo za Slovenijo koristno, ali bomo ponovno imeli smolo, da bo desna. Nekaj koristnega smo za državo naredili. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Pojbič, imate repliko? Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Čisto na kratko. Na neke stvari ne bom odgovarjal, bom pa na eno pomembno stvar, na začetek razprave gospoda ministra.

Jaz sem povedal in zdaj bom ponovil, gospod minister, pa vas še enkrat sprašujem, ali to drži ali ne drži. Zapisano je v Večeru. Sedaj bom citiral. Sedaj boste pa še enkrat povedali, ali to drži ali ne drži. "Po novem Zakonu o gozdovih je za prevoz lesa brez prevoznice ali s pomanjkljivo izpolnjenimi prevoznicami za pravne osebe in obrtnike predvidena kazen 5 do 50 tisoč evrov." Sedaj vas pa sprašujem, gospod minister. Ali se je tisti, ki je to zapisal, zlagal, in to ne drži, kar ste vi rekli, ali to drži? Samo to me zanima. Da ne bi slučajno si kdo dovolil še enkrat ponoviti tega, kar ste vi rekli. Izgledalo je, kot da sem se zlagal. Tukaj to piše.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, imate možnost za odgovor.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Jaz moram reči, saj novinar ni sam kriv, da je pripisal podatke iz nekvalitetnega gradiva. Vi sami pa se morate odločiti, ali boste verjeli časopisnim članom ali pa Uradnemu listu. Vam skopiram Uradni list mogoče? Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Tanko kot predlagatelj, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Smo dobili najboljšega eksperta vlade za komentiranje javnofinančnih gibanj v obdobjih vlad. Rad bi ga opozoril, da je bilo v mandatu 2004–2008 vlada Janeza Janše med tistimi, ki je imela najboljše kazalce v okviru Evropske unije. Najboljše. So preverljivi podatki po Umarju, po komerkoli. In da je bilo obdobje Boruta Pahorja, ko je čakal na francosko-nemški vlak, pač obdobje, ko je bilo eno najslabših v Evropski uniji. Država je stagnirala in padala. Kar zadeva proračune so bili prej več ali manj skoraj izravnani, zadolžitve neznatne. Ko ste prišli, je prišlo z vami 8 milijard v treh letih, ko ste v letošnjem letu naredili 8 milijard v enem letu. Seštejte to. Na koncu ta hip ni denarja za subvencije dijaških vozovnic, ni denarja za investicije, ni denarja za nič, minister za finance pa govori, da ima polne baferje denarja. Torej kaj drži? Izjava Čuferja včeraj v Portorožu ali današnje sporočilo ministra Omerzela? Sedite pa skupaj v isti vladi. Eden nima nič, ne more sanirati niti podrtih mostov, drugi se hvali s presežki denarja. Nimate denarja za pokritje lastne udeležbe za kohezijska sredstva, projekti stojijo. Samo z DDV-jem bi dobili 7 % na vloženi del, brez tistega, kar je povezano s plačili za prispevke in tako naprej. Torej, gospod minister, če ste že zašli. Ne drži tisto, kar govorite, pa se lahko posipate, govorite, kakor hočete, ne drži, podatki ne držijo, sistem ne drži. Če bi bili tako dobri, ne bi hodili vsake dva meseca po tri milijarde v tujino, bi ustvarili doma. Če bi bili tako dobri, ne bi dali toliko, kot je primanjkljaja, za samo hrano v tujini na leto, bi dobili doma. Ali pa večino tega. Pa se bo sesula vsak čas tudi svinjska proizvodnja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod minister, imate besedo.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala lepa. Lepo, da ste omenili obdobje 2004–2008, tako zelo vladno rečejo ekonomisti, obdobje pregretja v Sloveniji, ko se je Slovenija vsako leto bruto zadolžila za 6 milijard. Tako veliko bruto zadolžitve, kakor je bilo v vašem obdobju, nikjer ni bilo. Bruto zadolžitev 6 milijard evrov in pogledajte, kaj se je

dogajalo ... Kaj pa je bruto zadolžitev? To je zadolžitev države in vseh ostalih, ki v tej državi živijo navzven. 6 milijard evrov letno. Ali je to dobro ali to ni dobro, jaz ne vem. Ekonomisti pravijo, da je to pregretje bilo razlog za kasnejše ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
prosim za mir v dvorani ...

MAG. DEJAN ŽIDAN: ... slabe stvari, ki so se dogajale. Jaz sem uspel kulturo dialoga ohraniti, SDS očitno je ne zmore, ampak to je vaš problem, to ni moj problem, spoštovani gospod ...

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Prosim za mir v dvorani.

MAG. DEJAN ŽIDAN: ... tisto, kar pa je bilo vprašanje, bi pa rad ponovil naslednje. Kar se tiče izvajanja kmetijske politike, vam lahko zagotovim, da plačujemo zelo hitro, generalno celo prej, kot v prejšnjih letih – torej denar je na razpolago. Kar se tiče okoljske politike, moram reči, da sem pa tukaj pa res iz vaših rok prevzel težko stanje. Samo 18 % denarja je bilo izkoriščenega. Zadeva je bila sicer nerešljiva, če minister Bogovič ne bi naredil tistega, kar je naredil konec leta 2012 – overcommitment. Mogoče bi povedal dva ali tri dobre podatke. Zadeva, ki je bila nerešljiva, izgleda sedaj v tem trenutku takole. Vi veste, da je na razpolago samo 548,5 milijonov evrov evropskega denarja, z overcommitmentom, ki je bil na razpolago, pa je do tega trenutka podpisano sofinancerskih pogodb 630 oziroma 640, vsak čas pa jih bo 680. In to je omogočilo, da je prišlo tudi do gradbenega buma. Samo v aprilu je bilo refundirano denarja za te evropske projekte 10 milijonov evrov. Če ste, spoštovane in spoštovani, dobro prebrali poročilo Umarja, zakaj se je začela gospodarska rast lansko leto in zakaj se nadaljuje letos, boste videli, da je posebej omenjena okoljska kohezija, ki jo mi za vami uspešno rešujemo. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Prosim, da je mir v dvorani, kadar nekdo govori. Ne gre za spoštovanje poslovnika, gre za spoštovanje drug drugega ter za spoštovanje ministrov in pa poslancev, ki govorijo. Proceduralni predlog. Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Jaz sem hotel dati repliko gospodu ministru, tako da ne bo proceduralni predlog, ampak bo replika.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: V redu.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Da ne bi potem bilo rečeno, da sem izkoristil nekaj drugega. Gospod minister, ko ste govorili o gospodarski rasti. Z 8 milijardami dolga se da tudi narediti kaj na gospodarski rasti. To se boste verjetno z mano strinjali. Ampak veste, gospodarska rast je bila v zadnjem četrtletju zaradi dveh zadev. Prvič je bila zaradi izvoznikov, ker se je gospodarstvo popravilo v Evropi. In drugič, zaradi projektov, ki smo jih speljali leta 2012. Torej dva projekta za pridobivanje evropskih sredstev, zagon investicij. Enkrat za nekaj čez 450, skupaj za nekaj več kot 900 milijonov evrov, in za dodatnih 500 milijonov evrov investicijskega denarja. To je eno. Od tega bomo mi plačevali šolstvo, zdravstvo in tako dalje, ne pa od ene milijarde evrov, ki jo imamo danes v proračunu za obresti. Ko ste postali minister v prejšnji vladi, ste prevzeli vlado s približno 200 milijoni evri za obresti. Sedaj imamo milijardo evrov samo za obresti. In tu je problem. Tisto, kar ste prej rekli, v času vlade, ko je bil gospod Bogovič minister, se je pobralo manj glob kot v vašem času za 17 % – šel sem v magnetogram pogledat. Res je, ampak takšno sprejemanje zakonodaje, kot je za vinarstvo, pa menda ni bila niti ena globa izpisana, pa takšna zakonodaja s tako drastičnimi globami je pač brez zveze, to je brez smisla, to je jalovo delo. V energetiki imamo delovno pa jalovo moč. Inšpektorji pač morajo svoje delo opraviti, kar sem že v svoji razpravi rekel, da s tem zaščitimo kmeta. Namen politike je ne onesposobiti, ampak kaznovati tiste, ki se to zaslužijo.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Tanko, izvolite, v imenu predlagatelja.

JOŽE TANKO (PS SDS): Tisto, kar je v rokah vlade, je zadolževanje proračuna in blagajn, ki so povezane s proračunom. Bruto zadolžitev je osebno zadolževanje državljanov ali pa podjetij. To nima zveze z državnim proračunom. Prvo. To bi lahko dvakratni minister do zdaj že vedel. Drugo, kar je, največji čas prejšnje finančne perspektive ste vladali vi, levica. Če ne bi bilo prejšnje vlade in pa Bogoviča, se naj bi črpalo nič. Sedaj začenjamo novo perspektivo in ni narejeno nič. To ve vsak župan, ni narejen noben operativni program. Torej s čim se hvalite? Z nič. In tako je tudi na mnogih drugih področjih. Edino, kar funkcionira, je zadolževanje, poviševanje davkov, kazni in pa zaposlovanje v javnem sektorju. To je vse, kar ste storili v tem mandatu, ko ste vi na vladi, in tudi v prejšnji Pahorjevi vladi enako. Denar pa ste iskali na zunanjem trgu, da ste to naredili. Investiciji nič. Predsednica vlade dva meseca nazaj tu ni znala naštet enega protikriznega ukrepa. In če bi radi vedeli, zakaj je gospodarska rast, preberite poročilo Evropske komisije, vsaj prvi stavek tega zadnjega poročila.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister je želel besedo.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Po navadi imam navado, da preberem vsaj dva stavka, tako da ne bom šel po vašem navodilu, brez zamere. Generalno gledano, okoljska kohezija, saj vi veste, zakaj je bila težava. Težava so bile odločbe, ki so se od leta 2007 izdajale. Kdo jih je izdajal? Poglejte podpise, vas prosim lepo. Odločbe, ki ščitijo občine na ta način, da ne ščitijo države čisto nič. Res pa je, to imate pa prav, če ne bi bilo pravic dodatne porabe, ki niso bile samo za kmetijstvo, to ima bivši minister prav, več jih je bilo, za kmetijstvo je bilo 182 vseh pravic, dodatne porabe je bilo 500 in nekaj, bi bila zadeva čisto nerešljiva. Sedaj je zadeva rešljiva, in to vam povem kot plus. Kar se pa tiče nove finančne perspektive, jaz vam moram povedati, tako program kot pogodba osnutka sta tam, kjer morata biti – na komisiji. Sicer tega ne vodi kmetijsko ministrstvo, to poznamo vsi skupaj, to je organ upravljanja. Imam pa zagotovila, da čisto dobro pogovori potekajo in da bo vse pravočasno podpisano. Za tisto, kar sem pa jaz odgovoril, vam pa lahko naslednje povem. Program razvoja podeželja, ki se je usklajeval v Sloveniji silno dolgo, na koncu zadnje leto intenzivno, je kot osnutek, ki nam omogoča pogajanja z Evropsko unijo, Slovenija poslala ali prva ali kot ena izmed prvih držav v Bruselj, in to je bilo novembra lansko leto. Tukaj gre za milijardo sto. Jaz upam, da se bomo tudi še o tem pogovarjali vsaj na Odboru za kmetijstvo, ker čez nekaj tednov oziroma dva, tri, štiri mesece moramo končno verzijo uskladiti. Tukaj smo dejansko pravočasni in tudi če gledate izkoristek, boste videli tako neposredna plačila, izkoristek pred desetimi leti, sicer prvo leto je bil slab, samo 64 %. Vendar to je čisto nek drug razlog, to ni sposobnost ali nesposobnost organov ali vlade. Od tukaj naprej je bil pa dober. In tudi ko gledamo zadnja leta, vidimo, da se giblje nekje od 99 do 97, ampak ta razlika ni posledica nesposobnosti slovenske administracije, ampak nekih modalitet, ki jih Evropska unija vmes uveljavlja in tudi potem del denarja včasih vzame nazaj, da kakšne intervencije na ravni Evropske unije izpelje. Tako za področje kmetijstva lahko rečem, da je denar relativno dobro črpan, tudi kar se programa razvoja podeželja tiče je relativno dobro črpan. Se pa z vami strinjam, na področju okolja pa bo treba še marsikaj narediti, med drugim tudi okrepiti upravni del, administracijo, kar pa je na žalost v teh kriznih časih, ko so same neke prepovedi, pa minus 1 %, minus 1 %, težje kot v časih konjunktura. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.
Mag. Majda Potrata, izvolite, imate besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister z ekipo, poslanke in poslanci! Žal treh gospodov, na katere bom uvodoma reagirala, ni tukaj. Je pa vseeno vredno povedati. Seveda sem ponosna na to, da ima Slovenija zapisano v 2. členu Ustave, da je Slovenija pravna in socialna država. Moje zadovoljstvo je pa še toliko večje, ker lahko povem, da so avtorji slovenske ustave prvotno imeli v mislih samo zapis, da je Slovenija pravna država. Z amandmajem moje stranke in še nekaterih drugih, tedaj opozicijskih strank je bil naknadno vnesen tudi ta del besedila, da imamo zdaj v ustavi zapisano, da je Slovenija pravna in socialna država. Toliko glede zgodovine in tega, kakšen odnos ima kdo do česa. Potem je bilo rečeno, da je angleščina bogatejša od slovenščine zaradi izraza, ki ga premore tudi slovenščina. Agrikultura je tudi beseda slovenskega besedišča, le da jo izgovarjamo drugače, kot jo izgovarjajo Angleži, oboji pa imamo iz istega besednega vira besedo prevzeto. Ampak da v Sloveniji prevzemamo in cenimo kmetijstvo, dajte samo to pogledati, da govorimo o kulturnih rastlinah, o poljedelskih kulturah, o kulturni krajini in tako dalje. Tako da ta izraz ni rezerviran samo za angleško govorno območje, ki naj bi bilo domnevno bogatejše od slovenskega.

In tretja stvar, o kateri bi želela govoriti. Seveda zelo cenim slovensko kmetstvo. Ampak vloga kmetstva se je skozi zgodovino spreminjala. Tudi delež prebivalstva, ki se je živel iz kmetijstva, se je spreminjal. Ne znam pa si predstavljati, kaj bi bilo z nami kot nacijo, če ne bi bilo v tej naciji tudi izobražencev, tudi meščanov in vseh tistih poklicev, ki nam omogočajo normalno življenje v skupnosti, kakršna je sodobna država. In ne sprašujemo se potem ali ne pozabimo, kakšno mesto v svoji kulturi pripisujemo Trubarju ali pa Prešernu ali pa Cankarju ali pa Kosovelu ali pa še komu drugemu iz zdajšnjih časov. Nemogoče je, da bi sodoben narod ostal na ravni literarnega okusa, ki bi priznaval samo povest, ampak je tudi to že prerasel. Nisem si mislila, da bomo ob tej temi, o kateri danes razpravljamo na izredni seji, razpravljali tudi o takih vprašanjih splošne narave. Ampak je dobro povedati, da imamo tudi na ta splošna vprašanja zelo različne poglede.

Zdaj pa k temi. Predlog priporočila v zvezi s previsokimi kaznimi v kmetijstvu. Priporočila ni. Torej je naslov tak, da je težko govoriti o priporočilu, ki ga ni in o katerem je imela Zakonodajno-pravna služba toliko pripomb. Vem, da je predlagatelj rekel, da kaj pa potem, če Zakonodajno-pravna služba nekaj zapiše, tisto se upošteva ali se ne upošteva. Ampak jaz bi si želela, ob tem da priznavam opoziciji vso pravico, da vlaga zahteve za sklice izrednih sej pa nujnih sej, da bi bila malo bolj dosledna in bi pripravljala kakovostnejše gradivo, predvsem pa take sklepe ali priporočila, ki bi jih bilo mogoče upoštevati. Namreč, zdaj je

vsaj priporočilo, ni več sklep, ker to smo zdaj že vzeli, kajne, to se je upoštevalo iz priporočil oziroma mnenja Zakonodajno-pravne službe. Ampak Zakonodajno-pravna služba opozarja ravno na pavšalno trditev, ki je zapisana v točki dnevnega reda – previsoke kazni v kmetijstvu. In opozarja ravno na to, da je v 1. priporočilu navedenih samo troje zakonov, ki naj bi dokazovali, še več, samo trije primeri, ki naj bi dokazovali te previsoke kazni. Meni se ne zdi več vredno posebej opozarjati na to, da je treba pač vedeti, kaj je v zakonu zapisano, in da so eno globe za fizične osebe in drugo globe za pravne osebe in tako dalje ter da se mora marsikaj upoštevati, ker potem ne bi mogli izpeljati teze, da so predpisane v zakonih enormne kazni za tiste, ki storijo manjše prekrške, in ne bi bilo mogoče postaviti teze, da so osnovni nameni tega ravnanja, da deluje vlada Alenke Bratušek proti podeželju in slovenskemu kmetu. Kako to tezo dokazati? Ta teza ni dokazana, mi je zelo žal. In kar naenkrat – prosim, dajte si prebrati to iz poročila seje odbora, kjer tudi piše, da trije primeri glob za prekrške iz treh zakonov po mnenju Zakonodajno-pravne službe ne zadoščajo za oceno, da so visoke kazni splošen problem na celotnem področju kmetijstva. In še naprej tudi govori, da je 2. priporočilo nejasno zaradi tega, ker vzroka za zatrevanje nesorazmernost kazni v kmetijstvu s težo prekrškov ne dokazuje. Da je nedoločen ukrep, s katerim področjem naj se primerjajo kazenske določbe v kmetijstvu. Danes smo prevoze nevarnih snovi poslušali kot primerjavo za to. In ta primerljivost, to pa je nekaj, kar opažam običajno pri tekstih SDS. Govori o primerljivih državah – ja, kaj so zdaj primerljive države? Pa ne povejo, po katerih kriterijih države medsebojno primerjajo. No, zdaj bom povedala takole. Nedavno sva s kolegom Samom Bevkom na kmetijskega ministra in na gospodarskega ministra naslovila pisno vprašanje v zvezi z zaščito slovenskih rastlin. In samo za primer, v Sloveniji imamo 3 tisoč 500 vrst rastlin, Anglija jih ima pa komaj nekaj čez tisoč vrst. No, ali je zdaj Anglija primerljiva država s Slovenijo? Tu je problem primerljivosti. Vedno je vprašanje, kaj primerjamo. Seveda bomo ugotovili enormne razlike, če bomo neprimerljivo primerjali. Treba je vedeti, kaj je osnova, kateri kriteriji so pred nami. Seveda je to priložnost, da se vprašamo, kakšno pa je stanje v kmetijstvu. In če zaradi česa se mi zdi usmeritev ministra mag. Židana dobra, je zaradi tega, ker nas nenehno opozarja na to, da sta hrana in voda pomembni strateški surovini in eni najpomembnejših valut, tistih, ki bosta odločali o življenju v prihodnosti. Moji kolegi pa so povedali že toliko glede tega, kaj si mislimo o tej zahtevi, da je za nas pač nesprejemljiva in nevzdržna, da sem se dotaknila drugih stvari. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima gospod Dragan Bosnić. Pripravi pa se gospod Janez Ribič.

DRAGAN BOSNIĆ (NeP): Hvala.

Prav čutim potrebo, da se pogovarjam s kom, ker sem osamljen ostal tukaj. Jaz bi razpravljaj z nekoliko drugačnega stališča, in sicer s stališča narave. Narava nima volilne pravice, zato ne bom poskušal biti všečen, ampak bom nekaj dejstev v zvezi s kaznimi, ker smo še vedno pri prvi točki, kolikor spremljam zadevo, čeprav smo se na trenutke oddaljili. Zakon o gozdovih in zakon o ohranjanju narave, ki je v proceduri, in kazni, ki so tu označene kot previsoke kazni. V tem parlamentu sem slišal dve izjavi, ki sta mi bili zelo zanimivi. Enkrat smo govorili o onesnaževanju okolja in je nekdo takrat rekel, da tisti, ki onesnažuje, naj plača. Potem smo govorili o kršitvah zakona o gozdovih, skratka v zvezi s prevoznico in je bilo rečeno, da tisti, ki krši, naj plača. Moje izhodišče je nekoliko drugačno: "Tisti, ki onesnažuje, in tisti, ki krši, naj neha, naj prekine." In zdaj v zvezi s tem kaznovalna politika. Strinjam se z ministrom, da mora pač odvrniti. To je prioriteta, kar se narave tiče, mora odvrniti. Spremembe v okolju, ali je to gozd ali karkoli drugega, katerikoli drugi sistem, so ireverzibilne. To pomeni, da spremembo ni moč spraviti nazaj. Če pogledamo v luči novega zakona, vpliv na biodiverziteti. Se pravi, ireverzibilen proces, če nekaj takšnega počneš, mora biti zakon oziroma mora biti kaznovalna politika takšna, da te odvrne od tovrstne ideje.

Druga zadeva. Če gledam cenik nekih prekrškov, kazni, glob, potem obrnem lahko zadevo drugače in rečem, da pa lahko postane ta kazen vkalkulirana. To pomeni, da gledam, da je okolje tržno blago, in tisti, ki ima denar, si potem lahko privoščijo večje posege v okolje. Zakaj to govorim? Jaz na gozd ne gledam kot na hlodovino. Če mojemu vnuku rečete, naj nariši gozd, sigurno ne bo risal kamiona s hlodi. Gre pač za nek ekosistem, dokaj občutljiv ekosistem, in vsa početja, ki vodijo v obstrukcijo teh sistemov, je treba preprečiti preventivno. To se da s kaznimi, ki odvrta nekoga od tega početja. Vzgajati nekoga pri 60, lahko bi kvečjemu govorili o neki prevzgoji oziroma ne vem čem, je neizvedljivo oziroma je iluzorno pričakovati. To pomeni, teh istih hlodov, ki so bili nekoč drevesa, ne morete dati nazaj, zato je treba zadevo s kazensko, kaznovalno politiko preprečiti, preprečiti v smislu odvrniti nekoga od tovrstnih početij. Enako velja potem tudi za zakon, ki je v proceduri, zakon o ohranjanju narave. Edina zadeva, ki pa zdaj deluje, pozitivnega feedbacka mi ne premoremo in ga še dolgo ne bomo. In vzgojnega momenta kazni, kjer bi pač nekdo naj tudi sprejel kazen, jo razumel, jo dojel. To je iluzija, to je utopija, čakati na ta trenutek oziroma na ta čas, je lahko za okolje dokaj nevarno početje. To razpravo v parlamentu sem tudi jaz dojel kot neko predvolilno, ampak ne me narobe razumeti, nič se mi to ne zdi narobe, saj v končni fazi imamo vsi možnost soočati mnenja. Ampak iz prej navedenih vzrokov sem mnenja, in to bom še

enkrat ponovil, da nikakor ne gre za previsoke kazni, čeprav je smešno, da kot 1. točko pač moram sprejeti to kot dejstvo, zato da lahko stisnem tipko za, da lahko razpravljam potem o tej točki. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Gospod Ribič bi lahko imel besedo, vendar ga trenutno ni v dvorani. Zato ima besedo gospa Iva Dimic, pripravi naj se gospod Franc Jurša.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani minister s sodelavci! Zakaj izredna seja Državnega zbora na temo velikih kazni in glob? Zato, ker slovenskega kmeta to dejansko, ne da ga bremeni, ker ste potem argumentirali, da glob ni bilo veliko izrečenih. Ravno to je problem. To je enostavno zastraševanje slovenskega kmeta. Poleg vseh dvigov, davek, napovedi, kaj se bo še vse zgodilo, in resnično slovenski kmet je v krču. Boji se karkoli. Napoved in velik razpon kazni od nekaj sto evrov, do nekaj deset tisoč evrov ni nič drugega kot to, da prihaja in pomeni neko selekcijo pri kaznovanju. Se pravi, če se bo nekomu zazdelo ali če mu bo nekako všeč neka kmetija, bo tistega kmeta kaznoval z enormno visoko kaznijo. Kam se bo ta kmet pritožil? Mislim, da je treba tega kmeta povsem zaščititi predvsem zato, ker slovenski kmet ima slabe izkušnje iz bivšega sistema. Slovenski kmet je bil v bivšem sistemu podcenjen, lahko rečem, da je bil nekako potisnjen na rob slovenske družbe. Če samo omenim to, da smo bili kmečki otroci manj vredni že s tem, ko smo imeli zdravstvene izkaznice drugačne barve. Imeli smo namreč zelene. In s tem so nam odpadle vse pravice, vsi socialni transferji. Slovenski kmet se je v tistih časih zelo težko izobraževal. Zato mislim, da je treba slovenskega kmeta zaščititi tako na ravni davkov kot kazni in glob. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Franc Jurša, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala lepa za besedo. Verjetno bo zelo težko po toliko urah razprave na to temo povedati kaj novega. Veseli me, da se je ta razprava malo umirila. Nekaj časa je bila blazno burna. Razpravo sem spremljal v svoji pisarni, ker sem imel neke druge obveznosti.

Če je kaj, je pomembno to, da danes govorimo v tej dvorani o kmetijstvu. Ravno veliko možnosti in priložnosti v tej dvorani nimamo. Seveda pa bi mene bistveno bolj veselilo, da bi govorili o nekih drugih temah, ne pa o kaznih. V tem trenutku in sedaj, pa ne samo v tem trenutku in sedaj, tudi kdaj prej in kdaj pozneje bo o tej zadevi zelo všečno govoriti. Ker vsi, ki smo tu notri, pa tudi tisti, ki jih ni, nimamo preveč v čislih, če imamo in če smo kaznovani. Želim pa nekaj reči, da slovenski kmetje spoštujejo predpise in niso veliki kršitelji. Tu in tam se že

najde kakšen, ampak ne veliki kršitelji. Konkretno, če govorimo o lesu, poslušajte, ne smemo pozabiti, da kmetje, gozdarji lahko naenkrat brez prevoznice peljejo 6 kubičnih metrov lesa. Veste, to ni mala količina. Tudi sam sem lastnik gozda, tudi mi sekamo, pa je to že kar lepa količina lesa. Zaradi česa predvsem pozdravljam to, da govorimo o kmetijstvu? Sam izhajam iz tega stanu, pa tudi sam sem se profesionalno ukvarjal s kmetijstvom in tudi sem lastnik kmetijskih zemljišč, ki jih pa tudi sam s pomočjo mojih mlajših obdelujem. In sem toliko bolj tankočuten do tega vprašanja. Če bi se dotaknil še druge kategorije – vinogradnikov. Res je, da so vinogradniki sami želeli, da se na tem področju naredi red. In prav je, da vam rečem, da je v Sloveniji ogromno dobrih vinogradnikov in istočasno tudi kletarjev, ki so se usposobili in ponujajo na trgu kvaliteto. Predvsem mogoče tudi zaradi tega, ker se zavedajo, da brez kvalitete prodaje vina ni. Tisti, ki pa so manjši, pa več ali manj to vino pridelujejo za svoje lastne potrebe in za svoje prijatelje, saj ga tudi razdelijo po trgatvi vsem tistim, ki pridejo na ta dogodek. Mene bi veselilo, če bi mi danes govorili o enem drugem vprašanju. O tem, kako slovenski kmet skrbi za krajino. Veste, Slovenija in slovenskega kmeta ne sme nikoli biti sram, je lahko v ponos tudi primerjalno z drugimi evropskimi državami, na kakšen način urejamo krajino. Če bi to krajino urejal nekdo drug, ne pa slovenski kmet, nekateri mu očitajo subvencije, je vprašanje, kako bi ta krajina bila urejena in koliko bi stalo državo urejanje krajine. To moramo slovenskemu kmetu priznati in tudi v parlamentu ter tudi vladnih institucijah spoštovati. Mene vabijo različna društva s področja kmetijstva tudi na različne njihove dogodke. Zelo me skrbi, ko slišim odstotke samooskrbe s področja vrtnin, s področja žitaric, s področja pridelava mesa, enega ali drugega, tretjega, četrtega, kakor hočete. To je zaskrbljujoča stvar in o tej temi bi morali v prihodnosti v tej dvorani tudi spregovoriti. Kolegicam in kolegom pa predlagam, da tudi v naslednjih minutah, urah, kolikor še bomo o tej zadevi razpravljali, poskusijo biti strpni in v korist kmetijstva tudi kaj konkretnega in dobrega povedati.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec. Pripravi pa se, gospod Franc Bogovič. Izvolite, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik za besedo. Spoštovani člani Vlade, uradniki, kolegi in nekolegi, tisti, ki jih ni več!

Jaz sem že včeraj rekel na odboru, da imamo pa le eno srečo. Da je konec mandata te vlade, kjer v bistvu lahko rečemo, da na področju kmetijstva je ena rdeča nit. To pa so višje globe oziroma višje kazni. S katerikoli zakonom smo se na Odboru za kmetijstvo in okolje srečali, pa smo skušali biti vsi

argumentirani, smo se na koncu srečali pri enem vprašanju: višje globe, višje kazni da ali ne. In tukaj je bila opozicija, predvsem Poslanska skupina SDS kjer smo z zakoni, z amandmaji skušali tem neracionalnim, neživiljenjskim visokim kaznim reči, da jih preveč, da so previsoke, na drugi strani pa smo imeli koalicijo, ki je to tiho, s pritiskom ali z dvigovanjem rok potrjevala. Mi smo pripravili priporočila, ki pa jih je koalicija skoraj brez obrazložitve zavrnila. Tudi takšen sklep, ki pravi: Državni zbor je opravil razpravo v zvezi z visokimi kaznimi v kmetijstvu za to koalicijo ni sprejemljiv. Smo včeraj govorili štiri ure, pa danes, mislim, da že več kot štiri ure o tem govorimo oziroma šest ur o tem govorimo, pa niti takšnega sklepa, kot je ta, da smo opravili razpravo, ne morete sprejeti. Toliko o tem, ko včasih leti ping pong žogica, kdo je konstruktiven in kdo nekonstruktiven. Argumenti, zakaj včerajšnja pa današnja razprava in priporočila niso potrebni, pa so bili iz različnih petnih žil izvlečeni. Eno je bila to, da gre za demagogijo. Spoštovani, nikakršna demagogija! Preberite si zakone, ki jih sprejemate brez naše pomoči, pogledjte, kakšne so kazni, in povejte slovenskemu kmetu, ali je to demagogija ali je to kruta realnost. Potem je bilo rečeno, da ne moremo sprejeti priporočila, ker da strokovne analize v tem predvolilnem času ne moremo narediti. To je rekla ena od koalicijskih poslank. Smo v predvolilnem času, strokovnih analiz ne morejo narediti uradniki, ki bi morali biti uradniki, strokovni uradniki, ne glede na to, ali je Franc Bogovič minister ali je Dejan Židan minister ali pa kdo drug. Očitno se od odstopa predsednice Vlade dogaja tisto, česar si slovenski državljani, predvsem pa slovenski kmetje, glede na to, da danes govorimo o kmetijstvu, ne želijo. Da je državno uradništvo dalo v ler in čaka novega gospodarja, do takrat pa bo skušalo še narediti zadeve tistim šefom, ki so jim sedaj po godu, tisti, ki čakajo nove šefe, pa si bodo poskusili izboriti dobre štartne pozicije, da bodo lahko čim boljši na tej hierarhični lestvici, ko pridejo novi šefi. Bilo je rečeno, da je ta tema nepomembna, ker smo že deloma v volilni kampanji. Spoštovani, če bi vsi uradniki, predvsem pa vsi poslanci in ministri delali tako, da bi se zavedali, da od prvega dneva mandata pa do zadnjega moramo delati tako, kot da so naslednje dan volitve, torej v prid državljanom ali pa kmetom, saj to je eno in isto, če danes govorimo o kmetijstvu, potem bi bilo veliko lažje. Tukaj pa sedaj, ko ves mandat opozarjam o visokih kaznih, smo pa naenkrat poslanci SDS označeni z demagogi, kako se gremo volilno kampanjo. Tri leta oziroma 26 mesecev smo se šli volilno kampanjo, kjer so nam skušali povedati, da so previsoke kazni, pa niste želeli poslušati. Boste pač morali požreti še to grenko pilulo in nas še danes do konca poslušati. Kazni v tem mandatu predvsem pri Zakonu o vinu in Zakonu o gozdovih, da ne bom zašel na druga polja, kot so nekateri zašli, niso v smislu preventivnega delovanja ali pa kaznovanja velikih tatičev.

Nikakor ne. Gre za strašenje slovenskega podeželja, za strašenje slovenskega kmeta, ko se Franci, Jože, Janez, zjutraj zbudi in najprej razmišlja, kaj vse mora narediti, ne zato da bo zaslužil za svoj kruh in za svojo družino, ampak kaj vse mora narediti, da ne bo prišel nek policist, nek inšpektor in ga oglobil. Oglobil za zneske, ki niso samo dnevni njegov prihodek, ampak tudi za letni prihodek. Pa če narobe etikira liter vina ali če pelje napačno en kubik lesa – v nadaljevanju vam bom skušal dokazati, da je bilo delovanje ministrov, pa tudi gospoda ministra Židana, naperjeno predvsem proti malim kmetom. Ministrstvo, ki je pripravilo mnenje vlade za današnjo točko, je točno napisalo in samo dalo pozitivne argumente o tistem, o čemer govorim. Danes sem mislil, da bo več besed tudi o nepremičninskem davku, ki je še ena velika kazen, kjer vam je Ustavno sodišče na srečo reklo stop. In ko ste govorili o, kako je že bilo rečeno, nekakovostnih gradivih, spoštovani, če bi bilo nekakovostno gradivo, ga predsednik ne bi uvrstil na sejo Državnega zbora. Če bi bilo nekakovostno gradivo, bi verjetno končalo tako kot končajo vaši zakoni na ustavnih sodiščih, kjer vse pade, kljub mnenju Zakonodajno-pravne službe, kljub mnenju stroke, kljub mnenju – čeprav je ne upoštevate – tudi opozicije. Skratka, strašite kmete, pa kriminalizirate jih. Potem pa je imel včeraj en kolega, poslanec iz koalicije, celo toliko poguma, da je rekel, da mi, opozicija, kriminaliziramo kmete. Kako? Nasprotujemo takšnim neživiljenjskim rešitvam, kot jih predlagate v zakone, predvsem na področju kaznovalne politike. In potem mi želimo kriminalizirati kmeta? Kriminalizirali ste ga, ker se vsako jutro sprašuje, kaj vse bo moral narediti, da ga država prek različnih organov ne bo kaznovala, da bo ja vse po tistih vaših kljukicah. Če bo eno kljukico zgrešil, evo, bo pa visoka kazen.

Moram reči, kot sem prej začel, da na srečo je konec tega mandata, ker me je strah, ker je še kar nekaj področij, kjer bi se morala zakonodaja spremeniti. En primer je na primer Zakon o živinoreji, kjer so kazni v tolarjih. Na srečo je konec mandata te vlade, kajti resnično me je strah, če bi ta vlada pod tem ministrstvom ta zakon spreminjala, bi verjetno spet govorili skoraj izključno samo o eni stvari. Ne o vsebini, ampak o kaznovalni politiki, ki bi poleg vinogradnikov in gozdarjev, ki ste jih začeli uničevati, predvsem tiste najmanjše, bi začeli govoriti tudi o uničevanju majhnega slovenskega kmeta, ki se ukvarja z živinorejo, čebelarjev in tako naprej. Že moji kolegi so vam danes tukaj 6 ur skušali dopovedati, kako je na drugih segmentih, na področju gospodarstva, bančništva, varnosti v cestnem prometu in tako naprej. In skušali smo vam dokazati, da so te kazni, ki so v teh dveh zakonih, nerazumne in neživiljenjske. Ampak najlažje je tako, da na odboru skoraj molče zavrnete priporočila oziroma sklepe, potem pa si mislite, kar naj opozicija govori, itak bo tako, kot se nam zdi.

Pa da grem konkretno na zakona. Izhajal bom predvsem iz mnenja vlade, ki moram reči, da je kakovostno, ampak na našo srečo oziroma na vašo žalost sami sebe večkrat negirate, ko govorite, da višje kazni niso nikakršen bavlav. Tako sami napišete. Pri Zakonu o vinu, da sprememba zakona je sledila osnovnim načelom Zakona o vinu, tudi na način, da so se spodnje višine kazni za hujše prekrške zvišale za 1,5-kratno vrednost spodje kazni višine iz leta 2006. Čakamo analizo, analize ni. Zanima me, ali je to trmoglavljenje ministra ali pa so si kakšni uradniki na ministrstvu dali duška in rekli, saj vemo tisto o kmetih, tudi če jim vse poberejo in damo visoke kazni, bo že našel toliko krompirja ali pa česa drugega, da bo plačeval desetino ali pa še kaj več naši državi.

Sami ste naredili razpredelnico na strani 6. Primerjavi starega, novega zakona, so cene pri pravnih osebah tam tam, morda celo kazni malo manjše. Pa pogledajmo za fizične osebe, za tistega kmeta, ki skoraj nima možnosti, da dobi velike subvencije ali pa verjetno, bodimo poštene, nima možnosti, da pozna uradnike na takšnih in drugačnih položajih, različnih službah tako znotraj ministrstva ali pa različnih drugih državnih organih, da bi lahko potrkal in rekel, "probajmo malo pa tudi za mene narediti". Kazni v starem zakonu za manjše pridelovalce, od 146 evrov do tisoč 43 evrov. Novi zakon: od 650 do 6 tisoč 500 evrov. Kolikokratno je to povišanje? Šestkratno. Srednjeveliki pridelovalec, prej od 835 do tisoč 168 evrov. Kaj naredite vi? Od tisoč 125 do 11 tisoč 250 evrov. Kolikokratno? Desetkratno povečanje. In za velike pridelovalce, še vedno govorimo za fizične osebe, ki niso espe, prej je bila kazen tisoč 43 evrov do tisoč 252 evrov. Kaj naredite vi? Od tisoč 570 evrov do 15 tisoč 700 evrov. 15-kratnik prejšnje kazni! In zdaj boste rekli, da to za slovenskega kmeta, predvsem za tistega najboljšega oziroma največjega, ki ima tako ali drugače zaslombo, da za njega ni to noben problem. Pojdite na teren, pa vam bodo kmetje povedali, da to je problem. Pa še to je bilo pri Zakonu o vinu, se spomnim tiste seje, ko smo potem skoraj cenkali na odboru, potem pa tudi na seji Državnega zbora, da bi pa morda le malo zmanjšali kazni, kajti očitno je tudi koalicija na čelu z ministrom in uradniškim delom sprevidela, da ekstremne kazni je pa res treba vsaj malo zmanjšati in potem bodo v medijih članki kot "koalicija je znižala kazni". Seveda, če s 15-kratnika znižaš na 10-kratnik, je pa res po mnenju koalicije znižanje, po našem mnenju pa še vedno zvišanje.

Naj grem naprej na Zakon o gozdovih. Danes je bilo veliko rečenega glede te, bom rekel, že prekleto prevoznice. Moram reči, da je na območju, od koder prihajam, ogromno malih kmetov. Ampak da ne bomo poslušali samo malih kmetov, smo bili zadnjič v okviru obiska poslanske skupine na terenu na obisku pri Gozdnem podjetju Bled. In sem jih resno

vprašal, kaj si mislijo o prevoznicah. Najprej so se začeli smejeti, ko sem pa le vztrajal, kaj si o njih mislijo, pa, spoštovani minister z ekipo, raje ne povem, kakšni stavki so leteli, kaj si mislijo in kaj vse so morali storiti s to prevoznicco, kljub temu da se prevoznica njih kot koncesionarjev naj ne bi dotikala. Kajti tudi s prevoznicco ste obšli koncesionarje in jo naredili za majhne kmete. Torej še en napad na majhnega, povprečnega, bom rekel, slovenskega kmeta.

In potem si ministrstvo pri pripravi gradiva olajša dušo s tem, kako smo prej v našem mandatu pod bivšim ministrom dali v vladno proceduro podoben zakon. Podali so ga uradniki na vlado v vladni postopek. In zakaj je bil postopek zaključen – zato, ker poslanci sedanje opozicije, ne vsi, pa ne bom govoril, sicer kolegov iz SLS ni tukaj, zakaj je zakon obstal v vladnih predalih. Zato, ker se nismo strinjali s takšnim načinom zakona. In novi minister, verjetno z istimi uradniki, ga je posvojil in ga dal v proceduro. Tudi tu ste, kljub temu da smo mi predlagali zakon in ukinitve prevoznic, nas preslišali in šli dalje, a z novelo zakona le malo omilili te kazni in si očitno zopet oprali dušo in rekli, saj mi delamo za slovenskega kmeta. Včeraj pa tudi danes je minister že večkrat rekel, da je bilo manj kazni pod levimi vladami. Upam, da je bilo to rečeno v šali, kajti potem bi lahko jaz resno rekel, da pod levimi vladami očitno določene inšpekcije tudi manj delajo.

Za zaključek še dve, tri zadeve. Včeraj in danes poslušamo o enem milijonu na črno posekanega lesa. Sami ste z Zakonom o gozdovih v tem enoletnem prehodnem obdobju zaradi žledoloma priznali, da sledljivost obstaja in da ta sledljivost sledi tudi evropskim direktivam. Kljub tej sledljivosti vi še vedno brez analiz govorite, da je bilo en milijon pokradenega, in verjetno kažete s prstom na male kmete, kajti koncesionarji in prevoznice so za vas neka druga, verjetno tabu tema. In še nekaj, ko govorite, kako je treba denar pobirati – pa bom zašel malo na druge teme. Imamo črpanje evropskih sredstev tudi na področju kmetijstva. Imamo vprašanje koncesij na področju gozdov. Imamo vprašanje koncesij na področju dimnikarstva. In vse to, spoštovani minister, boste pustili drugemu. Jaz moram reči, da za kazen bi vam želel, da morda pa bi bili tudi v naslednji vladi vsaj toliko časa minister, da to, kar čaka naslednjo koalicijo, katerakoli že bo, v letu 2015, da bo to uredila na področju Ministrstva za kmetijstvo in okolje, da bo nekdo drug moral zavihati rokave, da bi pri tem delu pomagali. Glede prevoznic naj zaključim. Sami ste dali v zakon, da lahko v hitrem postopku inšpektor izda večkratnik kazni. Že takrat sem jaz rekel, da je to tako malo na palec, kjer je nek Francelj kot inšpektor jezen na nekega Janeza zaradi ne vem česa iz preteklosti, mu lahko z lahkoto da večkratnik v hitrem postopku. In ta Janez ne bo mogel ničesar narediti, da bi tega inšpektorja prepričal, da to pa ni res.

Spoštovani, kljub temu da ste z levo roko zavrnili priporočila, pa mislim, da ta današnja debata, ne glede na to, ali smo v volilnem ali predvolilnem času, ali lahko državno uradništvo naredi kakšno analizo ali ne, če že oni ne, potem je pa še bolj na nas politikih, da kakšno besedo spregovorimo o slovenskem kmetijstvu predvsem na področju slovenskega vinogradništva, slovenskih gozdov. In še enkrat rečemo, kazni so previsoke, bodimo razumni, človeški in jih znižajmo. Če ne zdaj, minister je rekel, da jih zdaj ne more več, ker samo opravlja tekoče posle, verjemite, če bo druga vlada, bo pač tista zavihala rokave tudi na področju kaznovalne politike in znižala kazni. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Besedo ima minister mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Upam, če bo država še kdaj imela to smolo, da boste vi vodili vlado, da ne boste tako znižali kazni, kot ste jih znižali leta 2007. Od takrat so tako zelo velike kazni v gozdovih. Moram reči, da leva vlada teh kazni ni prehitela, ker ste jih dejansko tako visoko vi nastavili. Prosim, preberite si, kako ste leta 2007 kaznovali malega kmeta, če je pustil svojo živino, da se pase v njegovem gozdu. Ampak, prosim lepo, preberite si, kako ste takrat kaznovali malega kmeta, če je slučajno smreko kot okras nesel domov iz gozda brez neke ustrezne označbe. Ampak takrat SDS takrat ni nasprotoval, ker ste imeli verjetno neke argumente, ne samo to, kar se običajno uporablja, to je sorazmernost, ampak učinkovitost in odvračalnost. Drugega tu ne morem povedati. Rad pa bi povedal naslednje. Dejansko zakon o gozdovih, ki bi moral biti sprejet marca lansko leto, država bi morala po evropski uredbi imeti ta zakon sprejet marca lansko leto. Marca je potem prišlo do menjave vlade. Mi smo potem naprej govorili tistim pristojnim, ki tudi nas nadzirajo, pa so neke drugje, niso v Sloveniji doma, da je to menjava vlade in kaj še vse, potem kontra vprašanje, zakaj zadnji čas. Ampak, O. K., saj kazni nobene ni bilo. Vendar tisti zakon predvidevam, da ni šel naprej zato, ker vaše vlade ni bilo več. Nikjer nisem do zdaj zasledil nobenega zaznamka, da je obstal na vladi. To ni videti iz nobene evidence. Edino, kar pa je, kar pa poznam, ker so poslanci naše koalicije imeli to srečo ali smolo, da so bili nekaj časa tudi poslanci vaše koalicije, so bili tudi udeleženi na pogajanjih v januarju. Iz teh pogovorov vem, kaj ste se takrat dogovorili. Glavno, kar ste se dogovorili, je, da se ne uvede tisto, kar bi dejansko bilo povsem nerazumno, torej nova taksa za slovenske kmete za 2 milijona evrov. In to je dobro. Ta vaš dogovor smo mi tudi upoštevali in tega mi nikoli ne bi predlagali. Kontra pa ste naredili v nekem drugem zavodu luknjo za 2 milijona, ker je tisti zavod potem pričakoval iz tega zakona potem 2 milijona evrov. Medtem ko sistem prevoznic je

šel naprej takšen, kakršnega je nova vlada sprejela ob zavedanju, da v bistvu mi nimamo časa, da pošljemo zakon v normalno razpravo, kjer bi se stroka soočila, kjer bi se nevladne organizacije soočile in tako naprej, ker enostavno smo zamujali. Marca smo že zamujali in če bi vi to pravočasno pripravili, bi verjetno ta zakon že takrat bil bistveno boljši, kot je zdaj.

Rad bi povedal še to. Bilo je nekaj vprašanj, kar se tiče vinarstva. Tu lahko povem samo naslednje. Znano vam je, spoštovane poslanke in poslanci, da ta zakon dolgo časa ne velja. Vsak zakon se mora občasno evalvirati, pogledati, ali dosega svoje učinke, pa ne samo na področju kazenske politike, ki mora bito manj pomembna, bolj na področju nekih drugih politik, da se potem prilagodi. Ni pa običajno, da se to recimo v zelo hitrem času naredi. Tisto, kar je pa pomembno pri tem zakonu, ta zakon je nastal zato, ker so tisti, ki živijo od vinogradništva in vinarstva, bodisi da so združeni kot mali kmetje ali majhne kleti ali pa tudi velike, vse tri asociacije so bile prisotne, so nas zaprosili, da to naredimo. Da ljudem, ki od vinogradništva in vinarstva živijo, pomagamo. In to smo naredili. Tudi verjetno ste videli, predvidevam, da so vse poslanske skupine te asociacije obiskale, da je bila prisotna splošna podpora. Ali se bo v bodoče izkazalo, da je treba še kaj drugega narediti, kar verjetno se bo, ali je treba te kazni spremeniti v katerokoli smer, se bo pač spremenilo. Tako mislim, da bomo lahko bili enotni, ko bomo v bistvu nekakšne druge stvari dali na stran.

Tisto, kar se pogosto očita, da se politika vodi na način, da se v bistvu preveč obremenjujejo mali kmetje. Skušal sem vam povedati, kaj je višina kazni v vinogradništvu. V času 13 mesecev in mislim da 16 ali 18 dni je bilo kazni za 12 tisoč evrov v celém sektorju. V času prejšnje vlade je bila tudi številka povsem nepomembna. Je čisto vseeno, ali je 10 tisoč ali 20 tisoč. Hočem vam povedati, da sistem nadzora temelji na preventivnem delovanju in jaz mislim, da je to tudi tako prav. Je pa zelo nekorektno, da potem vmes kdorkoli pove, da temelji politika države na tem, da skuša kmetu škoditi. Ker na koncu pa so podatki kljub vsemu pomembni. In tisto, kar ste videli, bilo je danes že nekajkrat predstavljeno. Osnovo nadzora in potem tudi kaznovanja, če je treba kaznovati, izvaja Inšpektorat za kmetijstvo in okolje. Tukaj je evidentno, da je količina izrečenih kazni padla. Kaj je razlog? To ste vsi razumeli, da je bilo bolj v šali povedano, da je odvisno od leve, desne, kakšne druge vlade, saj organi morajo delovati samostojno in imajo potem neko zakonodajo, po kateri morajo delovati. Tisto, kar je bilo tudi pomembno, plačila, ki so vezana na razne poravnave, ko je treba vračati denar, ki je prišel iz Evropske unije. Količina tega denarja se tudi iz leta v leto evidentno manjša. Kakšno leto zaniha, ampak se manjša. Mislim, da je bilo lansko leto milijon in pol evrov, v povprečju milijon in pol evrov, imam pa kontra znesek 314 ali 317, včasih 335

milijonov evrov. Upam, da bo v prihodnosti ta znesek še manjši. Je pa zdaj že za nekajkrat manjši, kot je bil v začetku, ko se je začela izvajati kmetijska politika.

Tukaj bi rad povedal še naslednje. Nekateri od vas boste prisotni, ko se bomo pogovarjali čez eno uro in 15 minut, čez 15 minut se začne izredna seja Odbora za kmetijstvo, ko se bomo pogovarjali, kako bo izgledala nova kmetijska politika. Tam bomo skušali tudi razložiti, kje je domet katerekoli vlade, kje je domet katerekoli politike, kaj je pa tisto, kar je povsod po Evropski uniji prepuščeno in je dovoljeno, da se dogaja samo kot trg, kot tržna proizvodna dejavnost, in država tam nima pristopa. Jaz osebno mislim, da se je do sedaj kmetijska politika v Sloveniji izvajala solidno. Napačno bi bilo, da bi rekel, da je bilo idealno, idealnih stvari ni, vedno je možno tudi kaj izboljšati, spremeniti in jaz v tej smeri tudi to razpravo razumem. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima mag. Katarina Hočevnar. Pripravi pa se gospod Robert Hrovat. Izvolite, gospa Hočevnar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Lep pozdrav še enkrat.

Očitno včasih ni dovolj, da se zadeve povedo. Včasih se morajo tudi narisati ali pa slikovno prikazati. Ko govorimo o višini glob in kazni, je, spoštovani kolegi, tlakovanje visokim kaznim bilo narejeno v letu 2008 z novelo zakona o prekrških, analiza pa je glasovanje s 6. 2. 2008. Za takšen zakon so pritisnili tudi nekateri med vami oziroma med nami, ki so danes najbolj glasni. Tale graf pa prikazuje povišanje, ki je bilo takrat izvedeno. To se pravi, samo za kolikšen odstotek so se povišale globe za pravne osebe, za velike, manjše gospodarske družbe in pa za posameznike. In ta zakon, kot sem že v stališču poslanske skupine danes poudarila, je v bistvu merilo, okvir za vse posamezne zakone, ko določamo višino kazni in pa glob. Veliko, preveč je bilo za moje pojme povedano v tem mandatu o tako imenovanih prevoznicah. 29. 1. 2013, ko je potekalo koalicijsko usklajevanje o tem osnutku zakona, Državljanske liste ni bilo več zraven, ampak niso bile pa osvežene mailing liste, zato smo še vedno dobivali elektronsko pošto na to temo. Zato bom na tej temi zaključila, pa ne bom nadaljevala, ampak bi prosila, da se pa res ne sprenevedamo. Dejstvo je, da sledljivost lesa je zahtevala od nas Evropa, in ta zakon bi moral iti mogoče v malo spremenjeni obliki naprej, ne glede na to, kdo bi bil kmetijski minister. Ja tudi participacija oziroma tisti evri za odsek so bili predvideni. Mogoče bi bil kakšen člen oblikovan drugače, če bi tista vlada nadaljevala delo ali pa kakšna tretja ali tehnična, ampak dejstvo je, da bi zakon pač moral biti, ker bodimo pošteni in povejmo, da tisto, kar sprejemamo v tem državnem zboru, nam itak v 60 % predpisuje Evropa. Seveda pa tako, kot sem že prej enkrat povedala pa se ne

bom ponavljala, velikokrat tudi preveč sledimo tem postopkom oziroma temu, kako naj bi to zakonodajo implementirani v slovenski pravni red. Prevoznice ne veljajo in globe se ne morejo izrekati glede prevoznic in glede te sledljivosti lesa v tem trenutku. Čez leto, ko bodo v slovenskem pravnem redu uveljavljene, bomo pa takrat oziroma boste tisti, ki boste imeli to priložnost in odgovornost, pogledali, ali bo potrebna kakšna nova novela zakona. Kar se pa tiče na splošno glob, pa po mojem prepričanju itak kompliciramo v vsej zakonodaji, da je problem v izvedbi, ne pa zmeraj v spreminjanju zakonodaje. Jaz bi imela tukaj samo tri pravila. Prvo, da za prekršek, ki je samo formalne narave, bi morali izrekati opomine. V primeru pridobljene koristi ali pa konkretne škode bi morala ta kazni v bistvu odražati pridobljeno korist. Pri izrekanju želim zdrav razum in da se z globami ureja področje, ne pa zatira. Zdaj mi je pa zmanjkalo časa. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima gospod Robert Hrovat. Pripravi pa se gospod Aljoša Jerič. Izvolite, gospod Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovana koalicija, spoštovani minister, lahko se še tako trudite in prepričujete nas pa slovensko javnost, da so kazni, ki ste jih uzakonili v tem mandatu, okej, vam slovenski kmetje sporočajo, da to ni okej. In ni okej. Dajmo se nekaj dogovoriti – ali ste v tem mandatu dvignili kazni na področjih, o katerih smo danes govorili, ali niste? Ste. Kazni so višje, kot so bile prej. O tem govorimo danes in o ničemer drugem. Dejstvo je, da so kazni v kmetijstvu nesorazmerne s težo prekrška. Sploh na teh področjih, o katerih smo danes govorili, zakon o vinu, zakon o gozdovih, o ohranjanju narave in tako naprej. V Slovenski demokratični stranki smo pri vseh zakonih, ki ste jih sprejemali v tem mandatu, nasprotovali na področju predpisovanja kazni, višine kazni, višine glob. Vedno smo nasprotovali. Ampak žal smo bili vedno preglasovani s strani koalicije. To, kar sem na začetku rekel, da se v tem mandatu vodi politika proti podeželju, za tem še vedno stojim. In me prepričajte, da ni tako. Ne vem, če me lahko kdo prepriča. To je dejstvo. To se vidi na vsakem koraku.

Veliko je bilo danes govora o zakonu o gozdovih, pa se bom še jaz dotaknil tega zakona. Se spomnite prve razprave o zakonu, ki ste jo, ta vlada in ta koalicija, pripeljali v državni zbor. Pustite tukaj SDS. SDS nima zveze s tem predlogom zakona. Vi ste odgovorni, gospod minister Židan, vi ste odgovorni, vi ste pripeljali ta zakon v državni zbor. Ta koalicija ga je pa potrdila. Tisto prvo varianto, ki so se ji posmehovali vsi deležniki, ki se v tej gozdarski verigi pač udeleženi. Vsi so se posmehovali. Goljufali so vas na gozdni cesti. In do tega ste

tudi vi prišli, da je to dejansko res. Ampak, veste, morda ste bili nekoliko prepozni. Slovenska demokratična stranka je predlagala novelo zakona, kjer nismo več vpeljevali prevoznic, ampak listino o prevozu, kjer bi se kupec in prodajalec dogovorila na gozdni poti, podpisala podatke in je sledljivost zagotovljena. Zagotovo je zagotovljena. Zakaj si upam to trditi? Zato, ker ste copy paste tega našega zakona naredili v prehodno določbo zakona o gozdovih, kjer ste sedaj za eno leto zamrzili prevoznice in te kazni. In ker se pogovarjamo o kaznih, vam povem še to, da ste tudi sami spoznali, da so kazni previsoke in ste jih pri noveli zakona, ki ste jo drugič prinesli v parlament, kazni znižali. Ampak še vedno so te kazni ogromne. Hvalite se, kaj ste na področju kmetijstva in tudi gozdarstva in teh zadev naredili. Jaz vas bom opozoril samo na eno stvar, in sicer na žledolom. 9 milijonov kubikov je lesa, ki je bilo podrto. Od tega 3 milijone iglavcev. Vi ste postavili rok 15. 5. za sanacijo iglavcev. Sedaj ste prišli do tega, da to ne bo izvedeno, zato mora nekdo nositi odgovornost. Nekdo jo mora in jo bo moral. Sedaj ste prolongirali ta rok. Poglejte, do 10. 5. je saniranih 23 % iglavcev v Sloveniji, od tega 26 % v zasebnih gozdovih in le 14% v državnih gozdovih. Se sploh zavedate, kako majhen odstotek je saniranega lesa iglavcev? Kaj to pomeni? To pomeni, da gre za obsežno zamudo pri sanaciji iglavcev. Kaj grozi? Grozi sekundarna škoda po podlubnikih. Kdo bo odgovoren za toliko in toliko milijonov kubikov, ki bodo ostali v gozdovih? Ampak podlubniki bodo šli naprej, ne bodo ostali samo tam na lesu, ki leži na tleh, bodo šli tudi v zdrav les. Kdo je odgovoren za to? Bo spet Slovenska demokratična stranka? Za vse v tem parlamentu in v tem mandatu je kriva Slovenska demokratična stranka. Vse se je dogajalo v času Janševe vlade, te in one prejšnje. Dajte se zavedati, da ste vi na oblasti ta trenutek in da koalicija podpira te stvari, kar prinese te vlada, v kateri je minister Židan minister za kmetijstvo in okolje. In vi to podpirate.

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, kot sedaj vidim, enostavno ni imelo predvidenega načrta za ukrepanje ob žledolomu. Ni ga imelo. Minister za kmetijstvo iz Avstrije je bil na obisku takoj po tej naravni katastrofi. Ponudil je pomoč. Minister Židan jo je odklonil. Če to ni res, potem demantirajte Delo, Dnevnik, Kanal A, Pop TV. Iz tega sem si pridobil ta mnenja. Napovedali ste 100 milijonov evrov denarja s strani EIB. Koliko smo ga dobili? Nič. Napovedali ste ustanovitev državnega podjetja za odkup lesa. Kje je? Ni ga. Napovedali ste ustanovitev družbe, ki bi po koncu koncesij gospodarila z njimi namesto Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Kje je? Nič ni. Ena sama velika hvala vas je bila danes, kako dobro ste delali in kako je koalicija vse sploh in oh podpirala same dobre rešitve, ampak že na tem primeru pade vse. Nič se ni zgodilo. Saniranih je nekaj več kot 20 % gozdov. Sami ste določili rok, do kdaj morajo biti

sanirani iglavci. Ampak niso. Niso. Ne vem kako se boste izvlekli iz te godlje, v kateri pač ta trenutek je, ministrstvo ali pa ta vlada ali pa ta koalicija ali pa kdorkoli. Mi ta trenutek nimamo te odgovornosti, da bi bili odgovorni za to, kar se dogaja v slovenskih gozdovih. Poglejte, še enkrat bom rekel, samohvala je enostavno premalo. To morajo občutiti tudi slovenski kmetje. In če boste slovenske kmete ta trenutek vprašali, ali je kmetijska politika v tem trenutku prava za male kmete ali je kmetijska politika narejena za lobi, za velike kmete, vam bodo zelo jasno povedali. Politika, ki se je vodila v tem mandatu, je bila pisana za velike kmete. In to je po mojem mnenju in po mnenju Slovenske demokratske stranke napaka. Če želimo biti samooskrbni, moramo začeti spreminjati stvari pri temelju. Treba je razporediti sredstva na drugačen način.

Torej še enkrat. Pogovarjamo se o kaznih in kazni so nesorazmerne glede na prekršek oziroma na težo prekrška. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Glede na to, da prihajajo nekatera opozorila iz dvorane, je treba vendarle ugotoviti, da je bila razprava danes precej široka, tako da bi imeli po mojem mnenju več težav pri tem, če bi omejevali razpravo.

V nadaljevanju bomo prisluhnili gospodu Zvonku Lahu, ki ima besedo, potem pa ima lahko besedo že Vlada.

Izvolite, gospod Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Očitno je na drugi strani tema, kot smo slišali. Gospod minister, jaz bi se navezal na tisti del vaše razprave, ko ste rekli, da ste pri spremembi Zakona o vinu prisluhnili tistim vinogradnikom, ki od tega živijo. Na Dolenjskem je 12 tisoč vinogradnikov. Tistih, ki od tega živijo, je nekaj deset. Nič več. Tiste, ki obdelujejo manj kot 10 % vseh vinogradov, tiste, ste poslušali. Družinske vinogradnike, večje pridelovalce. Nihče pa ni vprašal predstavnike tistih malih, ker v povprečju v Sloveniji obdeluje en vinogradnik nekaj več kot 20 arov vinograda in toliko in toliko procentov vseh vinogradov v Sloveniji. Te ste izpustili. Tudi na splošno v kmetijstvu imamo povprečno kmetijo, 6,5 hektarjev kmetijske zemlje, in ta kmetija seveda ne more preživeti sama. Imamo pa veliko kmetij večjih, ki obdelujejo tudi zemljo v najemu, pretežno v najemu, ker vemo, kakšna je sestava kmetijskih gospodarstev v Sloveniji, ki so šli v investicije, so naredili poslovne načrte, pridobili državna evropska sredstva, sedaj pa morajo doseči cilj. In ker so jih bile samo velike oči, je sedaj težko doseči te cilje glede proizvodnje, ker imajo premalo zemlje, premalo krme in so v škripcih. Ravno tako je pri večjih vinogradnikih. Seveda vlada jim je šla na pomoč, treba je zastrašiti male vinogradnike, da pač ne more prodajati, da morajo stekleničiti, povečati globe,

s tem jih tudi prestrašiti, če bodo kaj na črno naredili in da bodo prodajali večjim grozdja, po 30 centov kilogram pridelano na teh strminah, na kolenih, da bodo postali viničarji. To je rešitev po vaše. Zato niste poklicali teh predstavnikov malih vinogradnikov. Prej ste rekli, da so bili ti predstavniki v vseh poslanskih skupinah. Ja, v pozicijskih lahko, pri nas ne.

To je ta politika, ki jo vodite – politika zastraševanja, politika obdavčevanja. Mi poslanci smo bili na terenu, ko so nas pričakali predstavniki velikih kmetov, predstavniki kmetijsko-gozdarskih zavodov, svetovalne službe in so nas napadli na polno, kaj si pač mislimo, in so povedali, da v enem zavodu imajo nekaj čez 50 tržnih kmetov, pa preko 700 registriranih dopolnilnih dejavnosti tistih malih kmetov, ki morajo še nekaj pridelovati, da se lahko preživijo. A nihče ni nič govoril, kaj so naredili za tiste male kmete. Ne. Na njih je treba samo čakati kot jastrebi, da naredijo nekaj narobe, da jih kaznuješ in odvrneš od tega, da bo kaj delal in da bo večjim prepustil zemljo. To je izgleda cilj. Sem že prej povedal, da ti kmetje, naj si bodo vinogradniki ali pa govedorejci, obdelujejo samo tista zemljišča, ki jih lahko z velikimi stroji obdelajo. Tista mala na strmih pobočjih, na ozkih parcelah, nedostopnih pa ostanejo lastniku. In to se zarašča. Nosilec kmetijske dejavnosti je v povprečju star preko 60 let. To so upokojenci in njim prepuščamo potem reševanje zaraščanja kmetijskih zemljišč. V Evropi pa ima status malega kmeta tisti, ki pridelava več za trg, kot porabi zase. To je definicija malega kmeta v Evropi. To so nam razlagali tisti iz Evrope. V Romuniji ima povprečen kmet 1,9 krave, ... / znak za konec razprave/... gospod minister, narobe vodite to politiko in taka politika kazni ne pelje nikamor.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima lahko v tem trenutku po pregledu vlada.

Minister Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovane poslanke in poslanci, dovolite, da se vam na začetku zahvalim. Velja to, kar sem povedal že pred dnevi. Kadarkoli je možnost, da govorimo o kmetijstvu, je to dobro. In danes smo to možnost izkoristili, na trenutke na neobičajen način, ampak verjamem, da v srcu le vsi razumemo, da mi nujno potrebujemo slovenskega kmeta in da je ta slovenski kmet, mislim seveda kmetico in kmeta, da sta temelja naše družbe.

Res je to, kar je bilo na koncu povedano in marsikdaj vmes, kmetijska politika je najbolj evropska politika, in to že 50 let. Če se spomnite, zakaj je nastala evropska kmetijska politika. Hrane je bilo premalo, bila je predraga in bila je zanič in še v tem trenutku gre skoraj 40 % evropskega proračuna za kmetijstvo. To pa v praksi v Sloveniji pomeni, da v kmetijstvu zaradi takšnih ali drugačnih ukrepov, v glavnem sta dva, namenjamo za kmetijstvo in gozdarstvo,

prehrano letno 300 do 350 milijonov evrov, kar je po mojem mnenju zelo koristno uporabljen denar, in bi si želeli, da bi tudi ostali denar v Sloveniji bil enako koristno uporabljen. Res pa je, da tudi v Evropi ni vse enako recimo. To, kar ste, gospod Lah, vprašali, kaj je definicija malega kmeta, veste, da v Evropi niti definicije ni, kaj je družinska kmetija. Letošnje leto je leto družinskih kmetij, ne evropsko, ampak svetovno in Evropa nima enotne definicije, kaj je družinska kmetija. V Sloveniji potem naredimo neko poenostavitev in, ko rečemo, kaj je družinska kmetija, rečemo, da družinska kmetija je vsako kmetijsko gospodarstvo, ki nima oblike pravne osebe, ampak je v bistvu fizično. Torej kmetija je kmetija, kjer kmetje kmetujejo. Kmetije so različne. Drži podatek, da je relativno majhna slovenska kmetija, to je 6,5 hektarjev. Res je, da nekje so še manjše, je pa res, da to evropsko povprečje, s katerim naš kmet more konkurirati, je pa skoraj trikrat večje. Če neke države pogledate, recimo Nemčijo, na Bavarskem so strašno nesrečni, ker imajo povprečje mislim da 28 hektarjev. Pa to govorim malo na pamet, mislim da je tu nekje. Če pogledate Luksemburg, imajo povprečje 50 hektarjev, zato je slovenska kmetijska politika korigirana. Ta slovenska kmetijska politika je bolj socialna, kot je marsikatera evropska kmetijska politika, in več daje tudi na okoljske cilje. To pa zaradi značilnosti naše države in jaz mislim, da je tako tudi prav. Zato pa imamo v tem trenutku že 17 do 18 % kmetij, ki preživijo in imajo neko bodočnost, marsikdaj tudi lepo, s pomočjo dopolnilnih dejavnosti. Tu pa moramo povedati in biti pošten, da marsikatera kmetija ima dopolnilno dejavnost zato, ker ima kvalitetne kmetijske svetovalce, ki delajo v kmetijsko-gozdarskem zavodu. Jaz za razliko od marsikoga cenim delo teh kmetijskih svetovalcev. Včasih si želim, da bi bili več na terenu in bi imeli manj papirnatega dela. Je pa tudi res, da je v bistvu kmetijska evropska politika znana po tem, da je dosti papirja. Mislim, da sem tudi že vam kot poslancem razlagal naslednje. Cilj nove kmetijske politike, ki se bo sedaj začela, je bil tudi deadministriranje. Res je, da smo ta cilj dosegli v Sloveniji nekje pri 26 tisoč do 28 tisoč kmetij. To je kar dosti, če pomislimo, da jih na neposredna plačila kandidira 60 tisoč, ker bodo lahko šli v shemo mala kmetija. Tam bo bolj enostavno, enkrat nekaj na 7 let in imajo mir. Medtem ko ostala kmetijska politika, pa tega nismo izračunali mi, ampak so to izračunali Nemci, ki radi računajo, je za 15 % administrativno še bolj zahtevna. To je težava kmetijske politike. Tako je v administrativno zahtevna, da ne samo, da imajo kmetice in kmetje težave, da jo izvajajo, tudi države imamo težave, da jo izvajamo. Če pogledate te korekcije, ki jih je Slovenija plačevala, nekatere pa nam verjetno še sledijo, saj te korekcije večinoma niso bile zato, ker je nekdo služil na račun evropskega denarja, ampak ker so bile težave pri izvajanju kmetijske

politike in je tudi država marsikaj po svoje razumela. In te korekcije so v Sloveniji. Mislim, da do tega trenutka jih je bilo 17, 18 milijonov. Te korekcije so vedno z zamikom vsaj po navadi 5 milijonov evrov. Če se prav spominjam, ko sem postal minister, smo dobili kar veliko korekcijo, mislim da 8 milijonov evrov. Takoj je z vaše strani prišel napad, češ, poglejte levega ministra, pride pa že kazen 8 milijonov. Ko sem razložil, da je to kazen zaradi neke dejavnosti leta 2006 pa 2007, je ta napad takoj nekam izginil.

Žledolom. To drži, spoštovani poslanec gospod Robi Horvat, takšne krize v slovenskih gozdovih še ni bilo. Če mi seštejemo žledolome za nazaj, ne pridemo do obsega žledoloma, ki ga imamo sedaj. Saj tudi zato ste poslanke in poslanci spreminjali nekatere zakone, ker enostavno tudi v zakonih nekateri pojavi niso bili omenjeni. To je prvo dejstvo. Drugo dejstvo je, ko se je žledolom pojavil, je država odreagirala. Prvo, kar smo naredili, je pa tisto, kar vsak normalni naredi. Takoj se posvetuje z državami, ki so imele velike težave v preteklosti. Mi smo se kar z nekaterimi posvetovali. Zlasti so bili pomembni posveti s Francijo. Francija je imela tudi večji žledolom, Nemčija je imela več žledolomov, z njimi si še sedaj dosti informacij izmenjujemo. Mimogrede, mogoče vas zanima, sem vesel, da grem s predsednikom Borutom Pahorjem čez dober mesec na Bavarsko, kjer bomo tudi poslovno konferenco organizirali, ker želimo tudi preko tega nekatere težave rešiti. Avstrija nam je neke usluge ponudila. Marsikatero smo tudi sprejeli, to je treba povedati. Opazil pa sem, spoštovane gospe in spoštovani gospodje na tej desni strani, da zelo radi navajate časopisne članke, umikate pa se, ko je treba navajati Uradni list. To je zopet vaša težava ne pa moja. Tisto, kar bi pa rad povedal, je pa naslednje. Ko pride do tako zelo velike krize, je seveda utopično razmišljati, da bo kriza izginila v roku pol leta. Nikjer, ampak res nikjer v primerljivih državah, kjer so bili bolj pripravljeni kot mi, ker so imeli državno podjetje, ki upravlja z državnim gozdom in je lahko v času krize interventno pomagalo privatnim gozdovom, mi tega nimamo. Jaz ne vem, zakaj ste to pred 20 leti ali pa še nazaj v bistvu spremenili, da tega v Sloveniji nimamo. Jaz ne vem, mene takrat ni bilo v politiki, čisto nekje drugje sem živel, ukvarjal sem se s kravami in nekaterimi drugimi vrstami živali, v politiki pa me ni bilo. Ampak mi smo, za razliko od nam primerljivih držav – mislim, da ste vi, spoštovani poslanec, rekli, da sem nek utopični socialist, se dobro spomnim, eno vprašanje je bilo, ste rekli, da sem utopični socialist. Utopični socializem, saj sliši se zelo dobro, moram reči, da sem vesel, če gremo v to smer, vendar je to smer, ki je značilna za Avstrijo, Finsko, nemške zvezne dežele, Švico, in ta smer se je pri njih izkazala kot koristna. Mi smo dejansko želeli, ker odločitev koalicije je jasna – koalicija je podpisala koalicijsko pogodbo, kjer se je odrekla koncesijam v

bodoče. Ampak v bodoče bomo upravljali državne gozdove z državnim podjetjem. Dejansko smo želeli potem to državno podjetje zelo na hitro ustanoviti. To je državno podjetje, ki bi upravljalo državne gozdove, bi pa imelo tudi možnost, da neke interventno pomaga privatnim lastnikom. Ni nam uspelo, razlogi so bili javno objavljeni, pa o njih ne bom govoril. Dejstvo je, da je ta zakon sedaj zaključil javno obravnavo ali tu neke je, čaka na prihodnjo vlado. Če bo naša, bo šel zakon absolutno naprej, ker je to moderen pristop upravljanja z najpomembnejšim naravnim virom. Kolikor vem, če bo vaša vlada, bo šel tudi naprej, mogoče v malo drugačni obliki, če bo pa ta tukaj, pa ne bo šel naprej. Ampak okej, to je pač tveganje, ki ga moramo prevzeti.

Kar se tiče tega, zakaj je uradna institucija napovedala rok 15. maj. Zato ker mora. Takšen je zakon. Je pa res, spoštovane gospe in spoštovani gospodje, jaz bom dejansko predlagal, da pregledate sanacijski program, ki ga je Zavod za gozdove naredil zelo kvalitetno. Tam je napisano, kaj so zmožnosti slovenske operativne na različnih področjih. Tam je tudi zelo jasno napisano, da je realna možnost, če bomo zelo pridni, zelo dobri, če si bomo medsebojno pomagali, ne pa se kregali, kar se iglavcev tiče, jih odstranimo iz gozdov neke do polovice leta 2015. Kar se pa tiče potem ostalega poškodovanega lesa, pa neke plus dve leti, leta 2017. Boste rekli, ja, minister, pa kaj, to so dolgi roki. Poglejte, s komerkoli se boste pogovarjali, ali v Nemčiji ali v Franciji, poglejte, kakšne težave imajo po 10 letih še vedno v Franciji ali pa v Avstriji. Sanacija pač bolj hitra ne more biti. Nimam več časa, da bi še naprej govoril o sanaciji.

Tekom današnjega pogovora je bilo veliko, se mi zdi, slovenske politične folklore, pa je mogoče tako tudi prav. Pogovarjali smo se o kaznih v kmetijstvu. Jaz verjamem, da vsi, ki smo dobronamerno poslušali, smo ugotovili, da realizirane kazni v kmetijstvu so majhne in še padajo; mislim, da smo to ugotovili. Pogovarjali smo se veliko o Zakonu o gozdovih. Jaz sem opozarjal na to, kaj ste sprejeli leta 2007 in kaj ste na dokazljivi način uskladili v neki drugi koaliciji. Vi ste opozarjali, kaj je Vlada potem dala naprej, kar je tudi povsem upravičeno. Vmes je treba povedati, da smo morali dati naprej, zato ker smo roke zamudili, marca bi zakon moral biti sprejet. Ampak suma sumarum Zakon o gozdovih ni škodljiv za slovenskega kmeta. In če ga pogledamo brez politične dlake, bomo to tudi ugotovili.

Pri Zakonu o vinu pa imamo različen pristop. Mi se na ravni države pogovarjamo s tistimi, ki sektor predstavljajo na ravni države. Enostavno, pa ne zato, ker ne bi želeli, ker niso v redu ljudje, so v redu ljudje, ampak zdaj si zamislite, da se ministrstvo pogaja z vinogradniki Dolenjske, z vinogradniki Štajerske, Koroške, Prekmurja in tako naprej, ob tem da nimajo vedno enakih stališč, je dogovor nemogoče

doseči. Zato je stališče ministrstva, da ko se o sektorjih pogovarjamo, se pogovarjamo s tistimi, ki imajo predstavnike na ravni države. Tisti, ki smo jih mi opazili – zdaj, če smo koga zgrešili, se tu pred vami opravičujem, ampak tisti, ki so običajni predstavniki vinogradnikov in vinarjev na ravni države, tisti so bili pri nas. Prosili so za pomoč, in to pomoč vi sedaj napadate. Oni so prosili za pomoč, ker živijo od vinogradništva in vinarstva, vi pa to sedaj napadate. Do tega imate verjetno vso pravico, mislim pa, da ni prav. Ljudje, ki živijo od nečesa, imajo pravico, da jim država pri tem tudi pomaga.

Želeli ste se pogovarjati tudi o Zakonu o ohranjanju narave. To je zakon, ki ga v bistvu ni. Saj verjetno vsi znamo zadosti dobro šteti, da realno nimate možnosti, da to sprejmete. Če bi pa bila realna možnost, pa je dovolj časa, da se o tem pogovorimo, pogledamo, če so res kaj kakšne napake, napake tudi popravimo. Ne vem, ali ste opazili, mogoče tisti poslanci, ki ne hodijo na Odbor za kmetijstvo, tega ne opazijo, ampak na Odboru za kmetijstvo in okolje je pa kar nekaj trenutkov, kjer se za kakšno stvar odločimo soglasno. Mogoče bi nekdo to preveril potem tudi, ko bo šel gledat glasovanje.

Jaz moram povedati, ko sem kot opozicijski poslanec imel možnost biti predsednik tega odbora, sem izrazilo dosti truda sem takrat vlagal, da se vsi pogodimo, ugotovimo, kaj je skupni interes. Mislim, da je ta napor tudi v tem mandatu tega predsednika odbora prisoten, in to je edina prava smer. Bi pa, ker imam še nekaj časa na razpolago, rad to povedal. Ko mi opazujemo kmetijstvo, veste, da je 65 % evropskega pravnega reda kmetijstvo in okolje. Naše ministrstvo je strahovito obremenjeno. Res je strahovito obremenjeno in drži, da mi se moramo pogoditi v Evropski uniji, če hočemo imeti kvalitetno kmetijsko politiko doma. Drži pa tudi tole, da znotraj gabaritov, ki so bili nastavljeni, smo dosegli relativno dober uspeh pri pogajanju za obdobje 2014–2020. To ni zasluga ministra Židana, ministra Bogoviča, ministra Jarca. To je zasluga vseh nas, ki smo se enotno z njimi pogajali. Minister, kdorkoli je bil, nevladna organizacija, kdorkoli jih je predstavljal, in tudi to moram povedati, pa tudi evropski poslanci, pa katerekoli stranke so, so pri tem sodelovali. Mi smo jih redno obveščali in izplen je dober. Količina denarja, ki bo na razpolago slovenskemu kmetu, je kar velika. Res velika. To je prvo dejstvo. Drugo dejstvo, ki ga moram povedati. Če pogledate zakone, saj generalno bi mi želeli iti povsod v sistem, da bi zakone spreminjali samo takole, da bi se šli deregulacijo. Videli ste, da na področju okolja smo s tem začeli. Zakon o vodah, če smo dobro obveščeni, tudi nima nobenega amandmaja nima, bo bistveno izboljšal stanje, ker bo zmanjšal število postopkov na področju voda. Zakon o ohranjanju narave, ki je bil tudi danes predmet pogovora, glavna naloga tega zakona je prav tako zmanjšanje števila administrativnih postopkov. Res pa je, da smo v ta zakon vključili

na pobudo nekaterih koalicijskih strank, tudi kako urediti prepoved vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju. Naravno okolje niso gozdne ceste, naravno okolje niso neke druge ceste. To je v bistvu tisto, kar vsak lastnik štiti. In zdaj vidim, da smo na tej točki napadeni, o tem se bomo potem pogovarjali, če bo še možnost. Ampak v bistvu Zakon o ohranjanju narave gre tudi v deregulacijo. In jaz verjamem, da tudi ostali zakoni, kdorkoli bo minister, bodo na področju kmetijstva in okolja morali iti v sistem deregulacije. Še enkrat hvala za možnost za razpravo in se veselim razprave čez 15 minut. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam, minister.

Besedo ima še predlagatelj gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mi smo s to zahtevo za izredno sejo odprli nekatera področja na področju kmetijstva oziroma okolja, ki po našem mnenju v tistem delu, ko se penalizirajo določeni prekrški oziroma nepravilnosti, niso ustrezno urejena. Mi danes težko govorimo o tem, da gre pri ukrepih, pri kaznih, pri izrekanju glob, recimo pri Zakonu o vinu, za male proizvajalce za neko sorazmernost ali pa za neko pravičnost, če je kazen praktično enaka vrednosti letne proizvodnje pri tem malem proizvajalcu. Mi težko govorimo, da je prevoznica, dokument, ki je obvezen po Zakonu o gozdovih, je sicer uveljavitev zamaknjena, ampak v zakonu obstaja določba, tak dokument, njegova kazen je tako visoka, da praktično pomeni lahko za nekoga tudi propad podjetja. Zdaj to, da se nekatere kazni ne izrekajo v predpisani višini in da so povprečne izrečene kazni nižje od najnižjih kaznih, ki so za določene stvari predpisane v nekaterih zadevah, to, kar je minister oziroma Vlada predlagala, je pravzaprav en svojevrsten fenomen in problem. Mislim, da ta razprava, ki je bila opravljena, čeprav je na nek način tekla na običajen, konflikten način, bo nečemu služila zagotovo v nadaljevanju ali tega mandata oziroma dokler bo ta vlada ali pa v novem mandatu. Opozorilo je korektno, kazni za nekatere zadeve na področju kmetijstva so bistveno previsoke, so nesorazmerne, so neživiljske, in takih kazni verjetno ni mogoče predpisovati, ker pomenijo ustrahovanje na tem področju. Poglejte, sem dal primer za prevoznico. Mi imamo Zakon o pravilih cestnega prometa, kjer piše, kaj mora tisti, ki opravlja promet, imeti. Med njimi mora imeti tudi listino o tovoru. Če te listine nima, če ga ustavi policija, je kazen 40 evrov. To je po veljavnem zakonu o pravilih cestnega prometa. Na drugi strani imamo zakon o gozdovih, ki predpisuje nekajkrat višjo kazen, nekaj 10-krat, 100-krat, 1000-krat višjo kazen v nekaterih primerih, kot je to, kar je predpisano za udeležence v prometu.

Čemu je taka razlika za dokument, ki se mu reče listina o tovoru? Na te stvari smo opozorili. Mislim, da je opozorilo korektno in je v nadaljevanju tega postopka treba te zadeve urediti. Zakon o ohranjanju narave, lažji prekrški, imate določbo v 161. členu, in tam je za lažje prekrške izrečena globa za pravno osebo od 5 do 10 tisoč evrov v primeru, če vozi, ustavi ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju in vozilo ne stoji ali ni parkirano v petmetrskem pasu izven vozišča. To je lažji prekršek. Kazen pa od 5 do 10 tisoč evrov. Tudi posameznika se lahko po tem členu istem kaznuje, od 150 do 500 evrov. Vendar ima ta zakon tudi potem naprej 161.b člen, kjer piše, da se za prekrške iz 160., 160.a in 161. člena lahko izreče tudi stranska sankcija odvzema predmetov, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom. Tukaj pa ne gre več za tako enostavne zadeve. Jaz mislim, da je samo hvalevredno, da je v tej državi nekdo, ki se je v te stvari poglobil, na njih opozoril in na osnovi tega bi verjetno vsaka modra vlada povzela nek zaključek in se vsaj potrudila, da bi tem zadevam sledila. Kazni so neobičajno visoke. Tudi če primerjamo recimo prevoz lesnih asortimentov brez prevoznice ali pa neustrezen prevoz nevarnih snovi, so kazni trikrat, štirikrat, petkrat višje, dvainpolkrat na spodnji meji. Treba je v tem postopku, ko obravnavamo to posebej občutljivo področje kmetijstva, posebej tam, kjer je zadeva razpršena, je to še posebej občutljivo, ker zadeve propadajo že po naravni poti, dodatno še s penali, in jaz mislim, gospod minister, da bi morali pravzaprav biti hvaležni, da smo opozorili vlado, koalicijo na te probleme. Nismo v tem vašem mandatu, kar ste minister, opozorili na te probleme prvič. Smo jih že pri Zakonu o gozdovih, pri Zakonu o vinu postavljeno je bilo poslansko vprašanje, ampak odziv pa zelo slab. Tako ministrstva kot tudi koalicije. Pričakujem torej, da se temu področju, ki je nenormalno, ... / izklop mikrofona/...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem ugotavljam, da ste vsi razpravljavci, ki ste to želeli, dobili besedo. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da je izražen interes. Dovolite mi, da v tej priložnosti opozorim tako Vlado kot predlagatelja, da se v tej fazi lahko prijavite, če želite razpravljati v tem naslednjem krogu. Če se sedaj ne prijavite, potem vam ne bom mogel dati besede. Bo pa upoštevan vrstni red. Vlada se prijavlja. Predlagatelj tudi. Vrstni red pa bo tak, da bo imela na zaključku besedo Vlada in potem zadnjo besedo predlagatelj. V tem trenutku vas vabim k prijavi za razpravo. Prijavljeni so trije. Pet minut bo trajala razprava. Besedo pa bo imela potem še Vlada in predlagatelj. Najprej ima besedo gospod Branko Smodiš.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Jaz bi samo še enkrat opozoril, da je danes šla seja v to smer, kot da so naši kmetje, vinogradniki največji kršitelji. Še enkrat povem, da so naši kmetje in vinogradniki poštene ljudje, delovni ljudje in da njih te kazni sploh ne zanimajo. Še enkrat prosim, da ne bi več s tem napadali, ker res, kot je rekel minister, tudi te kazni so že bile prej pripravljene. Ta minister ni tega kriv in upam, da bomo sedaj s tem tudi rešili. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Naslednji ima besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod minister s sodelavkami in sodelavci! Jaz se opravičujem, ne želim zavlačevati te razprave, ampak v pisarni sem poslušal razpravo in tudi zadnji govor gospoda ministra mag. Dejana Židana. Gospod minister, če sem prav slišal, ste rekli, da EU nima definicije družinske kmetije. In to me je zelo znerviralo. Berem gradiva za obdobje 2014–2020, kjer piše, da je družinsko kmetijstvo prevladujoč poslovni model v evropskem kmetijstvu. In kar me je še bolj znerviralo, je to, da volilni programi, sploh politični program Nove Slovenije–krščanskih demokratov temelji prav na družinskih kmetijah. In sedaj ne vem, kaj sedaj narediti. Ali spremeniti program zaradi te izjave? Rad bi vas res na zelo prijazen način vprašal, kje je sedaj resnica. Ali so ti dokumenti, ki jih jaz berem, napačni ali pa še vedno velja, kar pač mi krščanski demokrati verjamemo, politika razvoja slovenskega kmetijstva, ki jo je načrtal prof. dr. Jože Osterc, za katerega tudi vem, da ga vi izjemno izmenno cenite? On je namreč že leta 1990 v programu zapisal, da je za Slovenijo perspektivno le na družinskih kmetijah temelječe kmetijstvo. Mi to v Novi Sloveniji–krščanski demokrati pišemo še danes. To pa ne morejo biti le velike, na industrijskih tehnologijah temelječe, monokulture in konvencionalne kmetije, ker ne morejo ob pridelavi opraviti potrebnih kolateralnih nalog, ki jih slovensko kmetijstvo mora opravljati. V zadnjih 15, 18, morda 20 letih, bolje 18 letih najbrž smo podpirali zlasti takšne kmetije, kar je prispevalo k padcu stopnje samooskrbe s hrano. To moramo nujno spremeniti. Vse več je znakov, da se tudi v EU zavedajo pomena manjših kmetij, zato jim bo namenjena v prihodnjih letih večja pozornost. To kaže, da bomo lažje popravili napake mi doma v Sloveniji, ki smo jih naredili v zadnjih letih, če bomo imeli za to voljo, tudi politično voljo. Spremenjena kmetijska politika pa ne bo uspela, če ne bomo trajno in odločno pristopili k osveščanju državljanov Slovenije o vsestranskem pomenu kmetijstva, agrikulture, kar je seveda tudi slovenska beseda. To kmetijstvo moramo razumeti, kot sem že omenil, da je izjemnega pomena za našo suverenost,

ohranitev kulturne krajine in slovenske identitete. Ta prizadevanja morajo postati tudi trajna sestavina vzgojnih programov v šolah na vseh stopnjah in vseh usmeritvah. Kako široko je to področje kmetijstva, prej smo govoril celo o kulturi, smo že na področju šolstva, izobraževanja, vzgoje in tako naprej. Tako da, gospod minister, pokrivate izjemno zahteven resor.

Bi pa res rad razčistil, kako je zdaj z družinskimi kmetijami in s programom agrikulture v Evropski uniji, konkretno za obdobje 2014–2020, tudi skozi optiko strukturne in kohezijske politike, ker gre v bistvu za konceptualna vprašanja. Na tej seji moramo dobiti jasne odgovore. Za odgovore se vam zahvaljujem.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo ima minister. Izvolite, mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za vprašanje, gospod poslanec.

Mi v Sloveniji družinsko kmetijo dosti enostavno definiramo. Za nas je družinska kmetija bolj ali manj vsaka kmetija, izločimo pa podjetja, pa če je kaj kot obrtništvo recimo formirano. Vse ostalo mi štejemo za družinske kmetije. Nimamo neke bolj natančne definicije. Tisto, kar sem hotel povedati, je, kje je težava v tem trenutku na ravni Evrope, ko se pogovarjamo o družinskih kmetijah. Vsaka država to razume nekako po svoje. Jaz se spominjam, ko smo začeli v bistvu lansko leto priprave na letošnje leto, mislim, da smo bili na Madžarskem, smo imeli v bistvu konferenco o družinskih kmetijah in potem so različne države v bistvu skušale definirati, kaj je pri njih družinska kmetija. Mi na ravni Evropske unije, ob tem da imamo enotno kmetijsko politiko, nimamo enotne definicije, kaj je družinska kmetija. Ob tem pa moram reči, da se vsi zavedamo, tudi Slovenija se zaveda, da generalno ona prava osnova slovenskega kmetijstva so družinske kmetije. Ne samo zato, ker imamo tu tradicijo, pa ne samo zato, ker proizvajajo hrano, zgodovinsko dokazljivo so družinske kmetije tiste, ki obstanejo, imajo dobre čase, ki so tudi v kmetijstvu, ampak tudi ko so težki časi, se družinske kmetije iz kmetijstva ne umaknejo, medtem ko druge oblike organiziranosti v kmetijstvu pa se tudi takrat lahko iz kmetijstva umaknejo. Mislim, da je prav, da tudi slovenska kmetijska politika v osnovi temelji na družinskih kmetijah.

Tisto, kar je pa dodatno pomembno, novo usmeritev Evropske unije poznate na področju kmetijstva. To ni več samo intenzivno kmetovanje oziroma da želimo imeti čim več kmetijske proizvodnje. Jasno, mi v Sloveniji potrebujemo večjo prehransko varnost. Sedaj imamo nekje, če seštejemo vse, česar niti ne bi smeli seštevati, 75-odstotno, malo zamika gor dol, saj 10-odstotna % je premalo, in ob tej premajhni prehranski varnosti se je treba zavedati, da so družinske kmetije tiste, ki v

bistvu kmetujejo tam, kjer je težje kmetovati. Marsikdo razmišlja o kmetijstvu takole, velike površine potrebujemo, potem velike stroje in potem kar začnejo izpadati slovenska območja.. Vi poznate, v Sloveniji imamo 75 % območij, kjer se težje kmetuje, tako imenovane OMD. Tudi zato je program razvoja podeželja nesorazmerno velik v Sloveniji, ker mi to nujno potrebujemo. Če tega nimamo, v bistvu naše kmetijstvo, ker 75 % jih živi na OMD, ne more preživeti. In osnova kmetovanja so tam generalno družinske kmetije. Kaj je v bistvu tisto, kar bo v osnovi družinskim kmetijam sedaj na razpolago? Sama kmetijska politika se bo še naprej vodila preko spodbud. Neposredna plačila, ki jih opazujemo, teh plačil bo od 134 do 139 milijonov evrov na leto, so po novem sestavljena iz dveh delov. Prvi del je v bistvu tisto pravo neposredno plačilo, potem pa je zeleni dodatek. 30 % neposrednega plačila pomeni zeleni dodatek, ki je pa obvezen. Kmetija ne more izbrati, ali bo delovala bolj zeleno pa dobi več denarja, ali pa deluje tako, kot se je včasih delovalo, pa tega dodatka ne bo. Kmetija mora kjerkoli v Evropski uniji delovati bolj zeleno. To so trije pogoji. Slovenske kmetije jih na srečo zaradi svoje tradicije že v tem trenutku večinoma izpolnjujejo., Ampak to je tudi pomembna funkcija, to je okoljska funkcija. Tretja funkcija, ki je pa vedno bolj pomembna v kmetijstvu, je pa tudi socialna. Zakaj? Kmet, ki ne more s kmetijo preživeti v teh časih, se nima kam umakniti. To ne velja samo za Slovenijo, ampak za marsikatero evropsko državo velja, zato uvajamo nekatere ukrepe, ki v bistvu omogočajo neke vrste socialni amortizer. Tudi plačila so takšna, kakršna so, in ta plačila bodo v veliki meri ostala tudi do leta 2020. Tisto, kar je pa mogoče nadgradnja, to govorim zato, ker imam še minuto časa, sta pa dva nova ukrepa, za katera se je zlasti Slovenija zelo bojevala. Prvi ukrep je huda administrativna razbremenitev za male kmetije. Korist od tega bo imelo 26 do 28 tisoč kmetij, še vedno bodo v sistemu plačil, opravlja za državo pa bodo imele enkrat na 6 do 7 let. Drugi poudarek je pa v bistvu več podpore mladim kmetom. Slovenija je bila tista, ki se je za to zavzemala, Slovenija je tudi bila tista, ki je dosegla, da je to obligatorni ukrep. Mi seveda želimo, da v bistvu mladi kmetje, ko začnejo kmetovati, imajo tudi neko varnost. In ta varnost je, da imajo na razpolago 25 % več denarja, pa ne glede na to, koliko ga imajo na hektar potem. Če so mladi kmetje, imajo plus 25 %, potem dobijo v bistvu enkratno pomoč, ki povprečno znaša okoli 23 tisoč evrov, s tem bodo neke svoje ideje, investicije, karkoli pač želijo, pa svoje načrte lažje uresničili in potem ... / znak za konec razprave/... razpisih, zdaj se pa opravičujem, moram končati. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Žal, gospod Horvat, ni replik, ni možnosti razprave, tako da prisluhnemo lahko samo še predlagatelju.

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Da se vrnemo k točki dnevnega reda. To boste imeli po seji nadaljevanja o družinski politiki na področju kmetijstva in boste lahko tam. Kar zadeva kaznovalno politiko v tej državi, se vsi izgovarjate, tudi Vlada, tudi minister, da sloni na Zakonu o prekrških. Kar zadeva pa interpretacijo te kaznovalne politike v posameznih področnih zakonih, pa se pojavljajo pravzaprav velike razlike. Mi imamo recimo opredeljene lažje prekrške v Zakonu o ohranjanju narave. Prej sem povedal en primer, ko je kazen za lažji prekršek določena v višini 50 tisoč evrov in kot stranski ukrep odvzem vozila. Potem smatram, da je to, da nimaš listine o prevozu, kamor spada po mojem mnenju prevoznica, lažji prekršek, ki je v enem zakonu opredeljena s kaznijo 40 evrov, v Zakonu o gozdovih pa od 2 tisoč 500 do 50 tisoč evrov za pravne osebe, za tiste druge nekoliko drugače, vendar izjemno visoko. Nekaj podobnega kot po moje lažji prekršek velja neustrezna oznaka izdelka, recimo vina, mošta ali pa neprijava. In zato je tudi enormno visoka kazen tako za velikega kot še posebej za malega proizvajalca, ker kazen, ki se mu lahko izreče, je enaka vrednosti letne proizvodnje pridelka, če gre za malega vinogradnika. Na drugi strani pa imamo na isti osnovi narejen Zakon o davčnem postopku, ki ima tudi opredeljene posebno hude davčne prekrške, kamor sodijo davčne utaje. In tam je največja možna izrečena kazen 50 tisoč evrov, 398. člen Zakona o davčnem postopku je to. Zdaj se postavlja vprašanje, ali so te napake, ti lažji prekrški s področja kmetijstva in okolja ekvivalentni, kar zadeva izrečeno kazen, najhujšim davčnim utajam. Kazni so enako visoke, s tem da je na področju kmetijstva in okolja določeno, da se lahko v teh hitrih postopkih nekajkrat poviša kazen, medtem ko je v Zakonu o davčnem postopku izrečena kazenska kapica. Največja kazen, ne glede na višino davčne utaje, ali je to 3 milijone ali je 5 milijonov ali je 10 milijonov evrov, je 50 tisoč evrov. Ni možno izreči višje kazni. Ko se vsi sklicujete na izhodiščni zakon o prekrških, je iz te razprave, ki je bila tukaj, tudi s strani Vlade, ministra več kot očitno, da tega matičnega zakona ne razumejo vsi enako. Da na področju davčnih utaj so najhujši davčni prekrški, imajo kapico in je enaka 50 tisoč evrov, medtem ko je na področju kmetijstva za bagatelne prekrške, kar zadeva označbo pridelka, kar zadeva uporabo prevoznega dokumenta in tako naprej izrečena enako visoka kazen. Če mi ne verjamete, lahko preverite po zakonih, ki sem jih naštel, kar pravzaprav pomeni, da je kaznovalna politika na področju kmetijstva nesorazmerna do storjenega prekrška, nesorazmerna do vrednosti pridelka ali pa prevoženega blaga. In je posebno velik problem za male kmete, male vinogradnike in tako naprej. Poleg tega pa so v zakonih, ki se nanašajo na kmetijstvo, vnesene še mnoge

nenormalne omejitve, recimo, da lahko za lastno uporabo pripelješ brez prevoznice samo 6 ali 8 kubikov gozdnega asortimenta. To je nenormalna omejitev za nekoga, ki ima za lastno uporabo lahko 30 ali 40, 50 kubikov, pa bo vozil po 8 kubikov.

Politika, ki se izvaja v tem mandatu na področju kmetijstva in na področju kaznovanja posameznih prekrškov v kmetijstvu, pa tudi na področju okolja, spada pod isti resor, je nesorazmerna s storjenim prekrškom, kazni so višje kot za najhujše kriminalce v bančnem sistemu ali pa posebno hude davčne utajevalce. Mislim, da je na tem področju treba prebrati kakšen zakon, ki področje ureja krovno, in potem tudi oceniti, kaj je lažji ali težji prekršek, in potem predpisati ustrezno kazen.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Obveščam vas, da za eno uro prekinjam 64. izredno sejo Državnega zbora za izvedbo seje Mandatno-volilne komisije za pripravo 2.b točke dnevnega reda. Seja Mandatno-volilne komisije bo potekala v velikem salonu ob 19.50. Seja Državnega zbora pa se bo nadaljevala čez eno uro, to je ob 20.50. Hvala za pozornost.

(Seja je bila prekinjena ob 19.42 se je nadaljevala ob 20.50.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo prekinjeno 64. izredno sejo zbora.

Prehajamo na nadaljevanje 2. točke dnevnega reda, to je na Mandatno-volilne zadeve.

Pod točko b je **Določitev kandidatke, ki v skladu s 17. členom Zakona o volitvah v Državni zbor postane poslanka za preostanek mandatne dobe namesto poslanca, ki mu je prenehal mandat.** Ker Petru Vilfanu z današnjim dnem preneha mandat poslanca, je Državna volilna komisija zboru posredovala ugotovitev, da mandat poslanca preide na Alenko Lampe. Ugotovitev Državne volilne komisije je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Poročilo ste prejeli in je objavljeno na e-klopi. Sprašujem, če želi poročevalka komisije predstaviti poročilo? Ne. Sprašujem, če želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Tudi ne. Ugotavljam, da smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sprašujem, če želi kdo od poslank in poslancev besedo. Tudi ne. Zaključujem razpravo.

Prehajamo na glasovanje in prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Na podlagi 7. člena Zakona o poslancih, 17. člena Zakona o volitvah v Državni zbor in 112. člena Poslovnika Državnega zbora glasujemo o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se poslanski mandat Alenki Lampe, rojeni 27. 9. 1975, stanujoči Gregorčičeva 26, Maribor.

Glasujemo. Navzočih je 50 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti nihče.

(Za je glasovalo 50.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je bil sklep sprejet.

Poslansko kolegico Alenko Lampe vabim, da se nam pridruži in zasede svoje poslansko mesto. Dobrodošla med nami. Dovolite mi, da nadaljujem sejo in bomo dobrodošlico izrazili v nadaljevanju.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in zaključujem tudi 64. izredno sejo Državnega zbora. Hvala in lahko noč.

Seja je bila zaključena 14. maja 2014 ob 20.54.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BEVK, SAMO	39, 43
BOSNIČ, DRAGAN	54
BRANISELJ, RIHARD	24
BRULC, MIRKO	19

Č

ČERNAČ, ZVONKO	39, 40

D

DIMIC, IVA	14, 54

F

FICKO, BRANKO	10, 16, 41

G

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	28

H

HOČEVAR, MAG. KATARINA	19, 58
HORVAT, JOŽEF	44, 64
HROVAT, ROBERT	8, 59

J

JELUŠIČ, DR. LJUBICA	37
JENKO, MAG. JANA	13
JERIČ, ALJOŠA	17
JEROVŠEK, JOŽEF	28, 29
JURŠA, FRANC	54

L

LAH, ZVONKO	15, 60
LISEC, TOMAŽ	55

M

MEH, SREČKO	29, 31

N

NOVAK, LJUDMILA	27

O

OSTERMAN, ALEKSANDRA	23

P

POJBIČ, MARIJAN	48, 49, 50
POTRATA, MAG. MAJDA	40, 53
PUKŠIČ, FRANC	45, 51, 52

R

RIBIČ, JANEZ	13

S

SMODIŠ, BRANKO	47, 64

STRNIŠA, MAG. TANJA	25, 26
Š	
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	42, 43
T	
TANKO, JOŽE	21, 24, 26, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 51, 52, 63, 65
V	
VELIKONJA, JOŽE	36
VILFAN, PETER	7
VOGRIN, IVAN	41
Ž	
ŽIDAN, MAG. DEJAN	11, 20, 32, 33, 34, 35, 43, 45, 47, 50, 51, 52, 57, 60, 64
ŽNIDAR, LJUBO	36

LEGENDA

PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS DL – Poslanska skupina Državljska lista
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
NeP – Nepovezani poslanec